

Bitka za resnico se šele začanja

VOJMIRO TAVCAR

Nepričakovani odstop ministra za javna dela Antonia Di Pietra je odraz hude napetosti na italijanski politični sceni. Bivši sodnik tima »čiste roke«, ki je bil dolgo mesecev izpostavljen vsakodnevnim napadom, ki so temeljili sicer na nepreverjenih govorih in na polovičnih resnicah, je sklenil, da zapustne vrata in se umakne.

S svojo potezo je Di Pietro vrnil dodaten kamen v razburkane vode italijanske politike in najbrž presenetil svoje nasprotnike, ki niso pričakovali tako ostrega odgovora. Ravnal je podobno kot pred dvema letoma, ko je pred televizijskimi kamerami slekel togo in napovedal, da zapuška sodstvo.

Takrat ni s svojim odhodom preprečil napadov proti samemu sebi in tudi proti kolegom tima »čiste roke«, s katerimi je vodil preiskavo o podkupniški aferi. Najbrž tudi tokrat ne bo s svojim odstopom omilil ofenzive svojih nasprotnikov, čeprav bodo napadi zadobili drugačno vsebino in drugačen ton.

S svojim delom in s svojo popularnostjo je Antonio Di Pietro (kljub vsem pomislekom, ki jih lahko vzbuja njegovo impulzivno in nepredvidljivo ravnanje) vendarle simbol preiskave »čiste roke« in razkrivanja zakulisja podkupniške afere. In zato je najbolj izpostavljen napadom tistih, ki bi hoteli zaježiti in povsem onesposobiti razkrivanje ozadja podkupnin in korupcije. Morda je na ključje, toda napadi proti Di Pietru so se zaostri, od kar je milanski tim dobil iz Londona gradivo o poslovanju Berlusconijevih tujih podjetij. Najbrž ima prav koordinator milankega tima Gerardo D'Ambrosio ko pravi, da največja krivda tima »čiste roke« je prav ta, da se deluje. Padec Di Pietra pa bi bil, prav zaradi njegove popularnosti in preteklosti, tudi padec tima »čiste roke«.

Antonio Di Pietro je sklenil, da se bo branil kot navaden državljani, ki ni več izpostavljen slepecim zarometom politike. Teško je reci, ali je ta njegova odločitev pravilna, kot je lahko tudi vprašljivo, ali je dan po odstopu upravičen njegov molk. Dejstvo pa je, da se z njegovim odstopom ostrita bitka za resnico in za razkrivanje zakulisja podkupniške afere se začne.

PODKUPNINSKA AFERA / PO MINISTROVEM ODSTOPU

Vlada bo potrdila zaupanje Di Pietru

Tim »čiste roke« na seznamu preiskovanih v Brescii

RIM - Vlada bo na današnji seji zavrnila odstop Antonia Di Pietra. Kljub temu pa je malo verjetno, da bi se minister za javna dela premislil in preklinal svojo odločitev. Kaze, da je včeraj tudi poslal predsedniku vlade Romanu Prodiu faks, s katerim je potrdil namen, da se umakne.

Odstop Di Pietra je včeraj se močno odmeval na italijanski politični sceni. Vlada je bila zelo previdna in nihče se ni hotel izreci o morebitni zamenjavi, medtem ko je tajnik LS Gerardo Bianco opozoril Prodiu, naj ohrani politično ravnovesje vlade. To je takoj izkoristila desnica za nov napad.

Iz Brescie so potrdili, da je preiskovan ves tim »čiste roke«, čeprav ne za preiskavo o finančniku Paciniju Battagli.

Na 13. strani

ITALIJA / FINANČNI ZAKON SE SELI V SENAT

»Evrodavek« prejel pristanek zbornice

RIM - Medtem ko se Pol svobodnin pripravljajo na jutrišnji nov protestni shod, tokrat v Milanu, je večina v poslanski zbornici končala glasovanje o državnem predračunu za prihodnje leto in izglasovala 1. člen finančnega zakona, ki vsebuje tako imenovan davek za Evropo. Med amandmaji, ki so bili sprejeti k predračunu, je tudi tisti, ki predvideva dotacijo v znesku 4 milijard lir za radiotelevizijske sporede za Italijane v tujini in za jezikovne manjšine na italijanskih tleh. Kar pa zadeva davek za Evropo je treba reci, da je se vedno precej skrivnostna zadeva, znano je le to, da bo bremenil dohodke (razen najnižjih) in da bo zagledal luc sveta se v tem letu. Iz Bruslja je včeraj v zvezi s tem enkratnim ukrepom prišlo zagotovilo, da Evropska komisija ni sodelovala pri tej zamisli vlade Romana Prodiu (na posnetku AP).

Na 2. strani

Prihodnji teden bo odločilen za usodo TKB

Konzorcij slovenskih bank-upnic je prejel iz Rima dodatno pojasnilo o predlogu za preboj iz krize TKB. Poslala ji ga je Banka Italije po četrtkovem srečanju s predstavniki italijanskih bank-upnic in medbančnega jamstvenega sklada. V sredo bodo na sedežu Banke spet razpravljali o zadnjem predlogu: socasni likvidaciji in ustanovitvi nove banke z mesanim italijansko-slovensko-hrvaškim kapitalom. Izbrano, dokončno rešitev o usodi Trzaskre kreditne banke naj bi nato Banka Italije sporočila v petek, 22. novembra, to je točno mesec po zamrznitvi izplačil v slovenskem banknem zavodu. O krizi, ki je zajela vso manjšino po hudem udarcu v banki, je predsednikom tekla izcrpna razprava, ki jo je priredila DSL.

Na 3. strani

Manjšine izziv za Evropo

CELOVEC - Na Brdu ob Baskem jezeru se je začel v četrtek in poteka se danes 7. kongres o narodnostnih skupnostih. Včeraj je bila v tem okviru okrogla miza na temo »Jezikovne manjšine - izziv in prilagodnost«. Iz razprave je izšlo, da so manjšine sicer izziv za Evropo, vendar pa njene države vsaj do danes tozadevnega klica najpomembnejših evropskih institucij kot so Evropski parlament, Svet Evrope, Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi pa tudi Srednjeevropska pobuda se niso sprejele. Pri tem so razpravljali tudi ugotovili, da je preživetje manjšin v veliki meri odvisno od njih samih.

Kongres se bo nadaljeval danes, ko bo govor o manjšinah v alpskem prostoru.

Na 2. strani

TRST / USPEŠNO ZAKLJUČENA PREISKAVA

Zaplenili večjo količino vojaškega orožja iz Hrvaške

TRST - Policija in karabinjerji so nekaj mesecev trajajočo preiskavo zaključili z zaplenbo precejšnje količine vojaškega orožja ruske in jugoslovanske izdelave, namenjenega mafiji in kriminalnim organizacijam na področju Brenete. Aretirali so tudi tri Trzaccane, 29-letnega Viliama Ursicha, 33-letnega Gianpaola Zollio ter 31-letnega Maurizia Palcicha, dva druga pa so osumili. Se vedno iščejo hrvaška državljana, ki naj bi orožje priskrbela. Orožje je bilo skrito nedaleč od Ursichevega doma v Sempolaju ter v nekem poslopu v Trstu, kjer prebiva Palcich.

Na 5. strani

ZADNJA VEST

Nepotrjene vesti o hudi bolezni Franja Tujmmana

WASHINGTON - Ameriška televizijska mreža CNN je včeraj objavila vest, da so hrvaškega predsednika Tujmmana sprejeli na zdravljenje v washingtonsko bolnišnico Walter Reed. Prvi mož hrvaške republike naj bi imel raka in njegovo stanje naj bi bilo zelo resno. Pri CNN so se obrnili na upravo bolnišnice, ki vesti ni niti demantirala niti potr-

dila, temveč je novinarjem svetovala, naj se obrnejo na hrvaško veleposlanstvo ali na State Department.

CNN se pri svojem poročilu sklicuje na visoke predstavnike ameriške administracije. Posredno so vest o sprejemu v bolnišnico potrdili tudi na HINI, kjer trdijo, da je predsednik Tujmman na check-up v bolnišnici Walter Reed.

POKRAJINSKE VOLITVE

Pogovori s kandidati

Z včerajšnjim dnevom se je zaključila predvolilna kampanja in je nastopil volilni molk. Zadnji pogovor smo namenili kandidatki levsredinske koalicije Ojke Adele Pinovi.

Na 6. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Sindikati v bran starostnikov

Stanovske organizacije upokojencev zahtevajo od Dezele FJK, da priletne osebe v centrih za rehabilitacijo prvih 60 dni oprosti prispevka za oskrbovalnino.

Stran 5

Odprl se je problem suplentov

Na solah in državnih vrtcih in trzaski pokrajini se je dramatično zastavilo vprašanje suplentov, ki se niso prejeli prve plače v novem solskem letu.

Stran 5

Koncertna sezona Centra Komel

Z nastopom APZ "Tone Tomsic" se pričinja nova glasbena sezona.

Stran 8

Združeni za UNICEF

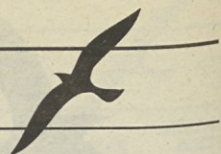
V Gorici bo drevi sedmice kulturna, družabna in solidarnostna prireditev Združeni za UNICEF.

Stran 8

Krpanova sol Mirana Košuta

Pri ljubljanski Cankarjevi založbi je izšla knjiga esejev o »književnih likih in stikih na slovenskem zahodu« Mirana Kosute.

Stran 10

KONGRES O NARODNOSTNIH MANJŠINAH NA BRDU OB BAŠKEM JEZERU

Jezikovne manjšine izziv in priložnost za Evropo

Pri okrogli mizi o problematiki jezikovnih manjšin so sodelovali (z leve) Rolf Goßmann, Bojan Brezigar, Christoph Pan, Gerhard Bartodziej in Karl Anderwald.

CELOVEC - Jezikovne manjšine so izziv za Evropo, toda njene države vsaj do danes tozadeven klic najpomembnejših evropskih institucij kot Evropski parlament, Svet Evrope, Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi in tudi Srednjeevropska pobuda niso sprejele. Prejeto je jezikovnih manjšin pa ne bo odvisno le od upoštevanja in uresničevanja vseevropskih listin in konvencij, temveč v veliki meri tudi od manjšin samih. Ali hočejo preživeti, ali bodo naslednji pri izterjanju manjšinskih pravic na regionalni, nacionalni in tudi mednarodni ravni.

To je bila glavna izpoved vseh udeležencev okrogle mize v okviru 7. kongresa o narodnostnih skupnosti na temo »Jezikovne manjšine - izziv in priložnost«, ki se je v četrtek zvečer začel na Brdu ob Baskem jezeru. Tridnevni kongres, ki ga tudi letos prireja deželna Koroska, soprireditelji pa so Evropska komisija, mesto Beljak in Delovna skupnost Koroska, je uradno otvoril koroski deželni glavar Christof Zernatto, udeležuje se ga pa veliko število mednarodno priznanih strokovnjakov za manjšinsko pravo iz vse Evrope.

Prvi višek kongresa je bila okrogla miza na osrednjo temo letošnjega kongresa, pri kateri so sodelovali uradnik zveznega ministarstva za notranje zadeve v Bonnu Rolf Goßmann, poslanec poljskega senata in zastopnik v

Svetu Evrope Gerhard Bartodziej, podpredsednik Evropskega urada za manjšinske jezike v Dublinu in glavni urednik Primorskega dnevnika Bojan Brezigar in namestnik direktorja Urada koroske deželne vlade Karl Anderwald. Moderator okrogle mize pa je bil predsednik južnotirolskega Instituta za narodnostne skupnosti in bivši predsednik Federalistične unije evropskih narodnostnih skupnosti (FUENS), južni Tirolec Christoph Pan.

Goßmann je uvodoma povedal, da so glavni stebri za preživetje jezikovnih manjšin poleg lastnega jezika, lastna kultura, skupna zgodovina z narodi, s katerimi manjšina živi na istem teritoriju, in se posebej samozavest. Vsi ti elementi oblikujejo njihovo identiteto, njo ohraniti pa je možno le z krepitvijo vseh naste-

tih elementov - od nege matarskega jezika preko kulturnega ziviljenja v lastni odgovornosti, pri čemer je za oba področja najpomembnejša možnost izobraževanja in se posebej v današnjem času primerna medijska oskrba. Nedvoumno pa morajo manjšine biti aktivno vključene tudi v politično življenje. Vsako odločanje o manjšini brez njenega vključevanja bi bilo usodno. Visoki nemški vladni uradnik je v svojem prispevku sicer zagovarjal integracijo manjšin v državo in družbo, hkrati pa svabil pred »tiho asimilacijo« manjšine, ki lahko nastaja, »če se razlike med skupinami takorek niti več vzamejo na znanje, ali bolj dramatično rečeno ce ni več »slike o sovrzastnosti«. Sklenil pa je svoj prispevek z ugotovitvijo, da pomenijo manjšine obogati-

tev za Evropo in vse kontinente. Tako mednarodne institucije, države kot tudi manjšine same pa morajo storiti vse, da se ti najrazličnejši jeziki, kulture, manjšinske identitete ohranijo in krepijo. Ključ zatuso v vseevropski minimalni zascitni in pospeševalni standardi in trdna volja manjšin za preživetje.

Bojan Brezigar je nato navedel dva aspekta, ki sta nadvse pomembna in neločljiva pri obravnavanju te problematike: kultura in politika. V današnji Evropi da obstajata dve kulturi: kultura z veliko začetnico, ki je prisotna v velikih kulturah, v medijih, skratka v široki javnosti, in kultura z malo začetnico, takorekoc kultura ljudske kategorije ali celo že folklor.

Glede političnega aspekta postavljenega vprašanja je Brezigar dejal, da so s padcem

Berlinskega zidu, razpadom Jugoslavije, Sovjetske zveze in ostalimi velikanskimi spremembami na vzhodu in jugovzhodu Evrope nastali novi problemi, ki utegnejo imeti posledice celo tudi na zahodu Evrope, kjer prav tako živijo, deloma številno in politično močne manjšine.

Evropske institucije so v zadnjih letih prejele vrsto zascitnih resolucij, konvencij in listin (Evropski parlament tri, Svet Evrope dve, OVSE dve in eno tudi Srednjeevropska pobuda) in s tem postavile standarde za zascitno manjšin, ki jih pred letom 1990 sploh ni bilo, je poudaril Brezigar, hkrati pa ugotovil, da so »Veliki v Evropi ostali gluhi za klic iz Bruslja in Strasbourg«. Evropsko listino o regionalnih in manjšinskih jezikih je od 39 članic SE doslej podpisalo le 16 držav, ratificiralo pa štiri, Okvirno konvencijo o zascitni nacionalnih manjšin pa je podpisalo 34 držav, ratificiralo pa pet. Skratka, države Evrope se niso sprejele izziv. Tudi ne Avstrija, Italija in Slovenija, saj nobena od teh držav prav tako se ni ratificirala ne Evropsko listino, ne Okvirno konvencijo.

Brezigar je v svojem prispevku opozoril tudi na problem definicije narodnih manjšin. Dejal je, da je treba upoštevati dva osnovna načela. Priznanje manjšine s strani države, v kateri živijo in ki državo obvezuje k zascitnim ukrepi, ter mednarodni nadzor, ki

daje manjšinam priložnost pritožbe in izterjanja pravic. Toda oba osnovna načela ne zadostujeta, zato je treba uveljaviti se tretjo: - voljo vsake posamezne manjšine, da ohrani svoj jezik, svojo kulturo in izterja tudi svoje pravice, ki so končno vse vezane na jezik in kulturo in ki sele omogočajo preživetje na teritoriju, na katerem živijo pripadniki manjšin.

Profesor Gerhard Bartodziej je izpostavil, da je proces demokratizacije na vzhodu sele v začetku; - polovica zakonov je se iz preteklosti, tudi kar se tice manjšinske zakonodaje. V zvezi z evropsko zgodovino in vlogo manjšin pa se je izrekel za »zgodovino resnice«, kajti »napačna resnica je mater napacne politike, manjšine pa so dostikrat bile zrteve, talci in grešni kozli takega prikaza zgodovine. Glede uveljavljanja manjšinskih pravic se je poslanec SE izrekel za urejanje problema na evropskem nivoju, pri čemer bi morale razvoj v to smer pospešiti prav evropske institucije s postavitvijo enotnih minimalnih zascitnih standardov.

Kot zastopnik dežele Koroske je namestnik direktorja Urada deželne vlade Karl Anderwald poudaril, da je pri vprašanju zascite jezikovnih manjšin v zadnjih letih zaznati bistvene pozitivne premike. Uveljavilo se je spoznanje, da pomenijo manjšine obogatitev in in hkrati pestrost Evrope, prav tako, da je večjezičnost

prednost in ne obremenitev. Podpril je vsa prizadevanja na regionalni, nacionalni in evropski ravni, ki zagotavljajo ohranitev jezikovnih manjšin v Evropi. Proces globalizacije nenazadnje ogroža se posebej manjšine.

Otvoritev kongresa so koroski politiki koristili za aktualizacijo vprašanja nemške manjšine v Sloveniji. Deželni glavar Christof Zernatto, ki je bil sprva predviden za udeležbo pri okrogli mizi, je s tem v zvezi poudaril, da podpira vključitev Slovenije in Hrvaske v Evropsko unijo, ob tem pa zelo jasno postavil tudi vprašanje resitve nemške govoreče manjšine v Sloveniji. Priznal pa je, da mora tudi Koroska se marsikaj storiti in pri tem konkretno omenil odprto vprašanje zastopstva koroskih Slovencev v koroskem deželnem zboru in zatogotvil, da se bo prizadeval za pozitivno rešitev, čeprav bo to zahtevalo svoj čas.

Ostro je v zvezi z nemško govorečo manjšino nastopil svobodnjaski poslanec v dunajskem parlamentu Herbert Haupt. Menil je, da manjšinska zascita ne more biti »cesta enosmernica« in dejal, da koroski Slovenci uživajo vse pravice, na drugi strani pa Slovenija Staroavstrijce niti ne priznava kot manjšino.

Vprašanje nemško govorečih Staroavstrijcev v Sloveniji je osrednja tema današnjega zadnjega dneva kongresa.

Ivan Lukan

MANJŠINE / ŠTAJERSKI SLOVENCI IN KANALSKA DOLINA TEMA DRUGEGA DNEVA ZASEDANJA

»Svojemu jeziku se ne moremo odpovedati samo zato, da drugi ne bi bili vznemirjeni«

BRDO OB BASKEM JEZERU - Razprava o vprašanju, koliko slovenskih manjšin živi v Avstriji, je navidežno zgolj akademska, dejansko pa se okoli tega vprašanja vrti celovit sklop odnosov, ki jih ima, oziroma naj bi jih imela Avstrija do Slovencev, ki živijo na Štajerskem. Njihova problematika je bila uvodna tema drugega dneva manjšinskega kongresa na Koroskem. Uvedel jo je častni profesor dunajske univerze Ralf Unkart, sicer eden najboljših poznavalcev manjšinske problematike v Avstriji. Njegov dolg poseg je segal v zgodovino, vse do časa naselitve Slovanov v teh krajih, in na tej osnovi je Unkart stajerske Slovence označil kot avtohtono manjšino, ki ze več kot tisoč let živi na tem naseljenem ozemlju. Zgovoren je tudi podatek, da je krajevni solski svet leta 1932 v svojem poročilu napisal, da 80 odstotkov družin govori doma slovensko. Po drugi svetovni vojni, ko so v Avstriji

enacili slovenstvo s podporo Titovemu režimu in s težnjami po spremembi meje, kar je Beograd tudi dejansko zahteval, je uradno število Slovencev padlo, saj je bilo izrekanje za Slovence pri popisu leta 1951 tudi osebno tveganje.

Unkart je nato opozoril, da 7. člen državne pogodbe zadeva tudi stajerske Slovence ter da je v Avstriji samo ena slovenska manjšina. Treba ji je torej zagotoviti vsaj minimalno zascito, začeni s uvedbo pouka slovensčine v solah. Tu je bil Unkart zelo kritičen do stajerske deželne vlade, ki v okviru svojih pristojnosti ni niti vključila v pouk zgodovine informacij o manjšini. Dejal je, da Slovenci na Štajerskem niso iredenta, vendar predsodkov v zvezi z varnostjo meje ni mogoče odpraviti racionalno, ker so pac neracionalni; prav tu pa bi morala ustrezno nastopiti deželna vlada, kajti »v deželi, v kateri je ime glavnega mesta slovenskega izvora, bi moralo biti mesta tudi za zgo-

dovino alpskih Slovanov«.

Unkartov poseg je razburil predstavnika stajerske deželne vlade Willingerja, ki je ugovarjal, da Slovenci na Štajerskem nočejo pripadati manjšini in da jih k temu pac ni mogoče prisiliti.

Za kaj pravzaprav gre, pa je povedal predsednik kulturnega društva stajerskih Slovencev »clen 7« Branko Lenart. Vzdušje, ki vlada na območju, na katerem živijo Slovenci na Štajerskem, označuje velika nemška nestrpnost. Društva samega v Radgoni niso mogli ustanoviti in so ga ustanovili v Gradcu, ker jim je gostilničar zaradi protestov krajevnega prebivalstva v zadnjem trenutku prepovedal, da priredijo občni zbor v gostilni; pred tremi leti je odbor nica društva prešla na dom pisemske bombo, policija pa ji tega ni hotela verjeti, tako da je morala bomba sama odnesti na policijsko postajo; ko je pred nekaj tedni slovenska pevka v javni oddaji za štajerski radio poleg

nekaj nemških hotela zapeti se slovensko pesem, jo je občinstvo izzvižgalo in morala je prekiniti nastop; ravnatelj sole v Locanah bi moral izvesti anketo med starsi, da ugotovi, koliko staršev bi prijavi lo otroke k pouku slovensčine, pa tega ni naredil, ces da ni mogoce kaliti predvolilnega vzdusja (ravnatelj je obenem zupan). To so le nekateri primeri Lenartovega posega, ki Avstriji kot srednjeevropski državi niso v cast.

Kaj pa zahtevajo stajerski Slovenci? Lenart je navedel tri osnovne zahteve: uvedbo pouka slovensčine v solah, ureitev kulturnega doma v Potni, kjer je društvo odkupilo staro stavbo, in vključitev v sosvet, kajti stajerski Slovenci so premajhna skupnost, da bi lahko imeli lasten sosvet. Zahteve so torej res zelo skromne, njihova uresničitev pa je osnovni pogoj za preživetje tega majhnega dela slovenske manjšine.

Ker je letosnji kongres namenjen predvsem majhnim skupnostim, se je pozornost s Stajerske preselila v Kanalsko dolino, o kateri sta spregovorila predstavnik nemškega društva »Kantaltaler Kulturverein« Karl Lager in slovenskega društva »Planika« Rudi Bartolot. Mnogo je bilo govora o gospodarskih težavah, ki jih je povzročila odprava »evropske« meje z vstopom Avstrije v EU, mnogo o zgodovini, marsikaj pa tudi o sedanjem stanju, pri čemer je bila vidno izpostavljena razlika med Nemci, ki se nemščine ucijo ze v osnovnih solah, in Slovenci - Lager je uporabljal besedo »windish« - ki imajo tedensko le eno uro popoldanskega izvensolskega pouka, vendar krčevito vztrajajo. Navsezadnje, je Rudi Bartolot citiral misli pokojnega Salvatoreja Venosija, »svojemu jeziku se ne moremo odpovedati samo zato, da drugi ne bi bili vznemirjeni.«

Bojan Brezigar

Možnost: Nova banka ob sočasni likvidaciji TKB

V sredo sestanek v Rimu, v
petek odločitev Banke Italije

A black and white photograph showing a large group of people, mostly men, seated in rows of chairs in a large hall or auditorium. They are facing towards the right side of the frame, where a speaker is partially visible. The room has high ceilings and large windows.

nih pa je bilo tudi precej napak. Podpredsednik deželnega sveta je omenil dogovor med TV Koper in Berlusconijem, projekt Primorski dnevniki-Republika in »znanje občinske volitve z nespartano kandidaturo«. Te izbire so s časom začele obremenjevali SKGZ, prekrski, o katerih naj sklepa sodstvo, pa danes bremenijo napore za reševanje TKB. Budin lahko razume, ne more pa odobravati načina nastopanja SSK, ki v nekaterih zadevah odraža shizofrenijo in dvojnost, pri čemer je omenil rimsko srečanje s podtajnikom Fassinom in razpravo o TKB v trzaskem občinskem svetu. Glede banke je nekaj zaskrpal tudi v deželni vladi, naporu proti likvidaciji TKB so težavni, ker je njena poračunska luknja očitno ogromna.

Banka bo se naprej referenčna za manjšino, ce bo poslovala dvojezično. Slovenci moramo v teh nelahkih casih znati razlikovati politično obracunavanje od odkritega soocanja za splosne koristi manjsine. Slovenci v DSL menijo, da je treba skupnim manjsinskim ustanovam dati novo pravno zasnovo, pri kateri bi imeli glavno besedo njihovi uporabniki in ne ena ali dve manjsinski komponenti. V ta sklop uvrstajo tudi Primorski dnevnik. Ob bellem dnevu bi treba spregovoriti tudi o t.i. družbeni imovini, o kateri se mora manjsina sporazumeti brez vmesavanja Slovenije, katere podpora manjsini mora biti dezinteresirana. Budin ne soglasa s politiko »fifty-fifty« med SSO in SKGZ, ki je zastarela, zato je treba dobiti nove oblike so

delovanja. V tem trenutku ga vsekakor zelo zanima decembrski občni zbor SKGZ, ki mora imeti ustanovno funkcijo.

Ivan Verc, ki je odprl debato, je dejal, da v SKGZ ni bilo debate in tudi ne demokracije, prihajalo je do stalnih konfliktov med interesi in, kot jasno dokazuje afeta v TKB, ni bilo tudi nobenih kontrolnih mehanizmov.

Preuslednik SKGZ Klavij Palcic je zavrnil te očitke. Dejal je, da ni res, da je o politiki krovne organizacije odlocala skupinica ljudi, SKGZ pa ni bila udelezena pri vodenju TKB, kjer so mnogi zal odpirali na stezaj vrata ljudem, ki so udarjali po manjsini. Da je bila SKGZ direktno soudelezena pri vodenju TKB, pa je prepričan predsednik Zadrucne kraske banke Pavel Mi-

lič. Josip Pečenko je rekel, da je debata v SKGZ sicer bila, ni pa nič zalegla, predsednik SDGZ Marino Pečenik pa je opozoril, da je treba v tem trenutku rešiti predvsem najnujnejše probleme varčevalcev in klientov banke. Sergij Lipovec je izrazil prepričanje, da ima kriza TKB korenine v krizi SKGZ, manjšina je zdaj doživela potres, zato je treba v tem trenutku reševati prezeleve in odstraniti rusevine. Do TKB se italijanski bančni sistem obnaša res zelo čudno (nikjer ne pomnijo tako dolge zapore banke); Lipovec se vsekakor ne bo zadovoljil s prenovljeno, ampak le z novo SKGZ.

Po mnenju Aceta Mermolje manjšina žal zgublja čut solidarnosti in malokdo se trezno sprašuje, kako bomo in ali bomo prezivali ta ekonomski sok. Če Slovenija ne bo uredila odnosov do manjšine, imamo malo možnosti za preživetje kot organizirana skupnost. Dramatično situacijo uslužbencev TKB je izpostavil David Blazina, Sandi Pertot pa je prepričan, da se bomo morali gospodarsko redimenzionirati, pri čemer je opozoril, da so napadi na manjšino prihajali tudi iz Slovenije. Razpravo, ki je bila začetek nujnega soocenja v manjšini, je zaključil senator Drako Bratina. Dejal je, da kriza TKB ni samo udarec za Slovence, ampak tudi za Trst. Kriza nam mora končno odpreti oči, da zazivimo kot normalna skupnost, ki mora spet odkriti vlogo subjekta.

KOPER - Konzorcij slovenskih bank-upnic je prejel iz Rima dodatno pojasnilo o predlogu za preboj iz krize Trzaskre kreditne banke. Poslala ji ga je Banka Italije po četrtkovem srečanju s predstavniki italijanskih bank-upnic in medbančnega jamstvenega sklada.

»V njem je izražena neka večja stopnja pripravljenosti medbančnega jamstvenega sklada za sodelovanje pri izhodu iz krize, kot je bilo v prvotni ponudbi, ko prisotnost tega sklada sploh ni bila predvidena. To pomeni, da je medbančni jamstveni sklad sedaj pripravljen sodelovati pri reševanju krize. To ocenjujemo kot dober znak, stvari pa ostajajo se vedno odprte,« je povedal predsednik konzorcija slovenskih bank, ravnatelj Splosne banke Koper Vojko Cok, in tako nakazal naslednje korake, ki jih bodo morale sedaj postoriti slovenske banke-upnice: »Novo ponudbo moramo sedaj razdelati in nato oblikovati skupno stališče s konzorcijem hrvaških bank-upnic. Pravna oblika rešitve ni se popolnoma jasna, v predlogu so poudarjeni prvenstveno materialni vidiki. O pravnem naj bi razpravljali na naslednjem koraku, ko se bomo poenotili o materialnih osnovah, ker če zaskripa pri materialnem delu dogovora, bi bil zgolj pravni nezadosten.«

Po zadnjem predlogu naj bi banke-upnice odpisale del dolgov TKB, preostali del pa vložile v

novo banko. »Odpisanje
dolgov ni bilo sporno.
Racunali smo, da bo naj-
brz treba opraviti neko
intervencijo v obliki od-
pisa ali dokapitalizacije.
Odpri vprašani pa sta
bili vsina odpisa in tudi
prisotnost medbanknega
jamstvenega sklada pri
tej operaciji. S pristo-
pom tega sklada smo
storili korak naprej.«

Vključitev medbančnega jamstvenega sklada v operaciji »nova kreditna banka« (ce jo lahko tako imenujemo) je po svoje logična. V primeru likvidacije bi moral ta sklad izplačati majhnim varčevalcem skupno kakih 300 milijard lir, kar je tudi za italijanske razmere velika vsota. Ta denar bi morale po nekem točno določenem ključu (v korelaciji z velikostjo posameznih bančnih zavedov) zaloziti druge italijanske banke, ki jim seveda ni do tega, da bi kar tako zgubile del lastnih sredstev. Sodelovanje medbančnega jamstvenega sklada pri reševanju krize TKB bi znižalo njihove stroške, prav zato so se njegovi predstavniki udeležili četrtkovega srečanja v Rimu.

Ko bi ustanovili novo banko, bi bile italijanske banke-upnice sodeležene v njej s kvoto 50 odstotkov, kakih 40 odstotkov naj bi si lastili hrvaske banke, slovenske pa nekaj manj kot 10 odstotkov. »Odstotek slovenskih bank-upnic je majhen. Zato same slovenske banke ne morejo odločilno ali pa zadostno vplivati na razplet dogodkov. To lahko storijo le v sodelovanju z drugimi bankami, hrvaskimi in tudi italijanskimi. Z likvidacijo TKB bi banke-upnice izgubile gotovo več, kot če bi nasle razumno rešitev neke kontinuitete. To spoznanje pravzaprav omogoča neko zbliževanje interesov. Kaj pa se bo dejansko zgodilo, to je sedaj zelo težko napovedati. Nasa zelja je vsekakor ta, da bi se komercialna aktivnost banke nadaljevala.«

Konzorcij slovenskih bank-upnic bo se pred napovedanim naslednjim srečanjem v Rimu kontaktiral konzorcij hrvaskih bank, da bi se nekako domenila za usklajen nastop. V sredo bodo na sedežu Banke spet razpravljali o zadnjem predlogu: sodnijski likvidaciji in ustanovitvi nove banke z mesanim italijansko-slovensko-hrvaskim kapitalom. Izbrano, dokončno resitev o usodi Trzasko kreditne banke naj bi nato Banka Italije sporočila v petek, 22. novembra, to je točno mesec po zamrznitvi izplačil v slovenskem bancnem zavodu.

Mrko vzdušje med uslužbenci

Bitka za preživetje - Prihodnji teden nova protestna akcija

Vzdusje na včerajšnji sindikalni skupščini uslužbencev Tržanske kreditne banke je bilo mračno. Verno je odsevalo položaj, v katerem se sedaj nahaja skoraj 200 ljudi, ki jim iz dneva v dan bolj pojemajo neobhodno potrebni viri za preživetje.

»Vse je vedno bolj tragično,« je povedala sindikalna predstavni- ca. »Denar, ki smo ga lahko dvignili z banko- matom nekaj ur preden sta komisarja zamrznila izplačila, je ze zmanj- kal. Od tistega 22. okto- bra je minil skoraj me- sec, ljudje sploh ne ve- do več, kam naj se obr- nejo, da bi lahko spet vsaj spodobno zazivel- i, saj denar vendar imajo, saj je zamrznjen. Ko smo komisarja vprašali, kdaj bomo dobili plače in jih lahko tudi dvi-

gnili, sta nam odgovorila, naj počakajmo. Čakajte, čakajte, to je refren, ki nam ga ponavljajo že nekaj tednov; čas medtem teče, razpoložljivi denar se izteka, in mi ne vemo, kaj sploh bi. Dejali so nam, da nam plač ne morejo dati, dokler se ne bo vse razčistilo. Nakazali jih sicer bodo, a mi ne bomo mogli razpolagati z njimi.«

V takem vsaj za sedaj brezizhodnem položaju skoraj 200 uslužbencev sledi vsakodnevni novici, ki pronicajo iz uradnih bancnih krogov v časopise, da bi razbrali, kaj jim bo lahko prinesel naslednji dan. Sedaj je vse njihovo pričakovanje usmerjeno v sredo prihodnjega tedna, ko se bodo v Rimu sestali predstavniki italijanskih bank-upnikov.

slovenskega in hrvaškega konzorcija upnikov, medbančnega jamstvenega sklada in Banke Italije, da bi preverili uresničljivost zadnjega, četrtkovega predloga: ustanoviti nove banke, ki naj bi prevzela posle sedanje. Usluzbenci TKB so že najavili, da ne bodo čakali na ta, verjetno odločilni sestanek krize rok. Najavili so, da bodo v začetku tedna organizirali nov, odmeven protest. Kaksen bo, to se bodo se domenili. Z njim pa hočejo vsekakor se enkrat opozoriti javnost in tiste, ki bodo v Rimu krojili njihovo usodo, da so ob vsej tej veliki krizi, ki je zajela banko in zamejsko gospodarsko strukturo, prav oni in njihove družine prve, človeško največje žrtve.

Odbor varčevalcev za sanacijo banke

Se vedno ni jasno, ali bo kriza TKB dobila svoj epilog v sanaciji ali v likvidaciji banke. V prvem primeru varčevalci ne tve-gajo ničesar, podjetja pa ponovno pridobijo svoje kreditne linije. V drugem primeru pa so podjetja v hudih težavah, za varčevalce pa naj bi poskrbel medbančni sklad.

Takšno rešitev ne vzbuja velikega zaupanja, kajti dosedanje vodenje krizne situacije s strani Banke Italije ni primerno zascitilo varčevalcev. Komisarska uprava je bila uvedena z namenom, da se zasciti vse varčevalce, ne le tistih bolj prebranih, ki so v prvem tednu odnesli svoje hranilne vloge. Kdor je pa zaupal izjavam Banke Italije, ne razpolaga več s svojimi sredstvi. Medbankni sklad tudi ni vplacen in torej za takšne posege dejansko ne obstaja. Razumljiva je torej zaskrbljenost varčevalcev.

ki se sprašujejo, kdaj bodo lahko razpolagali s svojimi vlogami, hranilnimi pismi, vrednostnimi papirji, zlasti pa s plačami, pokojninami in malimi prihranki, pri podjetjih pa s sredstvi na tekočih računih. Zakonska interpretacija pravilnika medbančnega sklada se je še dodatno zakomplicirala z odlokom z dne 8.11.1996, ki je raven zaščite še dodatno zmanjšal.

Varčevalci se lahko zascitijo s pristopom v prostovoljni odbor varčevalcev, kjer bo možno s skupinskim nastopom temeljiteje zavarovati pravice in hitreje priti do svojih vlog, ce bo treba tudi po pravni poti. Ni namrec povsem jasno, zakaj se tako trmasto vztraja pri likvidaciji, ki bi povzročila ogromno gnetno skodo, in se ne raje preuci možnosti o sanaciji, ki bi stala znatno manj in bi na najboljši način zascitila varčevalce in podjetja.

Odbor se bo seveda aktiviral, če bo prislo do likvidacije ali če se bo zamrznitev plačil zavlekla preko prihodnjega tedna.

Vsi zainteresirani naj se od ponedeljka dalje javijo na sedežu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja v Trstu (Ul. Cicerone 8, tel. 362925-362949), Dolini (Obrotna cona Dolina 50/3, tel. 228537), Opcinah (Narodna ulica 71/1, tel. 214465) ali Nabrezini (Nabrezina 97, tel. 200073), oz. na Patronatu INAC v Trstu (Il. Cicerone 8/B, tel. 360324-362901).

Svoj pristanek lahko sporočijo tudi telefonsko z navedbo osebnih podatkov, telefonske številke in naslova. Naknadno bo sporočeno, kje in kdaj se bodo interesi zbrali za ustanovitve Odbora in za nadaljne konkretne pobude.

SKGZ / POSEBNA KOMISIJA NA DELU

Priprave na občni zbor

Oblikovati bo moral novo SKGZ

V polovici decembra bo občni zbor Slovenske kulturno gospodarske zveze, sicer napovedan že pred poletjem, ki pa se bo zaradi hude krize v TKB in sence, ki je padla na to organizacijo, odvijal v povsem drugačnih okoliscinah.

O izjemnosti položaja prica ze samo dejstvo, da je v sredo v Gorici glavni odbor SKGZ sprejel odstop izvršnega odbora in imenoval skupino, v kateri so predsednik Klavdij Palčić, trije pokrajinski predsedniki ter predsedniki oziroma predstavniki najbolj množičnih organizacij in članic z nalogo, da pripravi občni zbor organizacije, ki mora biti priložnost za poglobljeno analizo sedanjega stanja, predvsem pa za ponovno opredelitev idejno-politične strategije organizacije ter za njeno korenito reorganizacijo. SKGZ se zaveda hudih negativnih posledic, ki jih že sedaj povzročajo dogodki na TKB, jasne so ji tudi odgovornosti, ki jih ima do svojega zelo širokega in razvejane gibanja in torej da je potreben odločen prerez, saj se je zaključilo neko obdobje v naši zgodovini. Ne sprejema pa kriminalizacije vsega gibanja, ki je odigralo zelo pomembno vlogo v utrditvi in razvijanju slovenstva v deželi F-JK.

To je jasno prislo do izraza v odkriti, mestoma emotivno

obarvani, a konstruktivni razpravi na glavnem odboru, kjer je bila izražena tudi volja po potrebnih in ustrezni reorganizaciji.

Skupina, ki ji je bila poverjena naloga, da pripravi občni zbor, se sooča z veliko stisko casa. Vsekakor se je sestala in postavila na tapeto vsa odprta vprašanja, o katerih se bo moral izreči občni zbor in ki zadevajo tako strategijo kot vlogo in naloge SKGZ, njen odnos do narodnega vprašanja in vprašanje notranje organiziranosti, njen prostor v tukajšnji družbi in odnos do Slovenije, potrebo po večji participaciji ljudi, transparentnost in nova pravila igre.

Vsa ta odprta vprašanja bodo sedaj strnjena v besedilo in bodo služila kot uvod v široko razpravo in posvetovanje, ki naj bi se odvijalo do občnega zbora. V prihodnjih dneh in tednih bodo potekali pogovori s posameznimi članicami in ustanovami, z župani oziroma krajevnimi upravitelji, s predstavniki strank napredne demokratične usmeritve, javne razprave pa naj bi se odvijale tudi v posameznih pokrajinah.

Delo, ki čaka vse nas, ni majhno in je zelo odgovorno, od vseh nas pa je odvisno v kolikšni meri bomo znali najti ustrezne politične, vsebinske in organizacijske odgovore, v eni besedi, kakšna bo nova SKGZ.

SLOVENSKA SKUPNOST / SREČANJE V BOLJUNCU

Kako prenoviti organiziranost

Po oceni SSk je potrebna pluralizacija ustanov, ki so po svoji naravi vsemanjšinske

TRST - Kako naprej? To je bil naslov javne razprave, ki jo je v četrtek (14. t.m.) zvečer priredila SSk v prostorih gledališča France Prešeren v Boljuncu. Prvi del večera je bil posvečen pokrajinskim volitvam, v drugem delu pa je stekel pogovor o prelomnem trenutku, ki ga živimo Slovenci na Trzaskem in sploh v Italiji po polomu Trzaskke kreditne banke, ter o strankinih predlogih za naprej.

O sedanjem nelahkem trenutku slovenske manjšine v Italiji ter o perspektivah za prihodnost je govoril predvsem deželni tajnik SSk Martin Breclj, njegova izvajanja pa so dopolnili tudi ostali sooblikovalci in udeleženci večera. Govorniki so najprej ugotovili, da smo Slovenci na Trzaskem in sploh v Italiji s polomom TKB utrpeli ogromno gospodarsko, socialno, pa tudi moralno škodo. Odpovedal je skoraj v celoti tisti sistem, ki je pri nas zrasel v senci bivše Jugoslavije in ki se po letu 1989 ni znal ali ni hotel prilagoditi novim razmeram, sedanja razkritja pa kažejo, da je bil voden izredno nestrokovno, če že ne pustolovsko, ter celo v povezavi z zelo vprašljivimi partnerji. Za to nosijo odgovornost tisti krogi pri nas, ki so ta sistem neposredno kontrolirali, pa tudi voditelji tistih t.i. komponent naše narodnostne skupnosti, ki so v vseh teh letih vztrajno nasprotovali kateri koli resni preno-

vi.

SSk je tako v preteklosti kot v zadnjih casih že večkrat izrazila svoje poglede in predloge o tem, kako naj bi ustrezneje uredili življenje naše narodnostne skupnosti v spremenjenih razmerah oziroma kako naj bi danes skusali resiti, kar se resiti da od sistema, ki propada. V skladu s tem so tudi »temeljna izhodišča za prenovno skupne organiziranosti slovenske manjšine v Italiji«, ki jih je na četrtkovem večeru predstavil Breclj v imenu deželnega tajništva SSk. Gre za naslednje tri točke:

1. Organizacije in ustanove Slovencev v Italiji, ki so po svoji naravi vsemanjšinske, ne smejo biti pod političnim vodstvom in vplivom samo dela organiziranih vrhov slovenske manjšine in morajo biti v stanju, da delujejo avtonomno ob spoštovanju svoje specifične stanovske, strokovne ali drugačne narave ter vloge, kakor tudi ob spoštovanju svojega narodnostnega poslanstva. Pluralizacija skupnih ustanov in organizacij se je v tem smislu v nekaterih primerih že začela (Stalno slovensko gledališče, Slovenski raziskovalni inštitut, Glasbena matica, dvojezična sola v Spetru, Združenje slovenskih sportnih društev v Italiji, Narodna in študijska knjižnica). Ta proces je treba dosledno in posteno nadaljevati oziroma ga v nekaterih primerih sele zaceti (Slovensko deželno gospodarsko

združenja, Primorski dnevnik in drugo).

2. Komisija, sestavljena iz uglednih in neoporečnih predstavnikov obeh glavnih duš slovenske manjšine v Italiji ter matične Slovenije, naj nemudoma pregleda t.i. družbeno imovino Slovencev v Italiji ter jo postavi na zdrave temelje ob spoštovanju načel prozornosti in nediskriminiranja znotraj manjšine.

3. Potrebna je temeljna politična enotnost Slovencev v Italiji, seveda ob spoštovanju raznolikosti. Zato pa je nujno, da se glavnina t.i. komponent naše narodnostne skupnosti cimprej nedvoumno izreče za združenje Slovencev na narodnostni osnovi ob spoštovanju načel in metod demokracije. Ta enotnost se mora izraziti v skupnem zastopstvu in v zahtevi po zajamčeni zastopanosti slovenske manjšine v izvojenih telesih italijanske republike, pod katerih pristojnost sama manjšina spada.

Prvi dve točki pravzaprav predstavljata minimalni program za bližnjo prihodnost. Tretja točka ima očitno zahtevnejše implikacije, jasno pa je, da je temeljnega pomena za vsako nadaljnjo resno razpravo in delo za resnično enotnost Slovencev v Italiji, o kateri je bilo v zadnjih casih toliko govora. Razčističenje glede te točke je preizkusni kamen za vse, ki jim je okrog tega vprašanja dovolj praznih besed in slepomisenja.

SUSANS

Ali je možna enotnejša levica?

Vprašanje bodo obravnavali danes

SUSANS - Je v naši deželi možno zbrati različne duše levice in jih združiti v celoto? Na to vprašanje bodo skusali odgovoriti danes na celodnevem posvetu, ki ga bodo pripravili v gradu v furlanskem Susansu ob prisotnosti socialističnega poslanca Giorgia Ruffola in Marca Minniti, najozžega sodelavca Masima D'Aleme.

Koordinator nove stranke levice za Furlanijo-Julijsko krajino Tosolini (SI) in deželni tajnik DSL Maran sta na predstavitvi gibanja povedala, da osnovni cilj tega razmišljanja teži k uskladitvi različnih pogledov deželne levice, ki naj bi se v volilnem in upravnem smislu povezali z demokratičnim centrom.

Na danšnjem posvetu v Susansu bodo prisotni številni predstavniki različnih strank in gibanj, ki se prepoznajo v izhodiščih liberal-demokratskih levicarskih razmišljanj. Ob tradicionalnih strankah levice, bodo prisotni tudi predstavniki gibanj (mednje sodi tudi Demokratski forum Slovencev) in posamezniki iz kulturnih in gospodarskih krogov ter številni župani in drugi upravitelji.

PATRONAT INAC SVETUJE

Za civilne invalide obvezno samopotrdilo

Kot znano, je pred nekaj leti izbruhnil v Italiji pravcati skandal velikih razsežnosti v zvezi s priznavanjem statusa civilnega invalida povsem zdravim osebam. Državne institucije so dolgo kolebale, kako naj izsledijo te zlorabe in kako naj jih kaznujejo. Marsikdo si je na ta način zagotovil finančno nadomestilo, za mnoge pa je to bil adut za pridobitev službe.

Zakladno ministrstvo se je naposled odločilo, da zahteva od vseh priznanih civilnih invalidov, gluhtonemih, slepih in slabovidnih oseb, da najkasneje do 30. novembra 1996 dostavijo na pokrajinski zakladni urad samopotrdilo o trenutnem dejanskem stanju invalidnosti. Na dom evidentiranih invalidov so poslali poseben obrazec, ki ga mora noslovnik izpolniti, podpisi in vrniti v predpisanem roku s priporocenim pismom s povratnico ali pa prinesiti osebno.

Na obrazcu mora koristnik prekrizati eno izmed treh možnosti:

1) če smatra, da se vedno boleha za pato-

logijo, ki so jo ugotovili ob priznanju invalidnosti in posledičnega priznanja ekonomskega nadomestila; 2) če je se delno prisotna invalidnost in da se je torej stanje nekoliko izboljšalo (ta varianta bo za marsikoga resnični pas); 3) da sploh ni več invalid. V primeru odgovora 1) ali 2) bo ministrstvo na osnovi zreba opravilo vzorčno preverjanje in poklicalo upravičenca na zdravniški pregled. Varianti 3) bo imela za posledico takojšen prekin denarnega nadomestila.

Civilni invalidi, gluhonemi, slepci in slabovidni, ki dobivajo finančno nadomestilo in morebiti niso prejeli na dom omenjenega obrazca, se morajo sami obrniti na pokrajinski zakladni urad. Vsem tistim, ki ne bodo iz katerega koli razloga vrnili samopotrdila, bodo nemudoma ukinili mesečno in bodo morali nato eventuelno dokazati, zakaj niso oddali obrazca. Izjavi ni potrebno priložiti nobenega dokumenta - niti zdravniškega potrdila. (ma)

Obnovljena postavka za manjšinske TV oddaje

RIM - Poslanci so včeraj izglasovali popravek k predlogu državnega proračuna. S tem popravkom so spet namenili 4 milijarde lir za TV oddaje za manjšine in za Italijanse na tujem. O tem problemu so pred glasovanjem o popravku govorili s podpredsednikom pri predsedstvu vlade Parisijem številni poslanci, med katerimi tudi goriski parlamentarec Mario Prestamburgo.

Za obnovo postavke za manjšinske TV oddaje si je veliko prizadeval podtajnik v zunanem ministrstvu Piero Fassino, iz Trsta pa je pristiskal na vlado podpredsednik deželne sveta Milos Budin.

PISMA UREDNIŠTVU

O namestitvah na Glasbeni matici

Spoštovani Primorski dnevnik, rada bi odgovorila prof. Milosu Pahorju v zvezi s pismom o Glasbeni matici, ki je bilo objavljeno v PD dne 13. novembra. V njem se prof. Pahor med drugim zgraža nad kriterijem strokovnosti v vprašanju, kako lahko predsednik ustanove brez kakršnegakoli natečaja za stalno nastavi svoje ga sorodnika, pri čemer je namig name precej jasen.

Ce izvzamemo dejstvo, da nisem bila leta 1991 se sploh v sorodstvu s takratnim predsednikom, bi rada poudarila, da je odbor Glasbene maticе vedno določal namestitev v redno službo brez kakršnegakoli natečaja. Zame ni bila torej storjena nobena izjema. Istega leta so z istim kriterijem spre-

jeli v službo se drugih šest profesorjev: stiri pianiste, kitarista in flavtistko, ki je med drugim bližnja sorodnica profesorja Pahorja. Vsi smo že delovali kot honorarci, pred sprejetjem v redno službo pa smo morali odboru predstaviti dokumentacijo o svojem umetniškem in pedagoškem delovanju. Ob pregledu študijskih in koncertnih uspehov ter zaradi velikega števila vpisov sta tako odbor in ravnateljstvo sprejela naše prošnje za stalno namestitev.

Nočem osporavati dejstva, da bi bil natečaj za sprejemanje v službo verjetno koristen. Sprašujem pa se, zakaj je prof. Milos Pahor javno sprožil tako specifično vprašanje sele pet let po dogajanju, in to prav v trenutku, ko se z namigi v javnosti gotovo ne varčuje.

Vesna Zuppin

Utrinki iz preteklosti

Obiranje oljk

Obiranje oljk je eno zadnjih, če ne prav zadnje kmečko opravilo na prostem. Na fotografijah vidimo, kako so dekleta obirala oljke v Pučah leta 1949 in delo v torkli na Plavjah leta 1953. Foto M. Magajna.

ŠOLSTVO / PREPLAH

Za suplente ni denarja!

Tako je sporočilo šolsko skrbništvo

Na solah in državnih vrtcih v trzaski pokrajini se je dramatično zastavilo vprašanje suplentov. Šolski sindikat CGIL opozarja, da na stotine začasnih suplentov, ki so jih imenovali skrbništvo ali posamezna ravnateljstva, niso se prejeli prve place v šolskem letu 1996/97. Trzasko šolsko skrbništvo je pred nekaj tedni sporočilo didaktičnim ravnateljstvom in ravnateljstvom srednjih sol, da razpolaga le z nekaj manj kot 500 milijoni lir za plačilo suplentov v obdobju september-december. Nekaj dni kasneje je poslalo drugo sporočilo s porazdelitvijo tega denarnega sklada po šolskih stopnjah (za osnovne, za nižje in za višje srednje sole). Vsaka sola je bila tako seznanjena s vsoto, ki jo bo lahko porabila za suplente.

Te vsote pa so tako nizke, da z njimi ne bo mogoče kriti vseh suplentskih plac. Primer: opensko didaktično ravnateljstvo bo lahko razpolagalo le s kakimi 10 milijoni lir za suplente. »S tem denarjem bom lahko izplačala suplentom kvečjemu septembrsko in polovico oktobrske place,« je povedala didaktična

ravnateljica Stanka Cuk Sosić. Na tem ravnateljstvu je položaj dramatičen zaradi celoletne suplence in daljše suplence zaradi bolezni. Nič kaj boljše ni v vrtcih, iz katerih je že slišati proteste zaskrbljenih staršev. Kaj se bo dogodilo v primeru, da vzgojiteljica zbolí, sola pa nima denarja, da bi lahko poklicala v službo suplentko? Ali bodo ostali otroci sami v vrtcu? Ali pa bodo delovanje vrtcev omejili na delovni turnus preostale vzgojiteljice?

Ko je openska didaktična ravnateljica vprašala trzasko šolsko skrbništvo, kaj naj stori, ji niso dali jasnega odgovora. Šolsko skrbništvo bo plačevalo suplente le do 31. decembra; s 1. januarjem bo preslo plačevanje suplentov pod okrilje samih ravnateljstev. No, na skrbništvo so ravnateljici preprosto svetovali, naj krije sedanje place suplentov iz sklada za leto 1997. Ze prav, toda: kdo bo nato, ko bodo morale same sole posebej plačevati suplente, dopolnil luknjo, ki bo nastala izključno zato, ker nima sedaj skrbništvo dovolj denarja za suplente?

SINDIKAT / FASOLA POD UDAROM

Rehabilitacija starostnikov stane preveč

Oskrba je zastoj le 15 dni

Deželni sindikati upokojujencev Spi-Cgil, Frp-Cisl in Uilp-Uil so na včerajšnji tiskovni konferenci kritizirali odborika za zdravstvo Gianpiera Fasolo zaradi prispevkov, ki jih je treba plačevati za oskrbovalnino v rehabilitacijskih domovih. »Kljub našim vztrajnim protestom,« so dejali sindikalisti, »je Fasola omejil na samih 15 dni sprejemno dobo, za katero ni treba odšteti pacientom niti lire.« Za vsak dan več morajo plačati 50.000 lir. Glede na to, da bi morali po prvotnih predpisih plačevati oskrbovalnino v celoti že od prvega dne, je Fasolova odločitev korak naprej, a to ni dovolj. Zakaj ne? Zaradi tega, ker starostnik prebiva v takšni »asistenčno-zdravstveni rezidenci« povprečno tudi do 40 dni, kar pomeni, da je finančno breme prehudo.

Sindikati upokojujencev zahtevajo, da se prispevka prosto obdobje spet podaljša na 60 dni, kakor je bilo to določeno s sporazumom, ki so ga podpisali leta 1995 osrednji sindikati Cgil, Cisl in Uil z ministrstvom za zdravstvo. To je se toliko bolj potrebno, so poudarili na tiskovni konferenci, ker sprejemni centri (RSA), kakršna sta v Vidmu in Trstu (znotraj bivše privatne klinike Igea v Ul. Valdirivo) niso nobene podporniške ustanove, temveč imajo izrazit zdravstveni značaj, saj v njih skrbijo za rehabilitacijo začasno ali trajno nepokretnih starostnikov, kakor tudi telesno in psihično prizadetih oseb.

NOVICE

Vladni komisar De Feis prevzel službeno mesto

Novoimenovani vladni komisar in trzaski prefekt dr. Michele De Feis je včeraj prevzel svoje službeno mesto v vladni palači na Trgu Unità. Svoj mandat v Trstu je začel s pozitivno venca pred spomenik padlim vseh vojn na gricu sv. Justa. Prefekta De Feisa so spremljali vojaški komandant general Francesco Sottile, trzaski kvestor dr. Lorenzo Cernetig, pokrajinski komandant karabinjerjev polkovnik Mauro Picchiotti in komandant 19. legije finančne straže polkovnik Umberto Picciafuochi.

Novi odbor Duhovske zveze

Preteklo sredo je Duhovska zveza, organ, ki združuje vse slovenske duhovnike na Trzaskem, izvolila svoj novi odbor. Duhovniki so stoodstotno potrdili starega, tako so bili ponovno izvoljeni duhovnik iz Skednja Dusan Jakomin, župnik z Opcin Zvone Strubelj, župnik z Bazovice Zarko Skerlj in župnik iz Doline Rafko Slejko. Odbor bo opravljal svojo vodilno funkcijo eno leto, do naslednjih volitev. Duhovsko zvezo je že leta 1947 uradno priznal krajevni ordinarij in bo prihodnje leto slavila 50-letnico.

Danes predstavitev knjige »Istria contesa«

V dvorani P. Alessi v Casnikarskem krožku na Korzu Italia 13 bo danes ob 18. uri predstavitev knjige Fulvia Molinaria »Istria contesa«, ki je izšla pri založbi Mursia. Uvodne misli bosta povedala novinar Pierluigi Sabatti in predstavnik krožka Istria Marino Vocci. Ob prisotnosti avtorja bo posegel tudi podtajnik Willer Bordon.

Sporočila in izkušnje v »Moji Afriki«

V knjigarni In Der Tat v Ul. Felice Venezian 7 se bodo Fedele Boffoli, Lucia Danielis in Piero Finà drevi ob 20. predstavili z razstavo slik in skulptur ter z branjem poezij na prireditvi pod naslovom »Moja Afrika«. Pobuda se vključuje v nacr »Skupnost, ki prihaja«, posreduje pa vrsto razmislekov, sporočil in mednarodnih izkušenj o vzajemni kooperaciji in o medkulturnem dialogu.

Študijski teden o verstvih

V Zavodu združenega sveta v Devinu se bo jutri začel (in se zaključil v ponedeljek 25.) tradicionalni študijski teden, ki bo namenjen verstvom; v tednu dni se bodo zvrstile konference, razprave, projekcije filmov, srečanja ter različne slavnosti na osnovi različnih ver v svetu. Višek bo študijski teden dosegel v nedeljo 26. ob 15.30 v cerkvi sv. Duha v Devinu s koncertom nabozne glasbe, ki jo bo izvajal Komorni lirični in vokalni laboratorij iz Trzica.

Hodulje na Trgu Unità

V okviru tradicionalne trznice antikvariata bo jutri ob 15.30 na Trgu Unità predstava »Fantazije na hoduljah« z nastopom burkezev in carodejev ter z drugimi vragolijami.

DOGOVOR O SODELOVANJU S SLOVENSKIMI USTVARJALCI

Srečanje s slovaškimi avtorji

Včeraj se je v Trstu srečala skupina slovaskih predstavnikov Narodnega literarnega centra iz Bratislave s skupino slovenskih avtorjev v Trstu. Center za mladinsko književnost A. Alberti je predstavil direktorja Drahoslava Machala, pisatelja in casnikarja ter Milana Richterja, pesnika in prevajalca ter prevajalko Miro Vallovo tudi tukajšnjim italijanskim in furlanskim avtorjem, v skupnem načrtovanju razstave, ki jo bo naše mesto gostovalo najprej v muzeju Revoltella, o slovaski literaturi z bibliografskim delom, ki ga omenjena delegacija predstavlja in razstavo slovaskih ilustratorjev.

Furlanska Založba Campanotto pripravlja v sodelovanju z Narodnim literarnim centrom iz Bratislave prvo antologijo slovaskih avtorjev za otroke v italijanskem prevodu.

Tudi s slovenskim predstavništvom je prislo do konkretnih predlogov za medsebojne izmene na literarnem in kulturnem področju. Zlasti z revijami Galebom, Pastirckom in Mladiko.

Jasna Merku

Štavlka v Trzaski hranilnici

Avtonomni sindikat uslužbencev Trzasko hranilnice Salcart je oklical deset dni razčlenjene štavlke, ki se bo začela v ponedeljek, 18. novembra, in ki ji bodo morda sledile še druge. Za ta korak so se odločili iz dveh razlogov: prvič, ker glavna direkcija noče nadaljevati pogajanj za obnovitev dopolnilne delovne pogodbe, ceprav so uslužbenci z notranjim referendumom zavrnili osnutek sporazuma med vodstvom hranilnice in drugimi sindikalnimi organizacijami; drugič pa, ker vodstvo neprestano krči stevilo uslužbencev, kar je v nasprotju z naraščajočimi delovnimi bremenji.

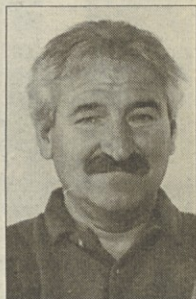
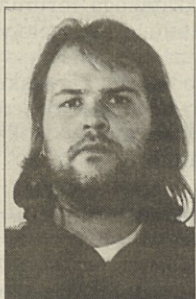
V SODELOVANJU MED POLICIJO IN KARABINJERJI / PREISKAVA SE ŠE NADALJUJE

Zaplenili večjo količino vojaškega orožja

Policija in karabinjerji so odkrili ter zaplenili precej vojaškega orožja ruske in jugoslovanske proizvodnje (na sliki): med drugim so zasegli šest kalasnikovov, dve brzostrelni pistoli »skorpio« ter tri bazuke »M 80«. Orožje je bilo verjetno namenjeno kriminalnim organizacijam

na področju Brente ter kamori. V skupni operaciji, ki so jo poimenovali »Iron«, so aretirali tudi tri osebe, 29-letnega Viliama Ursicha, 33-letnega Gianpaola Zollio ter 31-letnega Maurizia Palcicha. Dve drugi osebi sta osumljeni, 22-letni Martino Skerk in 48-letni Mario Markezic, Njunih po-

datkov policija in karabinjerji niso posredovali. Preiskava se je pričela prve dni avgusta, koordiniral jo je namestnik državnega pravdnika Giorgio Nicoli. Najprej so začeli slediti Ursichu, ki je bil policiji že znan zaradi podobnih kaznivih dejanj, poleg tega zelo dobro pozna

krasko področje ob italijansko-slovenski meji, saj prebiva v Sempolaju. Sum je bil upravičen: navedec od njegovega doma so za nekim zidom našli večino zaplenjenega orožja. Akcija pa je bila precej tvegana, potrebna je bila zelo velika previdnost, saj so bile med orožjem tudi tri protipehotne mine.

Prav tako zapleteno in se nevarnejše je bilo iskanje orožja v Ul. Levier, v poslopju, kjer živi Palcich. Skrito je bilo v kleti, zakopano meter globoko: našli so tudi več kot dva kilograma zelatine, tako

da so na pomoč morali poklicati minerce. V torbi z zelatino je bilo tudi nekaj trotila ter osem ročnih bomb vrste »ananas«. Preiskovalci so ugotovili, da so orožje tihotapili iz Hrvaske, namenjeno je bilo Ursichu. Slednji se je za njegov prenos v Italijo posluževal Skerka in Zollio, ki s policijo ali karabinjerji ni imel se opravka in torej ni bil sumljiv. Orožje so iskali tudi v Piacenzi, kjer živi skupina Hrvatov, ki je v tesnih stikih z omenjenima osebama, ki sta Trzacane oskrbovala z orožjem. V Piacenzi pa niso našli nič prepovedane-

ga. Nekega Hrvatov so sicer aretirali, vendar zaradi drugih prekrškov, povezanih s kršenjem določil o priseljencih.

Policija in karabinjerji pravijo, da s preiskavo nadaljujejo, pri čemer sodelujejo tudi s hrvaško policijo. Zaenkrat ne izključujejo povezave s prepovedanim trgovanjem ukradenih avtomobilov: seveda gre za drage avtomobile znanih znamk.

Na gornji sliki od leve Viliam Ursich, Gianpaolo Zollio, Maurizio Palcich, Martino Skerk in Mario Markezic.

Na gornji sliki od leve Viliam Ursich, Gianpaolo Zollio, Maurizio Palcich, Martino Skerk in Mario Markezic.

Na gornji sliki od leve Viliam Ursich, Gianpaolo Zollio, Maurizio Palcich, Martino Skerk in Mario Markezic.

Na gornji sliki od leve Viliam Ursich, Gianpaolo Zollio, Maurizio Palcich, Martino Skerk in Mario Markezic.

V Rossettiju se je začel niz »ženskih« srečanj

Zenske se vselej borijo s časom, v večjih mestih pa jih tudi bremenijo ne vselej racionalno določeni urniki najrazličnejših služb. To je bila osrednja tema prvega srečanja, ki ga je v gledališču Rossetti organizirala Obcinska komisija za enake možnosti med moškimi in ženskami. Na srečanju, ki je bilo v torek popoldne v foyerju Rossettija, so govorili Rosa Amorevole, članica združenja Pianoforte iz Bologne, in Nino Bergagna in Tea Giorgi, ki sta odgovorna za projekt »Cronometropoli« pri trzaski občini. Po ugotovitvi, da se problem uskaljevanja urnikov pojavlja že vrsto zadnjih let, je bilo tudi receno, da novi zakonski predpisi poverjajo zupanom možnost koordinacije glede na iznesene zahteve občanov. Naslednje srečanje, na katerem bo govor o mestu po meri žensk, bo 26. novembra.

VOLITVE / POGOVOR S PREDSEDNIŠKIM KANDIDATOM

Adele Pino: ustvariti pogoje za novo vzdušje

Tržaška pokrajina nujno potrebuje korenito reformo

Adele Pino (46 let, solnica in sindikalistka) je kandidatka za predsednico Pokrajine levsosredinske koalicije Oljke oziroma DSL, zelenih, Ljudske stranke in gibanja »Trst 2000«. Stvarno računa na balotazo s kandidatom desnice Renzom Codarinom, ki se je doslej izogibal direktnemu soočenju z njo, svojo volilno kampanjo pa je posvetil skoraj izključno vsedravnim politikam. A o tem kasneje. Pinovo smo najprej vprašali, čemu in zakaj je sindikalistka zbrala aktivno politično angažiranost?

Ce izvzamem svojo zelo kratko politično izkušnjo v republikanski stranki, sem v politiki novinka. Levsosredinska koalicija Oljke je bila mnena, da se bo ta volilna kampanja igrala predvsem na gospodarstvu in socialnih vprašanjih, kot je npr. brezposelnost. To so v bistvu temeljni problemi današnjega Trsta. Ponudili so mi kandidaturu za predsednico Pokrajine v prepričanju, da se mora leva sredina predstaviti volilcem s človekom, ki dobro obvlada ekonomska in sindikalna vprašanja. Sprejela sem pod pogojem, da bodo ta vprašanja v središču pozornosti vseh strank in komponent, ki me podpirajo pri tej zelo zahtevni nalogi.

Kako ocenjujete potek volilne kampanje?

Ce sem iskrena, moram priznati, da so razočaranja doslej prevladala nad zadoscenji. Za to nosi krivdo in odgovornost desničarski Kartel svobosčin, ki se je spretno izmikal kakršnimukoli resnemu in treznemu soočenju o tukajšnjih krajevnih problemih. Namesto razprave o pristaniscu, o vlogi občinskih uprav, Pokrajine in podobno, je desnica raje izkoriščala vsedravnne politične teme, posebno finančni zakon in davčna vprašanja, ki so predmet znanih rimskih polemik. Bojim sem, da bo to pogojevalo predvsem neosveščene volilce.

Ste res tako prepričani?

Volilna zakonodaja za Pokrajino, podobno kot za občine, določa posebno vidno vlogo predsedniškim kandidaturam, kar v tej volilni kampanji žal ni prišlo do izraza. Večkrat sem spodbudila svoje tekmece, se posebno kandidata desnice Codarina, na odkrito in javno soočenje o problemih, ki pa ga žal nisem doživela.

Zakaj se je Codarin izogibal direktnemu soočenju z vami?

Ker očitno nima stvarnih in prepričljivih argumentov. Raje igra na struno vsedravnih problematik, emotivnosti in demagogije, ki s Pokrajino nimajo prav nič skupnega.

Kaj pa nekoliko manj negativni vtisi iz te volilne kampanje?

Tudi zaradi takega zadržanja desničarske koalicije sem sporazumno s strankami, ki me podpirajo, izbrala volilno kampanjo na teritoriju. Obiskala sem mestne rajone, okoliske vasi in občine, se srečala z gospodarskimi in kulturnimi društvi, spoznala nesteto ljudi in njihove raznovrstne vsakdanje probleme, težave in pričakovanja.

In kakšen vtis ste odnesli s teh srečanj in sestankov?

Ljudje iščejo, ker ga potrebujejo, novo zaupanje v politiko in v javne institucije. V tem okviru iščejo sposobne in predvsem poštene politike ter upravitelje, ki skrbijo oziroma bodo resnično skrbeli za dobrobit celotne skupnosti ter ne le tega ali onega vplivnega dela javnega mnjenja. To željo in potrebo sem občutila na vseh srečanjih z ljudmi, kjer je žal močno prisotno razočaranje nad politiko in politikami.

Zakaj je po vašem tako?

Splošna zmeda prevečkrat ustvarja

v ljudeh prepričanje, da so vsi politiki enaki, in da so vsi krivi za težave, kar seveda ni res. To je bil tudi vzgib, zaradi katerega sem sprejela to kandidaturu.

Skoraj vsi se pritožujejo, da so pokrajine nepotrebne in da so volitve le trata javnega denarja in nič več. Kako na to odgovarjate?

Res je, da so imele pokrajine doslej žal dokaj obrobno in postransko vlogo, čeprav jim ustava priznava položaj vmesne ustanove med občinami in deželami. Ce govorimo o federalizmu in o federalni ureditvi države, upam, da bodo imele reformirane pokrajine pomembno vlogo, predvsem v odnosu med občan in institucijami. Seveda se mora država odpovedati svojemu centralizmu, Oljka pa začeti izvajati svoje predvolilne obljube. Prodijska vlada je dobro začela, sedaj pa mora nadaljevati po tej poti.

Kaj pa tržaška Pokrajina?

Nasa Pokrajina nujno potrebuje reformo in to sprico svoje zemljepisne posebnosti, ki postavlja mestno občino v nadrejeni položaj. Prav zaradi tega je treba v naši stvarnosti uravnovesiti odnose med Obcino Trst in okoliskimi upravami. Na vseh srečanjih, ki sem jih imela v okolici, so se ljudje pritoževali nad vsakdanjimi upravnimi težavami, predvsem nad slabim položajem pokrajinskih cest. To dokazuje, da je v poslovanju Pokrajine v vseh teh letih marsikaj skripalo in da praktično ni bilo nobenega tvornega sodelovanja med občinami in pokrajinsko upravo. Sele ko bomo začeli reševati te navidez majhne probleme, bomo lahko razpravljali o velikih nacihih.

Sožitje in kultura dialoga. Kakšni so Vaši nacrti?

To sodi med glavne točke mojega političnega programa. V primeru izvolitve se bom zavzemala za zakonsko zaščito Slovencev na temeljih ustavnih nacel in evropskih standardov. Zascitni zakon, ki je seveda zelo pomemben, je lahko le etapa na poti dialoga in sožitja. Treba je ustvariti pogoje za novo prijetnejše vzdušje in za resnično pretakanje informacij in spodbud med kulturami. Za to je poklicana tudi Pokrajina, ki ima na kulturnem področju na srečo dokaj široke pristojnosti.

JUTRI VOLITVE / ZA OBČINO MILJE IN POKRAJINO

Za sožitje in demokracijo

Včeraj zadnji predvolilni shodi

Volivne kampanje je konec, danes bo volivni molk, jutri zjutraj ob sedmih pa bodo odprli volišca, kjer bomo do 22. ure prispevali k obnovi pokrajinske in miljske občinske skupščine.

Volili bomo le jutri. Na volišce bomo šli z osebno izkaznico ali enakovrednim dokumentom in z volivno pozivnico; kdor je ni prejel na dom, jo se zmeraj lahko dvigne na volivnem uradu občine, v kateri ima stalno bivališce. Glasovnica za Pokrajino je rumena, za Obcino Milje pa siva.

Včeraj so bila se zadnja predvolilna zborovanja. V kongresnem centru Trzaskega sejma je bil shod v podporo kandidatki za predsednico Pokrajine na levsosredinski koalijski listi TS 2000 Adele Pino. Zborovanje je uvedel senator Oljke Fulvio Cemerini, za njim pa so spregovorili posl. Pietro Folena (DSL), posl. Willer Bordon (Demokrati) in sen. Tana De Zulueta (Oljka). Posebno pozornost so namenili razvojnim sredstvom in pobudam za družbeno-gospodarski preporod v vsej tržaški pokrajini, kakor so zlasti nanovo financirani Sklad za Trst (45 milijard lir), nacrt za podaljšanje visokohitrostne železnice proge do Trsta ter se naprej do Ljubljane in Budimpeste, sicer pa izgotovitev prometne in telekomunikacijske infrastrukture, ki naj iz našega območja ustvari stratesko evropsko vozlišče med zahodom in vzhodom ter severom in jugom oziroma cezmorjem.

Oljka je imela zaključno manifestacijo tudi v Miljah. V navzočnosti županskega kandidata Giorgia Rossettija in Giuseppa Cuscita sta govorila Pietro Folena in Tana De Zulueta, večer pa je zaokrožila godba od Korošcev.

V hotelu Savoia Excelsior se je obrambni minister Beniamino Andreatta udeležil posveta o evropski varnosti, ki ga je priredila Ljudska stranka-PPI kot sestavni del zavezništva TS 2000. Minister je poudaril važnost off shorea in nujo, da Trst spet zavzame vsaj del svoje nekdanje središčne vloge v Evropi, »za kar so politični pogoji in zakonski ukrepi že pripravljeni«. Kako jih bodo

Trzacani izkoristili, pa je odvisno od njih, je dodal.

Kandidati DSL za Pokrajino so volilno kampanjo končali z javnimi srečanji na Stari Mitnici, v ulicah Giulia in Torri in pri Sv. Jakobu, pa se z družabnostjo na Brdini na Opcinah.

Slovenska skupnost, ki je ravno tako sestavni del koalicije TS 2000, je organizirala srečanje z volivci v Mavhinhah.

V imenu Zelenih je bil v Trstu evroparlamentarec Carlo Ripa di Meana. Sklep Dezele, da raztegne na vso FJK prodajo bencina po znižani ceni, je označil kot kršitev evropskih določil o svobodni konkurenci in varstvu narave.

Stranka komunistične prenovali, ki nastopa samostojno, je prek svojega krožka "Kras" imela zborovanje na glavnem trgu v Nabrezini in na Opcinah, ki se jih je udeležil poleg drugih kandidatov tudi predsedniški kandidat Dennis Visioli, sicer pa je imela osrednje zborovanje na Goldonijemem trgu. Tu je poleg Visiolija nastopil se Roberto Musacchio iz strankinega državnega vodstva. Visioli je kot prednostni točki poudaril boj za nova delovna mesta in za dostojnejšo oskrbo osamelih starostnikov z zagonom socialno koristnih služb, ki bi jih zaupali mladim brez zaposlitve.

Desni tabor je predvolilna zborovanja končal na Pomorski postaji, kjer je spregovoril tudi državni tajnik CCD Pier Ferdinando Casini. Pokrajinske volitve bodo pokazatelj političnega razvoja v državi, je dejal ob pripombi, da bi avtonomnejši Trst pomenil za Italijo »območje prihodnosti«.

Za Trg sv. Antona pa se je odločila Severna liga. Poleg predsedniškega kandidata za Pokrajino Bussanija in za zupanovanje v Miljah Marchia ter trzaskega koordinatorskega SL Paola Polidorijsa se je oglašil sen. Giancarlo Pagliarini, ki je nadomestil prvotno napovedanega Umberta Bossija. Trst naj se osamosvoji, naj postane neodvisen, skratka, evropski Singapur, je zazlel rekoc, da se bo to kmalu zgodilo.

PODVIG KARTELA SVOBOŠČIN

Desnica odkrila žaljiv kip Romana Prodijsa

Kandidat Kartela svobosčin za predsednika Pokrajine Renzo Codarin se sicer skrbno izogiba javnemu soočenju s svojo tekmičico, kot bomo v zgornjem intervjuju, zato pa se očitno rad udeležuje prireditve, ki sodijo bolj v pustni kot v predvolilni čas. Na sliki s poslancem NZ Menio, medtem ko odkriva bronasti kip vladnega predsednika Romana Prodijsa z oztrzkovim nosom.

Gesta sodi, kot je bilo receno med včerajšnjo "zabavo" pred Tergesteom, in protest Kartela svobosčin proti finančnemu zakonu in v »priznanje vladnemu predsedniku za njegovo davčno politiko, za spoštovanje in skromnost, ki jo je izkazal v odnosih z italijanskimi državljani, za napore, da bi popeljal Italijo v Evropo, za vnašanje pluralizma v sredstva javnega obveščanja« itd.

VOLITVE / IZJAVA VDFS

Forum za Pinovo

Vodstvo Demokratskega foruma Slovencev se je sestalo, da bi vzelo v pretres zdajšnje kritične stanje v naši skupnosti po krizi v Trzaski kreditni banki ter se dogovorilo o nedeljskih volitvah za tržaško Pokrajino in Obcino Milje.

DFS tokratno volilno preizkušnjo spremlja posredno, saj nima svojih kandidatov ne za pokrajinski svet kot tudi ne za Obcino Milje. Kljub temu pa poziva svoje člane in somišljenike, naj s svojim glasom prispevajo, da bi se premagalo desničarske in protislovenske sile.

V ta namen podpira kartel stank in gibanj, ki za tržaško Pokrajino so za svojo predsedniško kandidatko izbrale sindikalistko Adele Pino-Kreus. To so Zeleni, DSL, LS in Trst 2000.

Zaradi odsotnosti kandidatov DFS na tem kartelu, naj se člani in somišljeniki foruma ravnajo po svoji vesti in naj podprejo tiste kandidate, ki najprimerneje poosebljajo gledanja in vsebine, ki karakterizirajo nase gibanje.

Kar zadeva Obcino Milje, DFS podpira zavezništvo Oljke in županskega kandidata Giorgia Rossettija.

Veliko zanimanja za prikaz sodobnega ruskega filma

Prvi prikaz sodobnega ruskega filma je naletel na velik odziv občinstva, ki si ga verjetno niso nadejali niti organizatorji. Velika dvorana gledališča Miela je bila namreč vse tri dni skoraj povsem zasedena. Predstavljenih je bilo

sedem filmov zadnje ruske produkcije, radovednost pa je bila povsem razumljiva, saj ruski filmi, razen redkih izjem, praviloma ne zadejo v italijanske kinodvorane.

Danes se bo pobuda, ki jo prireja združenje

Cisitalia, zaključila s popoldansko okroglo mizo in zadnjo filmsko predstavo. Razprava o novem ruskem filmu se bo začela ob 17.30, ob 21.30 pa bodo predvajali film Obsedenost z Giselle Alekseja Uci-tela.

GALERIJA TORBANDENA

Fertilidades koprškega slikarja Cveta Marsiča

Včeraj popoldne so v galeriji Torbandena odprli samostojno razstavo Cveta Marsica Fertilidades (foto KROMA). Umetnik se je rodil v Kopru leta 1960, vendar je vrsto let živel v Madridu, pred kratkim pa se je preselil v Lizbono. Umetniško je torej dozoreval v Španiji in na Portugalskem, vpliv kulture omenjenih držav pa je zelo očiten pri Marsicu. Tako na primer ze na prvi po-

gled padejo v oči tople južne barve, ki jih uporablja.

V Trstu Marsic razstavlja približno 15 olj, ki jih je izdelal prav za to priložnost. Njegova razstava bo odprta do 10. decembra, in sicer od ponedeljka do sobote od 10. do 13. in od 16. do 20. ure. Cveto Marsic se bo letos udeležil sejmov Arte Fiera v Bologni in Arco v Madridu, v tem času pa razstavlja tudi v Oviedu.

COL / MARTINOVANJE

Rezijani v gosteh pri KD Kraški dom

Identiteta in razlika med dvema kulturama

Letos se je v občini Repentabor odvijalo drugačno martinovanje v organizaciji KD Kraski dom in občinske uprave. V goste smo povabili članke društva Rozajanski Dum iz doline Rezijske, ki so se nam predstavili v nedeljo, 10. novembra, z ženskim pevskim zborom Rože majave in citiravci. Sprejeli smo jih že zjutraj, jim pokazali krasko hišo, prelepo rezentabrsko cerkev in jim ponazorili splošno življenje v naši občini.

Popoldne pa so nam rezijanski gostje predstavili zelo prijeten program. Zbor je zapel več rezijanskih pesmi, citiravci so zaigrali na svoje instrumente (citra-tipična violina, bunkula-viloncelo), prebrali so nekaj poezij v rezijanscini in nam prikazali svojo domovino ter življenje, ki poteka v njej. Zelo duhovito jim je uspelo izraziti svojo navezanost na domaći kraj, na Kanin: poudarili so, kako važ-

na je zanje zaščita rezijanskega jezika, pesmi, plesovi in drugih seg. Ozračje je bilo zelo sproščeno in prireditve je povsem uspela, tako da mislimo s podobnimi pobudami nadaljevati tudi v prihodnje.

Večer se je zaključil z družabnostjo, prigrizkom in domaco kapljico ob prešernih zvokih harmonike.

To je bila prva uradna kulturna prireditev v letošnji sezoni. KD Kraski dom načrtuje razne dejavnosti, kot so miklavževanje s sejmom knjige, sklepno

silvestrovanje v domačem kraju, Dan slovenske kulture, praznovanje 8. marca, odprto mejo. Nekatere so že stekle, in sicer priprave na krasko ohcet, delovanje odrasle dramske skupine. Po uspešnem lanskoletnem krstnem nastopu se je tudi otroška dramska skupina lotila vaj nove igrice. Vredimo tudi dva tečaja nemščine, predvsem pa moramo opozoriti na tečaj slovensčine za italijansko govoreče občane, ki je zelo dobro obiskan.

M. Mozina

Spodbuden obračun dela v pomoč žrtvam vojne v Bosni

V torek, 5. t.m., smo se srečali na zadnjem pogovoru vsi, ki smo sodelovali pri uresnitvi načrta Gradacac, v sklopu združenja »Beati i costruttori di pace«. Prisotni smo bili: prof. Riccardo Lucio in njegova gospa Gabriella, ki sta bila glavna pobudnika in organizatorja tako pri nas kot na terenu, prostovoljna socialna delavka iz Gradacca, Monika, mlada stalna prostovoljka, in seveda mi, predstavniki družin in skupin, ki smo pri tem sodelovali.

Prof. Lucio je povedal, da Združenje ni humanitarno, ampak dela za mir. Nase delovanje se lahko zdi skromno, a smo bili stalno na terenu in v stiku s prebivalci s stiriimi stalnimi prostovoljci in stiriimi občasnimi. Vsak je bil prisoten najmanj mesec dni na terenu. Od Brescie do Trsta smo posvojili 117 družin, v Trstu 23. Družine posvojenke so bile izbrane glede na njihove potrebe tako, da ni bilo diskriminacije med pripadniki raznih etnij. V primerih, ko ljudje niso bili sposobni niti napisati prošnje za posvojitve ali računati z denarjem, so prejeli pakete. Lansko zimo smo pomagali najrevnejšim z enkratnim nakupom goriva za kurjavo. Danes je tam mir, ne »dober mir«, ampak boljši od vojne, smatramo, da je nase delo končano. Ljudje prejemajo redno penzije, ravno tako invalidi, begunci se vračajo v lastne hiše, tudi Srbi, in so zadovoljni, da si zakurijo, tudi če spijo na tleh. Prebival-

ci se vračajo na delovna mesta, torej življenje se vrača na stari tir. Edine večje težave ostajajo pitna voda, ker je nevarnost epatitisa, in pa mine, ki vsak dan terjajo nove žrtve, čeprav so njihova polja označena.

Vsi smo dobili poročila in pisma od naših »posvojenih« družin. Večina se zahvaljuje in sporoča, da ne potrebujejo več pomoči. Nekaj jih je se potrebnih, zato so se nekateri prisotni obvezali, da jim bodo se malo pomagali. Edina pomoč, ki bi bila sedaj dobrodošla, je pomoč otrokom, ki se vozijo v solo, ker je voznina zelo draga, saj znaša kar dve marki na dan. Združenje Beati i costruttori di pace bo po dvehletnem delovanju zaključilo delovanje s koncem leta, potem bi pomoč potekala preko bank in socialnih delavcev.

Mislím in upam, da se cloveski odnos s temi družinami ne bo pretrgal, ker je bilo zanimanje za njihovo usodo, ki sem ga zasledila pri navzočih, resnično, kot da so njihovi. Tako smo čutili tudi jaz in Mariuca, ki sva predstavljali skupino članov in prijateljev KD Ivan grbec, ko smo zvedele, da se je naša mlada družina vrnila v lastno hišo v Gradacac: oče je v službi, mama bo spet nastopila službo v vrtcu, njeni deklici pa hodita v solo in so nam hvaležni za pomoč. Jaz se zahvaljujem vsem članom in prijateljem našega društva, ki so mi zaupali svoje prispevke.

Roža Počkar

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA, 16. novembra 1996
OTMAR
Sonce vzhaja ob 7.05 in zahaja ob 16.34 - Dolžina dneva 9.29 - Luna vzhaja ob 11.44 in zahaja ob 22.05.
Jutri, NEDELJA, 17. novembra 1996
ELIZABETA
VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 17,9 stopinje, zračni tlak 1018 mb, veter 10 km na uro, vlažnost 58-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 15,9 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI
RODILI SO SE: Martin Grusovin, Giuseppe Sabatino, Benedikt Jakin, Nastia Gjurisovich, Isadora Burolo, Gabriele Sarti, Anna-chiara Asio, Elena Lakoselj, Asio Sadiker.
UMRLI SO: 95-letni Domenico Crasti, 72-letni Sergio Michelich, 76-letna Antonia Dragoni, 88-letna Antonia Papo, 97-letni Mario Degrassi, 82-letni Placido Zerdol, 62-letni Fulvio Marvini, 65-letni Romano Benza.

OKLICI: inženir Roberto Pelaschiar in gospodinja Paola Stefani, obrtnik-tape-tar Alessandro Martellani

in uradnica Ilaria Montanelli, instalater Gianpaolo Milanovich in gospodinja Raffaella Fragiaco, uradnik Giorgio Sanson in uradnica Antonella Cerva, obrtnik-mehanik Roberto Parovel in gospodinja Sandra Brnjac, ploščicar Roberto Manestovich in uradnica Silvia Relli, gasilec Roberto Salvador in uradnica Donatella Doria, agent javne varnosti Francesco De Palo in uradnica Alessandra Arcangeli.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 11. SOBOTE, 16. novembra

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

BORIS KOBAL

AFRIKA ALI NA SVOJI ZEMLJI

krstna uprizoritev, režija BORIS KOBAL

PREDPREMIERE

V sredo, 20. t. m., ob 16. uri ABONMA RED H

v četrtek, 21. t. m., ob 20.30 ABONMA RED D

PREMIERA

v petek, 22. t. m., ob 20.30 ABONMA RED A

PONOVI TVI

v soboto, 23. t. m., ob 20.30 ABONMA RED B

v nedeljo, 24. t. m., ob 16. uri ABONMA RED C

1996

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Settefontane 39 (tel. 947020), Largo Osoppo 1 (tel. 410515).

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1, Ul. Cavana 11.

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Cavana 11 (tel. 302303).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 20.00, 22.45
»La Frontiera«, r. Franco Giraldi, i. Raul Bova, Omero Antonutti, Vesna Tomlinac, Miranda Caharija.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.10, 20.05, 22.00
»Luna e l'altra«.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15, 24.00
»Il professore matto« i. Eddie Murphy.

NAZIONALE 1 - 17.00, 19.50, 22.30, 24.00
»Sleepers«, i. Brad Pitt, Dustin Hoffman, Robert De Niro, Vittorio Gassman.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15, 24.00
»Il corvo 2«, i. Vincent Perez.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15, 24.00
»Il barbiere di Rio«, i. Diego Abatantuono.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15
»Ritorno a casa Gori«, 24.00
»Trainspotting«, prepovedan mladini pod 14. letom.

MIGNON - 16.00, 19.00
»Intimità proibita«, prepovedan mladini pod 14. letom.

CAPITOL - 15.45, 17.55, 20.05, 22.15
»Twister«, r. Jan De Bont.

ALCIONE - 17.00, 19.30, 22.00
»Independence day«.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15
»Fratelli«, i. Abel Ferrara.

ČESTITKE

In končno le po tolikem času se dobimo vsi na Krasu. Ker CVETKO srečal bo Abraham, nas je povabila v domaći hram. Njen imperativ je bil: ce me boste na Trilgav in okoli Kanjavca na Prehodavce peljali se boste vsi skupaj na moji festi zbrali. Draga Cvetka vsa klapa se bo skupaj zbrala in tvojo 50-letnico praznovala. Vse najboljše ti želijo planinci Sloje in Devina.

Nasi dragi mami in noni MARIJI TRAMPUS ob 80-letnici želimo vse najboljše vsi, ki jo imamo radi.

PIREDITVE

V TRZASKI KNJIGARNI - galerija je na ogled razstava ATILJA KRALJA do 16. t.m.

GLASBENA srečanja mladih v Rojanu. Slovenska župnijska skupnost v Rojanu in Slovenska glasbena sola vabita na koncert pianistke TATJANE OGNJATOVIC, ki bo jutri, 17. t.m., ob 17. uri v Marijinem domu v Rojanu, Ul. Cordaroli 29. Na sporedu bodo skladbe Chopina, Skrjabinina in Rahmaninova. Vstop prost.

PD MACKOLJE vabi na predstavitev knjige »MACKOLJANSKA LJUDSKA NOSA« in na razstavo na novo izdelanih nosov v okviru niza prireditev »Oživljamo staro in lepo za sedanjost in bodočnost« jutri, 17. t.m., ob 17. uri v Srenjski hiši v Mackoljah. Publikacija bo predstavil g. Dusan Jakomin. Razstava pa bo odprta se v ponedeljek, 18., torek, 19. in sredo, 20. t.m., od 16. do 20. ure, za sole po dogovoru na tel. st. 232250. Vabljeni!

JUTRI, 17. t. m., ob 17. uri bo v Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Ul. Brandesia 27 nastopila mladinska igralska skupina s Proseka - Kontovela z igrarja Zarka Petana PET PEPELK. Režija Sara Balde, izvirna glasba Aljosa Starc. Toplo vabljeni mali in veliki.

CASOPIS ISKRA prireja večer povezave slovenske levice ob izidu knjige ISKRA IN ISKRICE, ki sta jo napisala Aldo Rupel in Viljem Gergolet. Sprema beseda Miran Kosuta. Tovarsko srečanje bo v ponedeljek, 18. t.m., ob 20. uri v gledališču F. Preseren v Boljuncu. Uvodna beseda tov. S. Spetic. Izvodi publikacije bodo na razpolago ob predstavitvi in vsak dan, razen sobote in nedelje od 9. do 13.30 na sedežu zadruge v Ul. Tarabocchia 3.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAZENCEV vabi v ponedeljek, 18. t.m. v Peterlinovo dvorano na ogled dokumentarca »FASIZEM POD SLOVENCI« - prvi pogled v arhiv Zbora svetnikov sv. Pavla, ki ga bo predstavil mag. Egon Pelikan. Začetek ob 20.30.

A.O. J.STOKA gosti v nedeljo, 24. t. m., ob 16.30 mladinsko skupino KPD Smihel s top-dramo Marijana Hintereggerja SMOKE ON THE WATER (Dim na vodi). Avtor bo nato izvajal monogrotesko BUTALCI. Toplo vabljeni!

OBVESTILA

DRUŽBENO politično društvo EDINOST priredi vrsto predavanj z naslovom PRAVICE DO RABE SLOVENSKEGA JEZIKA. Predavanja, ki bodo prikazala možnost vsakogar, da prispeva k postavitvi temelja za dober zaščitni zakon bodo ob 20.30 naslednje dni: v torek, 19. t.m. v Miljah - društveni prostori, v petek, 22. t.m. pri Slovenskem kulturnem klubu ter v petek, 29. t.m. v župnijski dvorani v Nabrezini.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB - Ul. Donizetti 3 vabi danes, 16. t.m., ob 18.30 vse članke in prijatelje na svoj REDNI OBČNI ZBOR. Na sporedu bodo

KD ROVTE - KOLONKOVEC

Ul. Monte Sernio 27, sklicuje

REDNI

OBČNI

ZBOR

danes, 16. t.m.,

ob 20. uri.

DNEVNI RED:

razna poročila, razrešnica, volitve.

Vabljeni člani in prijatelji.

poročila, delovanje minule sezone, načrtovanje nove ter volitve novega odbora. Sledila bo zakuska.

SPOZNAVANJE slovenske zgodovine in kulture za udeležence tečaja slovensčine: prvo predavanje bo v prostorih KD S. Skamperle v torek, 19. t. m., ob 20.30.

SKD PRIMOREC - Trebce prireja tečaj krojenja in šivanja. Prvo srečanje bo v sredo, 20. t. m., ob 20. uri v Ljudskem domu. Vabljeni!

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJ DPZIO JOZEF STEFAN prosi dijake, ki so opravili maturu in kvalifikacijski izpit na zavodu od leta 1981-1995, da dvignejo diplomu do vključno sobote, 30. t.m. Po tem datumu bo zavod vrnil diplome solskemu skrbništvu.

RAVNATELJ DRŽAVNEGA POKLICNEGA ZAVODA J. STEFAN sporoča staršem, da bo roditeljski sestanek v sredo, 20. t. m., ob 17. uri na sedežu sole za vse II., III., IV. in V. razrede.

MALI OGLASI
tel. 040-361888

OTROSKI roza naočniki, ki jih je nekdo izgubil na pokopališču v Trebach so na COS P. Tomazic v Trebach.

V TOREK, 12. t.m. na poljski poti od Borsta in Boljunca sem izgubil fotoapar. Postenje najditelja prosim, da pokliče na tel. st. 040/228967.

BLIZU tovarne Grandi motori se je v sredo, 13. t.m. zvečer izgubila psica rjave barve. Tel. st. 040/228146.

FIAT UNO SX 1300 sivo metalizirane barve v dobrem stanju prodam, komaj opravljen tehnični pregled in cena po dogovoru. Tel. st. 229164 v večernih urah.

PRODAM Jamaha TT 600 S, letnik '95, zadnji model, 6.000 km, se dve leti garancije v odličnem stanju. Tel. st. 040/228333.

PRODAM zaradi selitve v Rojanu dvonadstropno stanovanje v odličnem stanju s krasnim pogledom na celoten zaliv in mesto sestavljeno iz dnevne sobe, kuhinje, dve kopalnici, pet sob, ena s kaminom, teraso in balkonom, garazo za dva avta in skupnim vrtom. Cena po dogovoru, prosto avgusta 97. Tel. st. 040/417689 v popoldanskih urah.

DNEVNA soba (Neueuwillhelm stil) 1870 Wien, consol (Settecento veneziano) 1890 prodam. Tel. st. 040/766649 ob 8.30 do 12.30.

DVA MESECA staro samico irskega setterja prodam po ugodni ceni. Tel. st. 040/302720 ob uri obedov.

PRODAM dve teleti si-vorjave pasme in tele rdece lisaste pasme. Cena po dogovoru. Tel. st. 040/226213 - Bazovica.

LESTVE za nabiranje oljk dobite pri pohistvu Korsic.

ISCEM delo pri družini dva do trikrat tedensko za

MALI OGLASI IN RAZNA OBVESTILA ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN se sprejemajo od 8.30 do 12.30 od ponedeljka do petka OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH ZAPRTO
PUBLIST - Ul. Valdivrivo 36-1. nad. Tel. 361888 - Fax 768697

Z Eleno, Aleksijem in Nicol se veselimo rojstva male

Grete

Vsi od MePZ Primorec - Tabor

pomoč v gospodinjstvu. Tel. st. 0038667/65288.

ISCIMO srčno gospo z znanjem slovenskega jezika, ki bi bila pripravljena skrbeti petkrat tedensko invalida v Dragi pri Bazovici. Hrana in stanovanje brezplačno. Placilo po dogovoru. Kličite na tel. st. 040/228909 v petek in soboto do 19. do 20. ure.

ZA KRAJSE obdobje dajem v najem hišo na Krasu nebijajočim ali studentom. Tel. v večernih urah na st. 327214.

NUDIM lekcije iz angleščine, po dogovoru tudi iz drugih predmetov. Tel. 040/771124.

DIPLOMIRANA bolnicarka z znanjem slovensčine nudi vsakovrstno pomoč pri negi bolnikov (na domu, v bolnišnici, podnevi in ponoči) ter je na razpolago za injekcije. Tel. st. 0481/32410 po 19. uri.

OSMICO v Borstu ima Igor Barut.

OSMICO ima Mario Zerjal v Dolini.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svara, Trnovca 14. Zaprto ob torkih in sredo.

KMECKI TURIZEM je odprl Just Skerlj, Salez 44.

KMECKI TURIZEM je odprl Milic v Zagradcu - tel. 229383. Zaprto ob torkih.

OSMICO je odprl Jozko Colja, Samatorca 21.

RIKO LORENZI toči belo in crno v Lonjerju.

OSMICO je v Nabrezini st. 8 odprl Usaj. Toci belo in crno vino.

PRISPEVKI

V spomin na Marijo Gruden vd. Knez darujeta Bruna in Pepi Milic (Salez) 100.000 lir za SKD Cerovlje - Mavhinje.

V spomin na svoje starše, prijatelje in njihove starše ter borce daruje 30.000 lir za KD S. Skamperle Marino Dovgan.

V spomin na Pepija Krizmančič darujeta Emil in Vlasta Marc 50.000 lir za SD Jarja.

Namesto cvetja na grob Marije Gruden vd. Knez daruje družina Danilo Rebula 20.000 lir za SK Kras.

V spomin na Gigija Bogatca daruje družina Vidali 50.000 lir za SD Mladina.

V spomin na Antonijo Malalan z Opcin daruje družina Suc (Repen 171) 50.000 lir za Marjanisce.

V spomin na Silvano Sedmach darujeta Adelina in Tojo 15.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na Silvano Sedmach darujejo učiteljice OS A. Gradnik Zmaga, Nada in Morana 35.000 lir za VZS-CEO Mitja Cuk.

Namesto cvetja na grob gospe Berte Protti darujejo Justa, Armida in Danci 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na Silvano Carli in Alberto Protti daruje Marinka 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na teto Julko Cernic daruje Mirka Brajnik in Vida Cuk 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

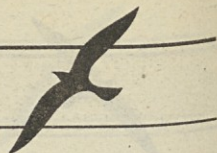
Dragi Marko, ob boleci izgubi ljubelega očeta ti stojimo ob strani in s tabo zalujemo

Učenci, starši, ravnatelj, profesorji, tajnice in sluge nizje srednje sole Sv. Cirila in Metoda

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIST - Trst Ul. Valdivrivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

SREČANJE SINDIKATI- ZVEZA INDUSTRIJCEV

Kako iz globoke krize gradbeništva

Jasni zakonski predpisi za javna dela in "lahki" urbanistični instrumenti

Nobena novost ni, da je gradbeništvo na Goriskem že (pre)dolgo v hudi stagnaciji. Gradbeništvo pa je tista veja gospodarstva, ki je močan element spodbude za celoten sistem. Kaj torej storiti, da bi premostili sedanje težave? O tem so razpravljali na nedavnem srečanju med sindikatom delavcev v gradbeništvu in gradbeniki, člani Zveze industrijcev. V razmeroma kratkem razdobju pa bo do prireditelji se niz podobnih srečanj.

Delegaciji sta se povsem strinjali, piše v daljšem poročilu za tisk, z osnovnimi izhodišči: predpisi, ki urejajo dražbe (misljena so predvsem javna dela)

morajo biti jasni in preprosti, urbanistične norme manj zapletene, na področju stanovanjske gradnje je treba pripraviti predpise, ki bodo bolj odgovarjali potrebam prebivalstva.

Delegaciji sta izrazili tudi obzaloževanje, da prebivalstvo zavrača pomembna načrta kakor sta uplinjevalnik pri Trziču in solo-vojašnico. Kljub temu pa ostaja, ugotavljata, se kup neizkoriščenih možnosti (in sredstev) za razne druge posege. Za izvedbo bi lahko uporabili nekoriscena sredstva. Prizadevati si je treba, da do tega pride. Ob tem se delegaciji sklicujeta na prednostno lestvico posegov na področju javnih del,

ki so jo sestavili v Teritorialnem paktu in ki predvideva dela za ureditev in posodobitev cestnih in železniških povezav, (tudi posodobitev goriske zel. postaje) posodobitev in ureditev trziškega pristanišča, dokončanje izgradnje avtoporta, niz posegov na področju odvodnjevanja, prenove starih mestnih jader itd.

Delegaciji sta izrazili tudi mnenje, da bi morala aktivnejšo vlogo prevzeti razna združenja in ustanove, n.pr. zavod za ljudske hiše (IACP). Opazno je pomanjkanje usklajevanja, ugotavljata delegaciji. V prihodnjih dneh napovedujejo niz srečanj s predstavniki stanovskih organizacij.

DREVI / V ZNAMENJU PRIJATELJSTVA IN SOLIDARNOSTI

Na razstavišču sedmič "Združeni za UNICEF Insieme per l'UNICEF"

Med glavnimi prireditelji tudi ZSKD

Na gospodarskem razstavišču bo drevi - začetek je napovedan ob 19.45 - sedma izvedba kulturne, solidarnostne in družabne prireditve Združeni za UNICEF. Pobuda, ki so jo prvič uresnili pred sedmimi leti na pobudo odvetnika Luigija Genovesija in Bogdana Butkovića je rasla iz leta v leto; podprli so jo in pomagali pri realizaciji predstavniki vseh kulturnih skupnosti, ki živijo v našem mestu, oziroma deželi, od vsega začetka je med soorganizatorji Zveza slovenskih kulturnih društev, pokroviteljstvo pa je prevzela Občina. Glede na to, da se število sodelujočih skupin veča iz leta v leto, so se prireditelji odločili, da bodo tudi letos nastopile skupine le nekaterih društev, ostale pa bodo prišle na vrsto naslednje leto. Tako bo deželno Abruzzo zastopala skupina igralcev na dupe, društvo Sardincev ansambel ljudskih pevcev "Sos Ammentos", Slovence pa skupina SRG Dom in plešalke tečaja Show dance, ki bodo predstavile glasbeno pravljico Sneguljica. Večer bosta povezovala Damjana Česut in Giuseppe Lomedico.

Prireditve ostaja zvesta ciljem, ki so jo odlikovali od vsega začetka: medsebojno spoznavanje, spoštovanje, sožitje in prijateljstvo. Namen prireditve pa je, kot vsa ta leta, tudi dobrodelnega značaja. Zbirali bodo prostovoljne prispevke, ki jih bodo se isti večer izročili predstavnikom UNICEF-a.

Srečanje se bo zaključilo ob prigrizku tipičnih jedi iz dežel, iz katerih prihajajo sodelujoči. (Na sliki - prireditve Združeni za UNICEF - v Kulturnem domu).

Parkirišča

Goriski občinski svet je v drugem delu četrtkov seje razpravljal tudi o načrtu urejanja parkirišč, ki naj bi ga pričeli izvajati v prihodnjih mesecih, v skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi. Med razpravo so prišla na dan razhajanja med smernicami, ki so bile izoblikovane v pristojni komisiji in odločitvami skupščine. Predlog progresistov, da se zaradi novih elementov celotno vprašanje ponovno preuči v pristojni komisiji je bil zavržen. Novosti zadevajo placevanje parkirnine in vrstni red urejanja parkirnih prostorov.

GLASBA / V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ

Uvodni koncert sezone "Emil Komel" Nastopa APZ "Tone Tomšič" iz Ljubljane

Nocoj se pričinja nova koncertna sezona Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel z bogato ponudbo sedmih glasbenih prireditev v veliki dvorani in šest glasbenih srečanj v komorni dvorani pred kratkim obnovljene Kulturnega centra Lojze Bratuž.

Prvi koncert bo posvečen zborovski glasbi. Drevi bo nastopil priznani ljubljanski pevski ansambel APZ "Tone Tomšič" z dirigentom Stojanom Kuretom. Koncert bo v znamenju zlate jubileja, ki ga zbor praznuje letos. Pravzaprav sega zametek zbora že v predvojni čas. Prve študente je sredi dvajsetih let začel zbirati in vaditi France Marolt. Od leta 1946 se zbor imenuje po primorskem rojaku Tonetu Tomšiču.

Na nocojšnjem koncertu v pred kratkim odprti dvorani (slo bo tako tudi za preizkus akustike) bodo pevci zapeli vrsto slovenskih umetnih in narodnih pesmi od Gallusa do sodobnih. Posamične vstopnice in abonmaji so na razpolago uro pred koncertom pri blagajni. Na sliki: zbor Tone Tomšič.

VČERAJ V ULICI GARZAROLLI

Umrli 45-letni avtomobilist Usodna nenadna slabost

Prometna nesreča s smrtnim izidom, se je pripetila včeraj, nekaj pred 8. uro, v krizišču ulic Aprica in Garzarolli. Zrtev je 45-letni uslužbenec Roberto Del Negro iz Gorice, voznik fiata 500. Del Negro se je z avtom peljal po ulici Aprica, v smeri ulice Garzarolli. V neposred-

ni blizini krizišča ga je obsla nenadna in huda slabost, tako da ni niti uspel zaustaviti vozila. Z avtom je zapeljal v krizišče, ga v ravni črti prevozil in trčil v manjši zid na drugi strani ceste.

Zelo hitro so na kraj prihiteli reševalci (bolnišnica in operativna centrala službe za hitro pomoč je namreč samo nekaj sto metrov stran). Ponesrečenec je bil se pri zavesti in menda celo spregovoril nekaj besed. Zal se je njegovo stanje kmalu zatem poslabšalo in je umrl.

Del Negro je v zadnjem času zivel v ulici Lasciac, zaposlen pa je bil v trgovini z avtodeli, oziroma v avtomehanični servisni delavnici.

Zapisnik o tragicnem dogodku je sestavila prometna policija. (Roberto Del Negro - foto repr. Bumbaca).

Polemike: Od besed k dejanjem

Nadaljujejo se polemike (na daljavo sicer) med DSL in Severno Ligo o uspešnosti, oziroma rezultatih upravljanja. DSL v poročilu za tisk ugotavlja, kako je pokrajinska uprava, pred meseci odgodila rok za ureditev nformalnosti v zvezi s kontrolo kurisc in napovedala, da bo spremenila mehanizme upravnega postopka, tako, da bi bilo za občane čim manj zapletov. V teh mesecih pokrajinski odbor ni naredil nicesar in tako se bodo občani pred božicem spet znašli v časovni stiski. Stefano Pizzin, pokrajinski koordinator DSL, navaja, da so z njihove strani predlagali, naj Pokrajina skusa najti pometeno rešitev, nekakšen dogovor tudi z občinami. Primerno bi bilo, ko bi predlog skusali izvesti, saj bi naredili res nekaj stvarnega v korist skupnosti.

NOVICE

Občani naj sporočijo številko davčnega kodeksa

Občinska uprava vabi občane - davčne zavezanke, ki plačujejo davek za pobiranje, odvoz in uničenje odpadkov, da do 31. 12. letos sporočijo svojo davčno številko (davčni kodeks). Občani lahko prihranijo čas s tem, da v posebno žaro, ki je nameščena v uradu za davke, vržejo fotokopijo davčne izkaznice. Davčni urad na zupanstvu je za javnost odprt od 9. do 12. ure od ponedeljka do petka, ob ponedeljkih in sredo pa tudi med 16. in 17.45.

Predavanje o neznankah v ekonomiji

Zveza industrijcev prireja danes ob 17. uri v dvorani "L. Fogar" srečanje z ekonomistom prof. Paolom Savono ob predstavitvi knjige "Gli enigmi dell'economia". (Neznanke ekonomije). Nekdanjega ministra in ekonomista bosta predstavila Claudio Sambri in Paolo Scandaletti.

Manifestacija gibanja FI

Gibanje Forza Italia bo tudi v Gorici, sočasno kakor v številnih drugih krajih, priredilo protestno manifestacijo proti finančni in davčni politiki vlade. Protestno zborovanje bo ob 10. uri v dvorani UGG, ob zaključku pa bodo udeleženci priredili se protestni avtomobilski spreved skozi Gradisce, Ronke do Trziča.

Načrt "Mobility card".

Na zupanstvu bodo danes predstavili projekt "Mobility card", ki so ga izdelali v podjetju Autovie Venete. Preprosto povedano: z eno magnetno kartico naj bi placevali različne storitve na področju javne uprave, prevozov (avtoceste in mestni ter medkrajevni prevozi), placevali parkirno, se posluževali bančnih okenc itd. Nakazana je tudi možnost, da bi isto kartico uporabljali tudi za bencinske bone proste cone.

BENCIN

Danes popoldne in jutri bodo na Goriskem obratovale naslednje bencinske crpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia 40
MONTESHELL - Trg Municipio 20
AGIP - Ul. L. Isonzo
IP - Ul. Di Manzano 4
ESSO - Ul. Trieste 102
GRADISCE
ESSO - Trg Unità
MEDEA
ESSO - Most na Birsu
TRZIC
AGIP - Ul. Valentinis 65
MONTESHELL - Drevored S. Marco 82/A
IP - Ul. IV. Novembra
ROMANS
AGIP - Ul. Aquileia
SKOCJAN
ESSO - Trg Libertà
STARANCAN
ERG - Trg Republike 2
KRMIN
AGIP - Drev. V. Giulia
FARA
ERG - Ul. Gorizia
FOLJAN - SREDIPOLJE
IP - Ul. III. Armata 58

OBVESTILA

SLOVENSKI DIJASKI DOM SIMON GREGORČIČ organizira tečaj informatike za otroke od 7. do 13. leta. Poleg spoznavanja operacijskih sistemov DOS 6.3. in Windows 3.1., urejevalnika besedil v slovenskem izvodu Word 6.0. ter programov Excel in Corel 4 se bodo tudi seznanili z uporabo CD Rom-a in potovali bodo celo po Internetu. Informacije in vpisovanje na upravi Dijaskega doma, ul. Montesanto 84, tel. 533495 vsak delavnik od 11. do 17. ure, najkasneje do 20. novembra.

PRIREDITVE

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL vabi v ponedeljek, 18. t.m. ob 16. uri v **OTROSKO DELAVNICO** v Krizno ulico 3. Udeleženci naj (obvezno) prinesejo s sabo pomarančo ali limono.

SPDG vabi 21. t.m. ob 20.30 na **PRVI PLANINSKI VEČER** v novi sezoni. Časnikar in planinec Lojze Abram bo v besedi in sliki predstavil popotovanje po naravnih znamenitostih ameriskega jugozahoda. Predavanje bo v knjižnici Damir Feigel.

KINO

GORICA
CORSO 16.00 »Balto« Ri-sani film. 18.00-20.00-22.00»Il professore matto«. E. Murphy.
TRZIC
COMUNALE 17.30-20.00-22.00»Sleepers«.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MORANDINI, Ul. Crispi 23, tel. 533349.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
ALLA SALUTE (Fabris), Ul. Cosulich 117, tel. 711315.
DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Vrtina ul. 2, tel. 78300.

POGREBI

Danes: 12.45, Sara Giuliano, iz bolnišnice Janeza od Boga v Povoletto; 13.15, Maria De Marco vd. Blason, iz splosne bolnišnice v Mos; 13.15, Primo Gaiatto iz splosne bolnišnice v Koprivno.

gospodarstvo in finance

TRGI / POZITIVEN KONEC TEDNA NA DENARNEM IN DELNIŠKEM TRGU

Odločilne ure za vrnitev lire v Evropski monetarni sistem

Zeleno luč bo prižgala odobritev finančnega zakona v zbornici

MILAN - Pricakovanje za vrnitev lire v Evropski monetarni sistem se veča iz dneva v dan, kajti odločitev monetarnih oblasti je odvisna od rokov odobritve finančnega zakona, ki te dni zaključuje svoj iter v poslanski zbornici. Opazovalci ne izključujejo, da bodo v Montecitoriu prav zato pospešili obravnavo sveznja ukrepov, ki sestavljajo zakon o državnih bilanci, tako da bi bilo glasovanje končano že ponoči, s čimer bi vladi omogočili, da bi lahko uradno zaprosila za vrnitev lire v EMS že v prihodnjih urah. Sredino novembra kot možen časovni termin za ta korak je sicer že

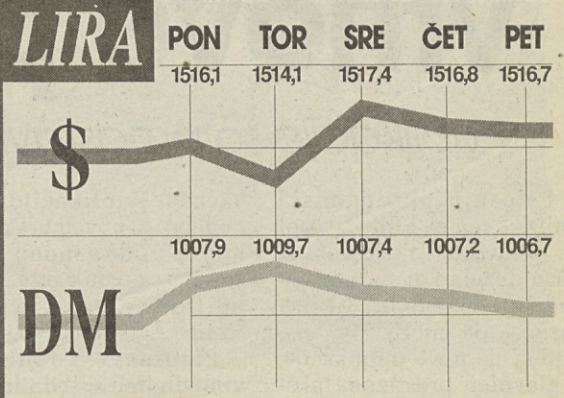
večkrat nakazal zakladni minister Ciampi, zdaj pa vse kaže, da so izpolnjeni tudi vsi notranji pogoji za to, da bi se italijanski bankovec po več kot starih letih spet vrnil v »klub« evropskih valut. Za dokončno odobritev tega koraka je vsekakor pristojen Monetarni odbor, vendar je zelo težko, da bi ga vlada sklicala preden ne pride do odobritve finančnega zakona vsaj v poslanski zbornici, saj potem v senatu, kjer je večina obsežnejša, ne bi smelo biti problemov.

V pričakovanju konkretnih potez v tem smislu je lira včeraj končala zelo stabilen

menjalni teden, brez večjih nihanj v menjavi z marko in z dolarjem, pa tudi z ostalimi glavnimi bankovci. Tudi milanski borzni trg je teden sklenil s porastom, čeprav komaj otipljivim, ker so mnogi operaterji vnovčili zasluge zadnjih treh zelo uspešnih dni. Posli so bili tudi včeraj izredno živahni in so dosegli skupno vrednost 1.340 milijard lir, indeksi pa so pokazali naslednje variacije: splosni MIB je napredoval za okrogel odstotek, Mibtel je pridobil 0,05 odstotka, Mib-30 pa je za enako komaj zaznavno vrednost nazadoval.

Pomudimo se še za trenu-

tek pri gibanju trznih obrestnih stopenj, ki so včeraj dozevele nov strm padec pri državnih vrednostnih papirjih. Na dražbah CCT in BTP, kjer je bilo povprasevanje enkrat večje kot ponudba, so se čisti donosi znižali za pol odstotka, povprečno znižanje obrestnih mer na državne vrednotnice pa je v enajstih mesecih letošnjega leta doseglo že tri odstotke. Finančno leto 1996 se bo torej za državo končalo zelo pozitivno, kajti s padanjem donosnosti vrednostnih papirjev se znatno niža tudi delež, ki ga mora država odriniti svojim upnikom za obresti.

Odpravnine za gospodarsko rast

RIM - Če bi zaposleni v odvisnem delovnem razmerju prejeli v plačilni ovojnici polne place, brez odtegljaja za odpravnino, bi se stopnja rasti italijanskega gospodarstva prihodnje leto povečala za dober odstotek več kot je predvideno. Odvisni delavci bi namreč razpolagali s 27.500 milijardami lir več, kar pomeni, da bi se v državne blagajne zlilo najmanj 7.430 milijard dodatnih sredstev za davke, ta denar pa bi lahko država porabila za znižanje davka za Evropo. Podatki so iz raziskave sklada Radice, ki je analiziral učinke uporabe odpravninskih skladov za relaksiranje gospodarstva in zaposlitve.

Septembra novo močno nazadovanje industrije

RIM - Septembra je italijanska industrijska proizvodnja doživela novo znižanje, in sicer za 2,9 odstotka v primerjavi z enakim mesecem lani, v prvih devetih mesecih leta pa se je znižala za 1,1 odstotka. V primerjavi z avgustom se je (kazalec je očisten sezonskih vplivov) zvišala za 0,4 odstotka.

Septembrsko nazadovanje proizvodnje, ki je že peto v prvih devetih mesecih leta, je v največji meri povzročil padec proizvodnje kovin (-12,3%), kovinskih izdelkov (-10,5%), motornih vozil (-8,6%), živilskih proizvodov (-5,9%), lesa in lesnih izdelkov (-5%). Pozitivna pa so bila gibanja v naftni (+8,6%) in kemijski industriji (+4,5%), papirnicarstvu (+3,8%) in v sektorju prevoznih sredstev brez avtomobilov (+3,7%).

Sredi tedna prvi podatki o novembrski inflaciji

RIM - Teden, ki je pred nami, bo odločilen za inflacijo: 21. in 22. novembra bo z objavo podatkov iz desetih vzročnih mest mogoče ugotoviti, ali je padec inflacijske stopnje pod tri odstotke konsolidirano dejstvo, ali pa le plod naključnega spleta okoliščin. Raziskovalni zavodi se po pravilu nagibajo k prvi predpostavki. Novembrski inflacijski podatek bo še posebno zanimiv zato, ker so lani v tem mesecu življenjski stroški v primerjavi z mesecem prej zelo poskočili, in sicer za 0,6 odstotka, kar pomeni, da bo primerjava z letosnjim novembrom najbrž zelo ugodna. Če bi se življenjski stroški v tem mesecu glede na oktober povišali npr. za 0,3 odstotka, bi se letna inflacijska stopnja znižala na 2,65 odstotka.

ideanatale

Skupaj darila, umetnost in zlato

Zlatarska umetnost in Artest na sejmu

ideanatale '96

RAZSTAVIŠČE V VIDMU

15.-18. november 1996

URNIK 10.00 - 22.00

Ideanatale - prodajna razstava umetne obrti in darilnih predmetov z dvema zanimivima razstavama:

XIII. Razstava zlatarske umetnosti - vsedržavni prikaz zlatarske umetnosti. Artest - IV. razstava sodobne umetnosti za zbiratelje, galeriste, kritike in za trgovce z umetninami

ENTE FIERA
UDINE
ESPOSIZIONEENTE PER LO SVILUPPO
DELL'ARTIGIANATO
DEL FRIULI VENEZIA GIULIAARTE
ORAFI

ARTEST '96

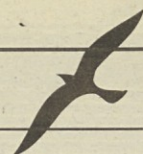
CASSA DI RISPARMIO
CRUP
DI UDINE E PORDENONE SPA

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE BCKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA	15. NOVEMBER 1996		
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1499,00	1536,00
	nemška marka	996,00	1020,00
	francoski frank	293,00	302,00
	holandski gulden	883,00	910,00
	belgijski frank	47,90	49,80
	funt šterling	2492,00	2568,00
	irski šterling	2491,00	2567,00
	danska krona	258,00	266,00
	grška drahma	6,20	6,60
	kanadski dolar	1118,00	1152,00
	japonski jen	13,30	13,90
	švicarski frank	1173,00	1209,00
	avstrijski šilling	140,80	145,10
	norveška krona	236,00	243,00
	švedska krona	226,00	233,00
	portugalski escudo	9,80	10,40
	španska pezeta	11,70	12,20
	avstralski dolar	1182,00	1218,00
	madžarski florint	9,00	11,50
	slovenski tolar	10,80	11,30
	hrvaška kuna	270,00	280,00

KMEČKA BANKA - GORICA		
15. NOVEMBER 1996		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1504,00	1534,00
nemška marka	1000,00	1018,00
francoski frank	293,00	303,00
holandski gulden	882,00	907,00
belgijski frank	48,03	49,83
funt šterling	2489,00	2569,00
irski šterling	2490,00	2585,00
danska krona	258,00	268,00
grška drahma	6,19	6,79
kanadski dolar	1117,00	1152,00
švicarski frank	1177,00	1202,00
avstrijski šilling	140,65	145,15
slovenski tolar	10,90	11,30

MILANSKI DEVIZNI TRG	
15. NOVEMBER 1996	
valuta	povprečni
ameriški dolar	1516,730
ECU	1932,010
nemška marka	1006,660
francoski frank	297,870
funt šterling	2526,570
holandski gulden	897,630
belgijski frank	48,852
španska pezeta	11,961
danska krona	262,160
irski funt	2527,330
grška drahma	6,373
portugalski escudo	9,958
kanadski dolar	1133,240
japonski jen	13,662
švicarski frank	1188,940
avstrijski šilling	143,050
norveška krona	239,650
švedska krona	228,860
finska marka	334,300

MILANSKI BORZNI TRG					
15. NOVEMBER 1996			INDEKS MIB-30: -0,05 %		
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	11.273	+0,82	Mediobanca	9.417	+2,69
Bca di Roma	1.297	-0,30	Mediolanum	15.514	+1,73
Bca Fideuram	3.531	+1,84	Montedison	1.074	+1,32
Benetton	19.198	+0,55	Olivetti	559	+5,44
Comit	2.915	+0,69	Parmalat	2.433	-0,36
Credit	1.739	+1,04	Pirelli Spa	2.789	+0,39
Edison	9.710	+1,01	Ras	15.316	+0,76
Fiat	4.596	+0,50	Rolo	14.319	-0,20
Gemina	757	+1,01	Saipem	7.871	+1,71
Generali	30.599	+1,11	San Paolo To	9.421	+0,79
Imi	12.946	+1,26	Sirti	9.494	+0,41
Ina	2.233	+1,50	Stet	6.179	+1,94
Italgas	5.906	+0,54	TIM	3.434	-1,40
La Fondiaria	6.007	+2,96	Telecom Ita	3.526	+1,93
Mediaset	7.391	+0,50			

PLANINSKI VODNIK / SODELOVANJE PLANICEV TREH DEŽEL

Trojezično vabilo na vrhove prijateljstva

Publikacijo so predstavili na letošnjem sejmu Edit-Expo

Letosnji pordenonski knjižni sejem Edit - Expot je, predvsem založnikom iz nase dežele kot tudi iz sosednega Veneta, nudil priložnost, da publiki predstavi svoje nove publikacije, v glavnem prestižne, takšne, ki so zelo primerne kot darilo za blizajoče se božične in novoletne praznike. V starih sedmih dneh so bile zaradi tega predstavitev stalno na dnevnem redu. Poleg teh je bilo veliko tudi okroglih miz o raznih vprašanih založništva.

Med novimi publikacijami, ki tudi nas pobliže zanimajo, je tista, ki ima trojezični naslov »60. Cime dell'Amicizia. Gipfel der Feundschaft. Vrhovi Prijateljstva«. Stevilka »60« nam ze uvodoma pove, da bomo v nad 180 stranmi zepne knjizice nasli opis šestdesetih vrhov v treh sosednih dezelah: Furlaniji - Julijski krajini, Koroski in Sloveniji. Knjizico so izdali: Club Alpino Italiano (Delegazione del Friuli Venezia Giulia), Oesterreichischer Alpenverein (Landesverband Kaerten) in Planinska zveza Slovenije. Založnik je goriska založba Edizioni della Laguna, ki skrbi tudi za distribucijo. Predstavljeno knjizico je uredil Vittorio Agliarolo, član sekcije CAI v Gorici, pri sestavi so sodelovali izvedenci iz vse teh dežel. Za slovenski del so sodelovali Lojze Abram (predsednik Slovenskega planinskega društva v Trstu), Darinka Petkovsek, Janez Pretnar, Marko Selan, Avgust Stusek in Antonio

Tomše. Publikacijo sta v nedeljo, 3. novembra na sejmišču v Pordenonu predstavila založnik odv. Marino De Grassi in urednik Vittorio Agliarolo.

Planinski vodnik po vrhovih treh sosednih dežel ni nekaj novega. Zamisel o njem so na srečanju v Beljaku leta 1965 dali vodilni funkcionarji treh planinskih zvez oz. društev dr. Miha Potocnik, Karl Kuchar in Gorican Mario Lonzar. Takrat so pričeli z pripravo za izdajo taksnega vodnika.

Uresnicili so ga nekaj let kasneje. Takrat so v knjizico vključili 30 vrhov, po deset iz vsake dežele. Planinci, ki so hodili v gore, so dolgo let v svojem zepu imeli ta vodnik.

V sedanji novi izvedbi se je stevilo izletniških točk na vrhove podvojilo. 60 jih je, po dvajset na vsaki strani meje. Brez dvoma si ga bodo planinci omislili. Za vsako izletniško točko v vodniku imamo narisano zemljevid. Opis poti je napisan v vseh treh jezikih (v

vsaki državi je začetni jezik tisti, ki ga tam uradno uporabljajo). V teh kratkih vrsticah najdemo vse potrebne oznake, napisano je tudi ali je pot zahtevna, srednje zahtevna ali lahka, omenjene so tudi kočice, ki jih planinec najde na tej poti.

Očitno po temeljiti razpravi med sodelavci iz treh držav, Italije, Avstrije in Slovenije, je bila uveljavljena odločitev, da se vsi kraji neglede v kakšnem jeziku opisani, omenjajo le v uradnem jeziku države na katerem ozemlju se nahajajo. So sicer nekateri odkloni s te uredniške politike (omenimo npr. tistega o Passo Pramollo - Nassfeld - Mokrine), vendar jih je zelo malo. Nekateri vrhovi v Karniji so v naslovu označeni s furlansko inacico, nekateri, prav tako v naslovu, s slovensko. V tekstih pa je npr. striktno napisano »Fusine in Valromana«, »Sella Nevea«, itd. Ko pogledamo cez slovensko mejo so vsi kraji in vrhovi označeni z izvirnim in sedaj veljavnim slovenskim imenom, ni v tekstih nemških oz. italijanskih imen, ki so pri Nemcih oz. Italijanih udomačena in veljavna.

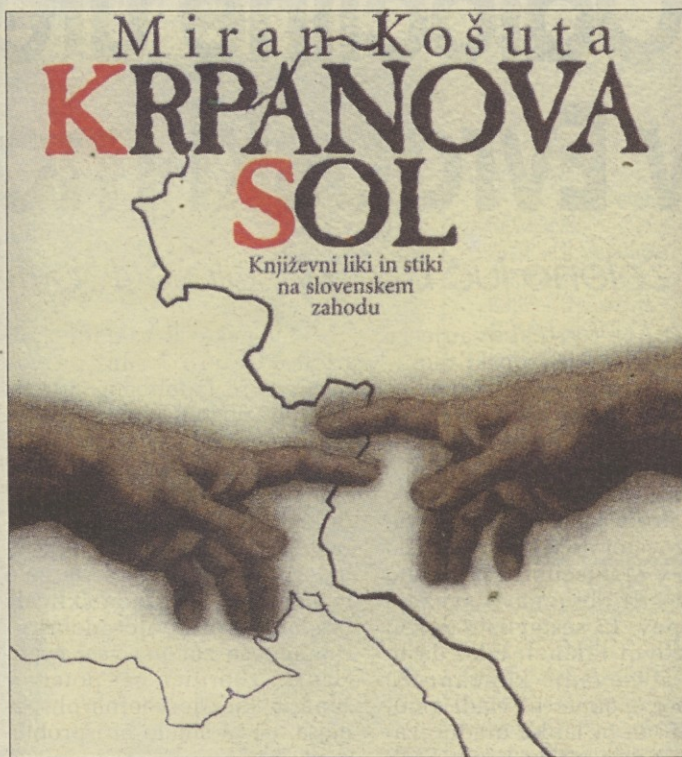
Brez dvoma bodo planinci treh držav in narodnosti takrat ko bodo sli na izlet se vnaprej uporabljali ime kraja ali gore, ki jim je najbližji, takrat ko bodo v roke vzeli vodnik o 60 vrhovih, pa bodo v njem brali tista imena, ki jih bodo na poti nasli takrat ko bodo sli na pot.

Marko Waltritsch

KRPA NOVA SOL

Izšla prva knjiga esejev in študij Mirana Košute

Miran Košuta: Krpanova sol. Studije in eseji. Založila in izdala Cankarjeva založba, natisknila Tiskarna Ljubljana, 1996, 220 strani.

Z zbirko esejev in študij z naslovom Krpanova sol in podnaslovom Književni liki in stiki na slovenskem zahodu stopa ponovno pred nas trzaski prozaist Miran Košuta. Izbral je sedem esejev, ki vsak po svoje kot samostojne enote in tudi kot zaokrožena poglavja ene in iste zgodbe kritično predstavljajo ljudi in razmere znotraj slovenske manjšine v Italiji, odnose z matično deželo in večinskimi narodom ter njegovo kulturo v državi, v kateri ta manjšina živi. Osrednji del knjige predstavljajo razprave o starih pomembnih avtorjih tega prostora: Stanku Vuku, Vladi-

miru Bartolu, Srečku Kosovelu in Alojzu Rebuli. Delo pa zaključujeta dva eseja: O razmerju med novejšo italijansko in slovensko literaturo v Italiji ter esej o Slovensko-italijanskih in obratnih literarnih odnosih. Avtor se problematike zamejstva in manjšin loteva s presenetljivo treznostjo, ne prepušča se emocijam in tudi nikoli ne zdrsnje v hladnega analitika. Krpanova sol je njegov esejiščni in literarnozgodovinski prvenec. Doslej je v različnih revijah objavljala predvsem kratko prozo, eseje in literarne razprave ter napisal nekaj spretnih besed h knjigam. Soavtorsko je zasnoval tudi plesno-glasbeno monografijo Deklica, podaj roko ter novelistično zbirko Rapsodija v treh stavkih. (A. Z.)

Uspešna turneja Tržaškega okteta

Trzaski oktet je včeraj v popoldanskih urah prispel v Adelaide in imel že zvečer koncert v Slovenskem društvu. V prostorni dvorani je številnim poslušalcem predstavil, v prvem delu spored slovenskih domoljubnih pesmi, v drugem delu pa pesmi iz svojega mednarodnega repertoarja. Med poslušalci pa se je marsikomu orosilo oko ob spominih na rodne kraje v slovenski domovini.

Ob prihodu v slovensko društvo je Trzaski oktet sprejela predsednica tamkajšnjega Slovenskega društva Jana Mezek, na začetku koncerta pa je oktet pozdravil tajnik društva Ivan Gologranc. Izrazil je zadovoljstvo da lahko pozdravi pevce, ki prav tako živijo izven meja matične domovine in dobro vedo, kaj to pomeni. Med potjo iz Melbourn je Trzaski oktet v četrtek zvečer nastopil v Milduri, v kraju,

ki je kakih 700 km od Melbourn. Čeprav živi v tem kraju le približno 40 Slovencev, se je v obnovljeni bivši metodistični cerkvi zbralo blizu 200 poslušalcev različnih narodnosti, ki živijo v tem mestu, med njimi mnogi Italijani, Hrvati, Grki in drugi, vsi pa so z močnim odobravanjem spremljali oktetovo pesem. Zaslugo za vzorno organizacijo oktetovega nastopa in bivanja v tem prelepem mestu je imela duša tamkajšnjega kulturnega življenja, gospa Jozica Gerden, ki je poskrbela, da so si člani okteta lahko ogledali tudi zanimivosti, ki ležijo okrog 100 km izven mesta.

Od Melbourn dalje spremlja oktet na jegovi turneji predsednik Slovenskega narodnega sveta za Avstralijo gospod Cvetko Falez. Vsi člani okteta se počutijo dobro, kljub napornim vožnjam zaradi velikih avstralskih razdalj. (jk)

Danes se v Štanjelu pričinja likovna delavnica kreativnosti

Danes se ob 9. uri na osnovni šoli v Štanjelu pričinja likovna delavnica kreativnosti, ki jo bo pet sobot zaporedoma po pet ur vodila akademska slikarka Karin Lavin iz Kriza. Delavnica je namenjena vsem, starejšim od 16 let, ki želijo s pomočjo likovnega izražanja povečati svojo kreativnost. S seboj naj prinesejo tempera ali oljne barvice in pribor, lahko tudi svinčnik, vse ostalo pa bodo dobili na delavnici.

»Ena izmed naših premalo uporabljenih sposobnosti je ustvarjalnost - zmožnost razvijati in udejanjati ideje ter sposobnost soočenja z življenjskimi situacijami in iskanje rešitev, odkrivanje in reševanje novih problemov« pravi Lavin. Delo z dijaki je potrdilo njeno domnevo, da se je vsak človek zmožen likovno izraziti, če se le odpre temu delu.

Olga Knez

STALNO GLEDALIŠČE FJK / NEPOZABNI VEČER

Duhoviti Achille Campanile

Ta teden je v trzaski dvorani Rossetti na sporedu tretja predstava letosnje sezone Stalnega gledališča Furlanije-Julijske krajine; spet gre za lepljenko in ne za postavitev zaključenega gledališkega dela, pa čeprav tokrat ni osredotočena na igralcu, kot prvi dve predstavi z Gassmannom in Proiettijem, temveč na avtorju, lahkonno elegantnem humoristu Achillu Campanileju, ki je svojstven predstavnik italijanskega literarnega ustvarjanja tega stoletja. Lepljenko z naslovom Un'indimenticabile serata (Nepozabni večer), ki se v podnaslovu Gli asparagi e l'immortalità dell'anima (Spargli in nesmrtnost duše) navezuje na eno najbolj znanih Campanilejevih besedil, je za tukajšnje gledališko hiso postavil njen ravnatelj Antonio Calenda, ki se ob tej priložnosti sedemkrat vrača k svojemu priljubljenemu avtorju; naj omenimo, da je pred dvema letoma za trzasko Contrado postavil živahen kolaz njegovih del z naslovom Centocinquanta, la gallina canta, s katerim je skupina z dokajšnjim uspehom gostovala v

Rimu in drugod.

Tokrat se je Antonio Calenda odločil za bolj komorno zasedbo, saj nastopata le dva igralca. Piera Degli Esposti in Stefano Galante (na sliki), ki ju spremlja pianist Stefano Bembi. Med izbranimi besedili tudi ni bolj ali manj gledališko zasnovanih del, temveč le krajši razmišljujoči teksti, ki so vecinoma podani kot monolog. Scena in kostumi Piera Paola Bislerija postavljajo predstavo v skrajno rafinirano, gledališko konvencionalno bogato meščansko okolje sredi prve polovice tega stoletja. Na to okolje se navezuje tudi glasba Germana Mazzocchetti. Nadvse prijetna Campanilejeva razmišljanja, v katerih se absurd neotipljivo spremeni v duhovito, lahkonno, elegantno, skoraj nezemeljsko komičnost brez vsakršne sence vulgarnosti, dobijo v interpretaciji Piera Degli Esposti, ki je sicer mojstrica monologa, učinkovit poukarek. Znani italijanski igralci stojijo solidno ob strani mladi Stefano Galante, ki je v gosposkem fraku na odru tudi prijetna pojava. (bov)

PRESENETLJIV ZASUK POLOŽAJA NA VZHODU ZAIRA

Stotisoči beguncev se vračajo v Ruando

ZN bodo kljub temu izpeljali človekoljubno posredovanje

MUGUNGA (Reuter, B.Z.) - Vse, kar je ostalo od največjega begunskega taborišča na svetu, je stotine crknjenih podgan, zapuščenih kompletov prve pomoči ter požganih kolib, ki so jih za sabo pustili stotisoči hutujskih ruandskih beguncev, ki so se presenetljivo odločili za množično vrnitev v domovino.

Begunsko taborišče Mugunga na vzhodu Zaira se je včeraj proti vsem pričakovanjem zgolj v nekaj urah povsem izpraznilo. Predstavniki Združenih narodov ocenjujejo, da se je za kratek pohod v domovino odločilo približno stitisoč hutujskih beguncev. Do množičnega odhoda je prišlo takoj zatem, ko so se pripadniki hutujske milice Inerahamwe in nekdanje ruandske hutujske vojske, ki so si v Mugungi ustvarili vojaško bazo, zaradi napadov zairskih tutsijskih upornikov odločili pobegniti v gozdove v notranjosti Zaira.

Pripadniki milice Inerahamwe in nekdanji ruandski vojaki so se zaradi genocida, ki so ga v Ruandi zagrešili leta 1994 in jim zato grozi ustrezna kazen, raje odločili za beg v notranjost Zaira, kot za povratek v Ruando. To so izkoristili ostali begunci; se pred zoro so zbrali svoje boro inmetje in se podali v negotovo prihodnost. Do popoldneva so povsem zatrpali osem kilometrov dolgo cesto med Mugungo in Gomo. Kot so poročali očitvidci, so bili vsi »ubezniki« zdravi in so nepretrgoma hodili. V sami Mugungi po odhodu ni bilo nobenih trupel, po katerih bi se

Hutujski begunci so se začeli množično vračati v domovino

dalo sklepati, da so begunci umirali bodisi zaradi nasilja bodisi zaradi izstradanosti. So pa fotoreporterji nekoliko stran od ceste v nekem jarku našli trinajst trupel. Po vsej verjetnosti so bili to hutujski begunci, ki so se odločili Mugungo zapustiti se pred odhodom oboroženih pripadnikov milice Inerahamwe.

Prvi begunci so ruandsko mejo dosegli sredi popoldneva. Na ruandski strani so jih pričakali predstavniki Svetovnega prehrabnenega programa ZN, ki so si prizadevali nahraniti priselke. Humanitarni delavci se se niso odločili, ali bodo za begunce postavili začasna taborišča ali jih bodo takoj poslali na njihove domove.

Ruandske tutsijske oblasti so novico o vrnitvi hutujskih beguncev pozdravile in zatrdile, da se tisti, ki niso sodelovali v množičnih pokolih, nimajo česa bati in se lahko nemoteno vrnejo domov. Ruandski predsednik Pasteour Bisimungu, tudi sam Hutu, se je sam odpravil v obmejno mesto Gisenji, kjer je pozdravil vračajoče se državljane, ki so mu pripravili besen sprejem. Zadovoljni

so bili tudi v visokem komisarijatu ZN za begunce. »Breizhodnost smo končno premagali. Ljudje gredo v pravo smer. To je osupljivo in nezaustavljivo ter ne pomeni ponovitve zgodbe iz leta 1994, saj ni nihče videti bolan, prav tako pa tudi ni poročil o mrtvih,« je dejal predstavnik UNHCR Ray Wilkinson.

Ruandski veleposlanik pri Združenih narodih Gideon Kayianamura je zaradi najnovejšega razvoja dogodkov Varnostni svet pozval, naj premisli o spremembi načrta načrtovane humanitarne akcije v vzhodnem Zairu. Kljub temu je sprememba ciljev misije malo verjetna. Tako ZDA kot Kanada, ki bo akcijo vodila, so namreč poudarile, da je nepričakovana vrnitev beguncev iz Mugunge sicer razveseljiva, da pa je v drugih manjših zairskih taboriščih še vedno veliko ruandskih beguncev. Poleg tega bo treba beguncem pomagati pri vračanju na domove in nadzorovati izredno nestabilne razmere na vzhodu Zaira, kjer se še vedno nahajajo uporni Tutsiji in oboroženi pripadniki hutujske milice ter nekdanje ruandske vojske.

NOVE POBUDE ZA OMEJITEV LAKOTE V SVETU

EU za globalno partnerstvo

RIM (Reuter, B.Z.) - Na Svetovnem vrhu o prehrani, ki poteka v italijanski prestolnici, je včeraj nastopil tudi evropski komisar za kmetijstvo Franz Fischler, ki se je v imenu EU zavzel za globalno partnerstvo v boju proti lakoti. Če hočemo obvladati lakoto, je treba najprej obvladati svobodno trgovino, to pa je mogoče po mnenju evropskega komisarja doseči s povečanjem pomoči revnim državam.

Po Fischlerjevih besedah morajo države nehati iskati grešne ko-

zle, ki povzročajo podhranjenost, ter stopiti skupaj in napraviti ko-

nec »največji nadlogi in prekletstvu današnje družbe«. »Državljan revnih in gosto naseljenih dežel bi morali storiti več za omejitve rasti prebivalstva, državljan bogatejših dežel pa morajo težiti k omejevanju pretirane porabe ter osebno in prek svojih držav pomagati podhranjenim doma in v tujini,« je dejal Fischler in dodal, da mora podpora iz tujine dopolnjevati prizadevanja za zadostno količino hrane v državah v razvoju, ki so neto uvoznice hrane. »Globoko v duši se vsi zavedamo, da liberalizacija trga kmetijskih proizvodov ni edini odgovor, saj je po svetu mnogo ljudi, ki hrane nimajo s cim placati,« je se poudaril Fischler.

Predstavniki držav v razvoju so se v svojih govorih pritoževali nad zmanjšanimi posilkami hrane z Zahoda. Nerazviti so razvite obtoževali, da so jih pustili postati žrtve nasilnih valovanj v cenah žit. Usihanje pomoči nerazvitim pa je razdelilo tudi največje darovalce hrane, predvsem EU in ZDA, ki so se že v preteklosti večkrat sporekle o obsegu pomoči nerazvitim. EU je denimo lani ostro kritizirala Washington, ki se je odločil zmanjšati financiranje pridelavi zita, namenjenega pomoči nerazvitim. Washington se je branil, da ZDA še vedno

presega minimum svojih obljub in ostajajo največji donator hrane.

Fischler se je ob robu srečanja sesel z ameriškim sekretarjem za kmetijstvo Danom Glickmanom. Sogovornika sta se pogovarjala o trgovinskih sporih, ki razdvajajo dve največji pridelovalki hrane, vendar se, kot so povedali diplomati, vprasanja politike izvoza hrane nista dotaknila. Je pa Glickman po srečanju obljubil pomoč hutujskim beguncem v Zairu in hkrati poudaril, da Washington ostaja zvest prizadevanjem za zmanjšanje lakote. Po njegovem mnenju je liberalizacija trgovine najboljšo sredstvo za odpravo temeljnih vzrokov revščine. S tem je seveda prisel navzkriž z izjavami Fischlerja in ostalih evropskih govornikov. Se posebej je evropskega komisarja za kmetijstvo podprl nemški kmetijski minister Jochen Borchert, ki je poudaril, da ima liberalizacija povsod svoje meje, pri čemer kmetijstvo ni nobena izjema. Borchert je se dodal, da bo prihodnost zagotavljanja zadostne količine hrane odvisna predvsem od naporov samih nerazvitih držav. Britanska ministrica za tuji razvoj, baronica Lynda Chalker, pa je dejala, da bi moral svet prenehati s prirejanjem vrhunskih zasedanj in namesto tega začeti ukrepati.

Predsednik francoske vlade Alain Juppe

40...

... ameriskih vojakov je včeraj odpotovalo v osrednjo Afriko, kjer bodo pod vodstvom vietnamskega veterana, generalmajorja Eda Smitha, pripravili vse potrebno za prihod ostalih stiri tisoč kolegov. Pricakovati je, da bo iz Evrope v Zair odšlo okoli tisoč ameriskih vojakov - med njimi šeststo padalcev iz Italije -, ostalih dva ali tri tisoč vojakov pa bo odšlo v sosednje države, kjer bodo delovali kot enote za podporo. Zanimivo je, da so bili Smithovi padalci prvi na prizorišču tudi v Bosni in Hercegovini, kjer so pripravljali teren za poznejši prihod 15 tisoč Americanov. Neki uradnik iz evropskega poveljstva ameriske vojske je sporočil, da bo Smith vodil tudi ostale ameriske enote, ki bodo v okviru humanitarne misije ZN v Afriko odpotovale v naslednjem tednu. Do misije v Zairu prihaja v casu, ko je evropsko poveljstvo zasuto z delom, saj je kar 20 odstotkov njegovih vojakov razporejenih v BiH, Makedoniji in Turciji.

NOVICE

Seminar Nata in partnerskih držav o civilni zaščiti

BRUSELJ (STA) - Nato bo prihodnji teden, od 18. do 21. novembra, v Stockholmu pripravil seminar o pravnih osnovah in strukturah za načrtovanje nujne civilne pomoči v izrednih razmerah, na katerega so vabljeni države, ki sodelujejo v programu Partnerstvo za mir. Seminar bo gostil svedski narodni odbor za civilno zaščito. Udeleženci bodo nadaljevali razpravo, ki jo je Nato s partnerji načel lani v Budimpešti in Varšavi. Na seminarjih bodo sodelovali visoki civilni in vojaški predstavniki, pristojni za načrtovanje civilne zaščite v Natovih in partnerskih državah. Madžarska in Poljska bosta uvodoma povzeli rezultate dosedanjega dela na tem področju. Udeleženci bodo preučili civilna in vojaška načela in pravne okvire za načrtovanje nujne civilne pomoči. Njihove predstavitve bodo povzele izkušnje držav članic Nata in partnerskih držav, različne pristope k civilni zaščiti ter civilne in demokratične strukture, ki so udeležene v načrtovanju civilne zaščite.

Madžarska noče jedrskega orožja na svojem ozemlju

MOSKVA (STA/Ansa) - Madžarski predsednik Arpad Göncz, ki se mudi na obisku v Kijevu, je po pogovorih z ukrajinskim predsednikom Leonidom Kučmo izjavil, da Madžarska na svojem ozemlju ne namerava namestiti jedrskega orožja, tudi če bi bila sprejeta njena prošnja za polnopravno članstvo v zvezi Nato. Kot poroča agencija Itar-Tass, bi po Gönczevih besedah navzočnost jedrskega orožja na Madžarskem med prebivalci izzvala »zacunjenje in zaskrbljenost«. Zato se takšna možnost na uradni ravni ni nikoli pojavljala, »niti teoretično niti praktično«, kot je zatrdil madžarski predsednik.

V operacijah turške vojske ubitih 85 Kurdov

DIYARBAKIR (Reuter) - Na vzhodu in jugovzhodu Turcije so turški vojaki v zadnjih nekaj dneh ubili najmanj 85 upornikov iz vrst Kurdske delavske stranke (PKK). V spopadih, ki potekajo v provinci Hakkari vzdolž turške meje z Irakom, naj bi bil po trditvah vladnih virov v Ankari le ubit en turški vojak, medtem ko so nasprotni strani poleg človeških žrtev prizadevali velike izgube v tehniki in unicili več gverilskih postojank. Najnovejšo obširno operacijo proti Kurdom je turška vojska začela prejšnji teden, v njen pa sodeluje kar 40 tisoč vojakov.

Bomba za indijske policiste

HYDERABAD (STA) - V eksploziji, ki je davi odjeknila v neki policijski postaji v Sipuru na jugu Indije, je umrlo najmanj stirinajst ljudi, med njimi en civilist. Policija meni, da so storilci pripadniki neke skrajno levičarske skupine.

BILL CLINTON O VOJAŠKIH OPERACIJAH V TUJINI

Ameriški vojaki ostajajo v Bosni

ZDA ne bodo obrnile hrbta beguncem

WASHINGTON (Reuter, M.S.) - Ameriski predsednik Bill Clinton je včeraj sporočil, da bodo vojaki Združenih držav v Bosni in Hercegovini ostali tudi po 20. decembru, ko se bo iztekel mandat sedanjim mirovnim silam. »Nasemu stalnemu predstavniku v Natu sem ukazal, naj zaveznike obvesti, da bodo ZDA sodelovale v Iforjevem nasledniku,« je povedal Clinton.

Po njegovih besedah bo Washington prispeval 8.500 vojakov, vendar bodo pristojni že po sedmih mesecih in nato vsakih pol leta preverili razmere na bosanskih tleh ter na temelju teh ocen odločali o številu vojakov. Do konca leta 1997 naj bi se

to število zmanjšalo vsaj za polovico. Ameriski predsednik popoln umik svoje vojske načrtuje za junij 1988, »ko bo zagotovljeno okolje za varno nadaljevanje mirovnega procesa«.

Clinton je pred tem obljubljal, da se bodo vsi ameriški vojaki iz BiH uma-

knili že do konca tega leta, vendar pa je ocenil, da je bila - kljub uspehu vojske misije - obnova bosansko-hercegovska administracije in gospodarstva počasnejša od pričakovanj, zaradi česar naj bi bile nove mirovne sile nujne. Viri v Severnoatlantski zvezi so sporočili, da bo te sile sestavljalo med 25 in 30 tisoč vojakov, ki bodo prisli iz držav, ki sodelujejo v sestavi sedanjih sil.

Ceprav ameriski predsednik ne za svojo odločitev ne potrebuje takojšnje odobritve republikanskega kongresa, pa je predsednik kongresne komisije za državno varnost Floyd Spence že napovedal, da bodo republikanci nasprotovali vsakršni odločitvi o ohranitvi ameriških vojakov v Bosni kot »kvazitrajnem človeškemu blazilu«.

Clinton je včeraj spregovoril tudi o razmerah v vzhodnem Zairu in ugotovil, da je množična vrnitev hutujskih beguncev »znak za upanje«, kar pa ne zmanjšuje ameriske pripravljenosti na sodelovanje v mednarodni humanitarni misiji. »Najmočnejša država na svetu ne sme obrniti hrbta tolikšemu številu obupanih ljudi in tako velikemu številu nedolžnih otrok,« je izjavil na tiskovni konferenci. »V misiji, za katere vodstvo se je ponudila Kanada, bi morale sodelovati tudi Združene države, saj gre za misijo, ki bo zagotovila varnost človekoljubnim organizacijam pri dostavljanju pomoči tem ljudem,« je se dodal Clinton.

Tisec ameriških vojakov bo v primeru, da bo Varnostni svet ZN odobril operacijo, zavarovalo letališče v Gomi, za njihovo varnost in oskrbo pa bo skrbelo dodatnih tri tisoč vojakov, nameščenih v sosednjih državah.

Clinton je včeraj obljubil nadaljnjo navzočnost ameriških sil v Bosni in Hercegovini (Reuter)

NOVICE

Vojaki Iforja zadrževali generala Delića

SARAJEVO (STA) - Na cesti med Sarajevom in Pazarićem je v četrtek zvečer prišlo do zapleta, ki je imel včeraj v bosansko-hercegovski javnosti velik odmev. Vojaki Iforja so namreč s pojasnilom o nadzoru prometa ustavili in - po trditvah bosanske strani brez razloga - 45 minut zadrževali poveljnika vojske Federacije BiH, generala Rasima Delića. Ta je omenjeni zaplet, med katerim naj bi mu francoski pripadniki Iforja grozili tudi z uporabo orožja, označil predvsem kot nova Iforjeva izzivanja muslimanske strani. Tudi o tem zapletu so se na včerajšnjem popoldanskem sestanku pogovarjali dosedanja podpredsednik federacije Ejup Ganić, general Delić ter poveljnika mirovnih sil, generala William Prouch in Michael Walker, ki sta se Deliću opravičila.

Pogovori Jakanović - Jamjak

BEOGRAD (STA/Hina) - V palaci federacije v Novem Beogradu sta se včeraj sšla ministra za notranje zadeve Hrvške in ZR Jugoslavije, Ivan Jamjak in Vukasinić Jakanović. Ministra naj bi se pogovarjala zlasti o sodelovanju med notranjima ministrstvom ter o varnosti in gibanju kriminala v obeh državah. Jamjak in Jakanović bosta pregledala tudi osnutek sporazuma o določitvi mejnih prehodov ter načinu ugotavljanja režima na mejah med Hrvaško in ZRJ. Gre za prvi sestanek notranjih ministrov po podpisu sporazuma o normalizaciji odnosov med Hrvaško in ZRJ 23. avgusta v Beogradu.

Začetek razprave o podaljšanju mandata Untaesa

NEW YORK (STA) - Varnostni svet Združenih narodov je začel z razpravo o podaljšanju mandata Združenih narodov v vzhodni Slavoniji (Untaesa). Po pričakovanjih naj bi resolucijo sprejeli danes. Sedanji mandat mirovnih sil se izteče 15. januarja 1997. V načrtu resolucije je dolžna mandata Združenih narodov z uspešno izvedbo lokalnih volitev v vzhodni Slavoniji, Baranji in zahodnem Sremu.

Kitajci oblikujejo bodoče hongkonške oblasti

HONGKONG (STA) - Kitajski zunanji minister Qian Qichen je v Hongkongu odprl prvo plenarno zasedanje 400-članskega odbora za imenovanje, ki bo izvolil prihodnje kitajsko vodstvo Hongkonga, ki bo oblast v britanski koloniji prevzelo 31. junija prihodnje leto. Odbor naj bi predlagal seznam kandidatov za novega guvernerja in imenoval 60 članov nove skupščine, ki bo zamenjala sedanji, demokratično izvoljeni zakonodajni svet.

Pekinsko višje sodišče potrdilo obsodbo oporečnika

PEKING - Pekinsko višje sodišče je včeraj zavrnilo pritožbo kitajskega borca za človekove pravice Wang Dana, ki so ga zaradi njegovega zavzemanja za demokratizacijo Kitajske obsodili na 11 let zapor. 26-letnega Wang Dana je sodišče spoznalo za krivega poskusa strmoglavljenja vlade. Več kot 870 znanstvenikov, intelektualcev, med njimi 22 nobelovcev, politikov in organizacij se je pred tem zavzelo za izpustitev Wang Dana in obsodbo označilo za nepravilno.

HRVAŠKA SE POČASI OSVOBAJA DEDIŠČINE DOMOVINSKE VOJNE

Vojaška sodišča so odslej del preteklosti

Sabor je sprejel zakon o spominskem obeleževanju grobišč žrtev »četniške agresije«

ZAGREB - Po petih letih delovanja so na Hrvaškem končno ukinili vojaška sodišča, ki jih je leta 1991 zaradi neposredne vojne nevarnosti z odlokom uvedel predsednik Tudman in na katerih so vodili procese proti vojaškim in civilnim osebam, obtoženim takih in drugačnih sovražnih, vohunskih ali terorističnih dejavnosti, uperjenih proti neodvisnosti in suverenosti Republike Hrvške.

Na teh sodiščih so vodili postopke civilni sodniki, imenovani na ta mesta v skladu z vojaškim razporedom in s posebnim odlokom povišani v vojske sodnike. Glede na to, da drugostopenjskih vojaških sodišč sploh ni bilo, je pritožbe na odločitve prvostopenjskih sodišč obravnavalo kar hrvaško vrhovno sodišče. Ukinitve »vojne dediščine« je na četrtkovi seji potrdil tudi sabor, ki je izglasoval spremembe in dopolnila k zakonu o sodiščih in sprejel pojasnilo pravosodnega ministra Miroslava Separovića, da razlogi za delovanje vojaških sodišč ne obstajajo več, zato bodo vse tovrstne pravne postopke tako za vojaške kot za civilne osebe

znova opravljal civilna - občinska in zupanijska - sodišča.

Zanimanje hrvaške, pa tudi mednarodne javnosti je v zadnjem času zbujal zlasti proces, ki ga je vojaško sodišče vodilo proti osemnajstim osebam, večinoma srbske narodnosti, obtoženim kaznivga dejanja sovražne spionaze v korist takojimovane Srbske republike Krajine. To sojenje je bilo pred nedavnim po letu dni trajajočem postopku prekinjeno brez izrečene razsodbe, obtoženim pa so vrnilo prostost v skladu s pred kratkim sprejetim zakonom o splošni amnestiji. Najdlje sploh pa je pred hrvaškim vojaškim sodiščem - v Splitu - potekal proces proti deveterici

Hrvatov, v glavnem članov tamkajšnje regionalne stranke Dalmatinska akcija. Obtoženi so bili, da so pred več kot tremi leti podtaknili eksplozivno napravo v zgradbo, kjer ima sedež njihova stranka. Tudi ta postopek, za katerega so mnogi prepričani, da je bil zgolj proti DA usmerjen politični konstrukt, se je minulo nedelje končal z oprostilno sodbo zaradi pomanjkanja dokazov.

Hrvaški sabor pa je v četrtek sprejel tudi zakon o obeleževanju krajev, kjer se nahajajo skupinska grobišča žrtev osamosvojitvene vojne. V skladu z zakonom, ki ima le enajst kratkih členov, naj bi se »trajno ohranil spomin na žrtve domovinske vojne«, med katere sodijo »hrvaški branilci in civilisti, ki so izgubili življenja v množičnih pobojih v času srbsko-črnogorske četniške agresije in agresije Jugoslovanske armade na Republiko Hrvasko«. Dolocila predvide-

vajo, da se bo z oblikovanjem predloga programa za obeležitev krajev grobišč in s projektom za izdelavo samih spominskih obeležij pozabavalo ministrstvo za kulturo, sredstva pa bodo crpali iz državnega proračuna. Predlog zakona sta vložila dva poslanca HDZ, Juraj Njavro, nekdanji kirurg vukovarske bolnišnice, in Jadranko Kosor, nekdanji novinar Radia Zagreb, zdaj pa podpredsednik sabora.

In medtem ko na Hrvaškem postavljajo nove spomenike žrtvam zadnje morije, skoraj ne mine dan, da ne bi iz kakega od odborov borbevskih in antifasističnih organizacij veteranov druge svetovne vojne poročali o rušenju ali skrunjenju obeležij, posvečenih njihovim padlim tovarišem. Dolež so po vsej državi neznanci uničili že več kot tri tisoč takšnih obeležij, pa se nihče ni bil zaradi tega preganjan, kaj sele kaznovan.

ZUNANJE- IN NOTRANJEPOLITIČNI DOGODKI JELCINU NE DOVOLJO, DA BI V MIRU OKREVAL

Moskovski Komsomolec razkriva sumljive posle Anatolija Čubajsa

MOSKVA (Reuter, R.P.) - Ruski predsednik Boris Jelcin nikakor ne more v miru okrevati po operaciji srca. Po vesti, da bodo Japonci nakazali 500 milijonov dolarjev pomoči Rusiji, in izpustitvi nekdanjega agenta KGB iz ameriških zaporov, je predsednika prizadela nova notranjepolitična afeta.

Moskovski dnevnik »Moskovski Komsomolec« je objavil zapis prisluškovanja pogovora med predsednikovimi pomočniki Anatolijem Čubajsom, Viktorjem Iljusi- nom in Sergejem Krasavčenko- m, ki so prepričali preiskavo o dveh Čubajsovih moze- h, ki so ju varnostniki nekdanjega predsednikovega vo- dje kabineta Aleksandra Kor- zakova zalotili z milijonom ameriških dolarjev. Dva dni pred tem je predsednik Jel- cin odpustil Korzakova in ga zamenjal z Anatolijem Ču- bajsom. Posnetek telefonske- ga pogovora dokazuje, da je

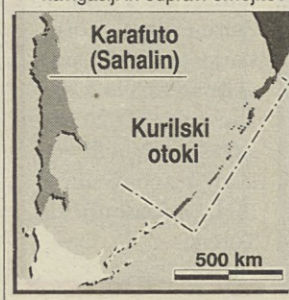
Viktor Iljusin prepričal ja- vnemu tozilecu Juriju Skura- tovu preiskavo o najdenem denarju, čes da je namenjen predsednikovi kampanji. Ču- bajs pa je v javnosti odločno zanikal, da denar sploh ob- staja, in dejal, da je bila cela zadeva podtaknjena. V Mo- skovskem Komsomolcu pa sedaj piše, da je Čubajs za- grozil Korzakovu, naj o vsem skupaj »drži gobe«, če ne ga bo spravil v zapor. »Imam dovolj materiala o Korzako- vimi umorih, krajah in preli- vanju krvi, da ga spravim na hladno za najmanj 15 let. Vsi trije udeleženci pogovora za- nikajo, da je sploh prišlo do takega sestanka, Moskovski Komsomolec pa prisega na avtentičnost prisluškovalne- ga zapisa in meni, da najbrž izvira iz krogov okoli Korza- kova. Ruska дума, v kateri je mnogo Čubajsovih zakle- tih sovražnikov, je že napo- vedala podrobno preiskavo najnovejše afere.

Ruski zunanji minister Jevgenij Primakov je med včerajšnjim obiskom v Tokiu japonskemu kolegu Jukihiku Ikedi predlagal, naj bi Rusija in Japonska skupaj skrbeli za gospodarski razvoj spornih Kurilskih otokov, ki si jih lastita obe državi. Primakov je projekt označil kot primerljiv s skupnim razvojem naftnih virov na Falklandskih otokih, ki ga izvajata Argentina in Velika Britanija. Ikeda je Primakovu odgovoril, da bo Japonska predlog skrbno preučila. Kurile je ob koncu druge svetovne vojne zasedla sovjetska vojska, Japonska pa si vse odlej po diplomatski poti prizadeva za vrnitev otocja. To je hkrati tudi največja sporna točka v odnosih med državama. Očiten znak, da prihaja do otoplitve med Moskvo in Tokiem, pa je tudi včerajšnja Ikedova izjava, da je Japonska pripravljena odobriti Rusiji 500 milijonov dolarjev posojila.

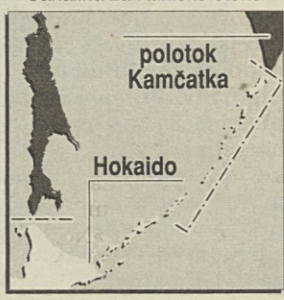
1951: mirovna pogodba iz San Francisca

1855: pogodba o trgovini, navigaciji in odpravi omejitev

1875: pogodba o zamenjavi Sahalina za Kurilske otoke

1905: pogodba iz Portsmoutha

PODKUPNINSKA AFERA / ČEPRAV JE MALO VERJETNO, DA BI SE MINISTER ZA JAVNA DELA PREMISLIL IN SE VRNIL NA POLITIČNO SCENO

Vlada bo danes zavrnila odstop Antonia Di Pietra

Prevodnost D'Alema (DSL), medtem ko Bianca (SL) skrbi politično ravnovesje vlade

RIM - Antonio Di Pietro se je s svojim odstopom hotel umakniti v senco in se izogniti slepci luci političnih zarvetov, ki so bili v zadnjih mesecih stalno uprti proti njemu. Toda njegov odstop je bil, tudi zaradi načina, ki ga je minister izbral, da bi zaloputnil vrata in odsel, politično dejanje, ki je se okrepilo pozornost političnih krogov. In radovednost ter ugibanja pospešuje tudi Di Pietrovo molk. V se večjem obsegu se ponavlja to, kar se je zgodilo pred dvema letoma, ko je Antonio Di Pietro slekel togo in zapustil sodstvo.

Dan po nepričakovanem odstopu je Antonio Di Pietro dobesedno izginil. Kaže, da je do pozne noči delal v svojem uradu na ministrstvu in pospravljaj svoje stvari. Nato pa je odpotoval neznano kam. Sprva je kazalo, da se je zatekel v svojo hišo v Curnu pri Bergamu, toda novinarji, ki so se zbrali pred njegovim do-

mom v velikem številu, so opazili, da ni nihče prizgal luci in da je bilo ogrevanje ugasnjeno. Zato je res vprašanje, ali se je Di Pietro vrnil v Lombardijo, kakor so zagotavljali njegovi sodelavci, ali pa se je zatekel kam drugam.

O odstopu Antonia Di Pietra bo danes na svoji seji razpravljala vlada. Kot je že napovedal v četrtek zvečer premier Romano Prodi in kot je včeraj potrdil podpredsednik Walter Veltroni, bo vlada zavrnila Di Pietrovo odstop. Toda malo verjetno je, da bi se minister za javna dela premislil in preklical svoj sklep. Kaže, da je svoj namen včeraj potrdil s faksom, ki ga je naslovil predsedniku Prodiu.

Kaj namerava vlada, če bo Di Pietro vztrajal? O tem včeraj ni hotel spregovoriti nobeden od članov vlade. Kaže pa vsekakor, da razmislijo o tem, da bi zacasno zaupali ministrstvu za javna dela komu od sedanjih ministrov

in nato imenovati novega ministra, ko se bodo vode nekoliko umirile.

Kljub previdnosti vlade (vsi ministri so se sklicevali na četrtkovne Prodijeve besede in so podčrtali tudi osebno solidarnost z Di Pietrom) in Massima D'Alema, ki je novinarjem poudaril, da se s tem problemom ne ukvarja, ker je v izključni pristojnosti vlade in njenega predsednika, se je pa že začela dirka za ministrsko mesto. Tajnik Ljudske stranke Gerardo Bianco je predlagal srečanje predstavnikov večinske koalicije in je opozoril Romana Prodi, naj ohrani politično ravnovesje vlade, saj je »Di Pietro vedno poudarjal, da je sredinski človek«. Podtajnik v ministrstvu za javna dela Gianni Mattioli (Zeleni), ki se je po nekajmesečni napetosti »uigrall« z Di Pietrom pa je takoj kritično zavrnil Bianca (»Ni mogoče izbirati z lekarniško tehtnico«), nato pa delno

omilil kritiko s trditvijo, da mora premier »izbrati človeka, ki bo jamčil, da bo nadaljeval z Di Pietrovo politiko«.

Napetosti v Oljki je takoj izkoristila opozicija, ki je vladnemu zavezništvu očitala »krokodilje solze«, obenem pa trdila, da se z Di Pietrovim odstopom politična tehtnica vlade prevesa na levo.

Zlasti desničarska opozicija se je tudi veliko ukvarjala s problemom, ali bo Di Pietro zasnoval lastno politično gibanje. Sum je podkrepilo tudi dejstvo, da so prijatelji bivšega sodnika napovedali sestanek na to temo. Gianfranco Fini (NZ) je sicer dvomil, da bi Di Pietro lahko takoj oblikoval novo gibanje, medtem ko sta o tem prepričana tako Publio Fiori (NZ) kot Tiziana Maiolo (FI), po katerih je bil Di Pietrovo odstop zreziran.

Kljub njegovemu odstopu se napadi na Di Pietra niso koncali.

Uslužbenci ministrstva za javna dela so manifestirali v znak solidarnosti z Di Pietrom (AP)

EVROPSKI TISK / O DI PIETRU

Le Soir: Odstop morda izzvale Craxijeve izjave

RIM - Evropski tisk je Di Pietrovo odstop obravnaval raznoliko.

V Angliji sta Times in Daily dogodek prezrla, Independent je o njem umestno poročal, veliko tezo pa sta mu dala Financial Times in Guardian. Prvi piše, da je poteza Antonia Di Pietra zadala hud udarec Prodiu, potem ko so njegov imidž že itak okrnili srbko liderstvo in nesoglasja znotraj Oljke. Drugi pa navaja, da je Di Pietrovo sestop nova mora za levosredinsko vlado, ki ima že težave s finančnim zakonom; bivšega sodnika in ministra označuje kot preveč dinamično in kontroveržno osebnost s prirojenim nagnjenjem k populizmu, ki ne zaupa ne desnici ne levici in ki utegne svojo popularnost izkoristiti za ustanovitev lastnega političnega gibanja.

Nemški tisk se ni razpisal, francoski casopisi niso izšli zaradi stavke casnikarjev, belgijski Le Soir pa ne izključuje možnosti, da je Di Pietrovo odstop izzval Craxi z izjavami, ki jih je dal v sredo za RAI.

BRESCIA / SREČANJE PREISKOVALCEV IZ BRESCIE IN LA SPEZIE

Jamstvena obvestila za sodnike tima »čistih rok«

Šlo naj bi za staro preiskavo, ki so jo začeli milanski sodniki sami in jo zatem zaradi pristojnosti poslali v Rim

LA SPEZIA, BRESCIA, MILAN - Srečanje v kasarni finančne straze v La Spezii je trajalo kar šest ur, udeležili so se ga pravdniki iz La Spezie ter iz Brescie ter novi načelnik Gica iz Firenc Ignazio Gibilaro, vendar ob koncu nihče ni dal nobene izjave. Domnevajo, da je sestanek služil za koordinacijo dela med obema pravdnistvoma, potem ko je bil Antonio Di Pietro vpisan v seznam osumljenec v Brescii. Kaže pa, da so proti Di Pietru preiskavo začeli najprej v La Spezii in jo zatem premestili v Brescio.

Na seznamu osumljenec v Brescii pa naj bi bili tudi ostali sodniki milanskega teama »čistih rok«. Načelnik milanskega pravdnistva Borrelli je dejal, da doslej niso se

prejeli nobenega jamstvenega obvestila. Skušal je tudi zmanjšati pomen in razsežnosti celotne zadeve, v katero naj bi bili poleg njegovega samega vpleteni se Gerardo D'Ambrosio, Piercamillo Davigo, Gherardo Colombo ter Italo Ghitti. S svoje strani je namestnik državnega pravdnika Francesco Greco pripomnil, da je vse brez osnove, ker so milanski sodniki sami poslali akte v Rim. Dejansko gre za neko že staro preiskavo, ki ni v nobeni zvezi z Antoniom Di Pietrom. Pricela se je 4. novembra lani, ko je rimski sodnik Pacioni kolegom iz Brescie poslal akte preiskave, ki jo je sam arhiviral in se je nanašala na bivšega upravnega direktorja rimske KD Giorgia Moschetti. Obtoževali so ga izsiljevanja v sko-

do Fiata: zahteval naj bi bil, da Filippu Dinacciju, sinu sodnika Uga Dinaccija, priskrbijo neko stanovanje v Rimu. Ugo Dinacci je bil načelnik urada inšpektorjev pri pravosodnem ministrstvu v času, ko je minister Biondi ukazal inšpekcijo v Milano, za kar je bil v Brescii obtožen izsiljevanja v skodo Di Pietra. Moschetti je tedaj grozil, da bo Fiat Impresit izključil iz gradbenih dražb, če ne ustrežejo njegovi zahtevi. Pacioni je v spremnem pismu kolegom iz Brescie zapisal, naj preverijo, če je bil postopek v Milano, kjer se je preiskava začela, povsem v skladu z zakonom. Vpis milanskih sodnikov na seznam osumljenec, o katerem je govor te dni, pa ni prvi po vrsti. Pravdnistvo iz Brescie, ki je pristojno, da

vodi preiskavo o milanskih sodnikih, se namreč ukvarja s številnimi prijavami raznih osumljenec, med katerimi je tudi bivši predsednik vlade Berlusconi.

V La Spezii pa so včeraj več ur zasliševali bivšega častnika finančne straze Maura Florianija, soproga parlamentarke AN Alessandre Mussolini. Svojčas je sodeloval pri preiskavah teama »čistih rok«, obtožen je, da si je prilastil fotokopije nekaterih dokumentov. Floriani je bil v ekipi Antonia Di Pietra, ko je zapustil finančno strazo, pa je postal upravni voditelj Metropolis, ki upravlja premoženje državnih železnic: bančnik Pacini Battaglia naj bi mu bil izplačal 70-80 milijonov lir za volilno kampanjo Mussolinijeve.

FINANČNI ZAKON / V PONEDELJEK SE BO PRESELIL V SENAT

Zbornica sprejela državni predračun in davek za Evropo

Bruselj zanika, da bi bil Prodiu svetoval uvedbo tega davka

RIM - Poslanska zbornica je včeraj odobrila 25 členov državnega predračuna, sklepno glasovanje pa je predvideno za danes pozno dopoldne, po odobritvi finančnega zakona. Med odobrenimi amandmaji naj omenimo tistega, ki je za 20 milijard znižal izdatke za obrambo in to vsoto namenil mednarodni kooperaciji, kar je povzročilo nekaj polemike. Odobreni so bili se amandmaji o povišanju dotacije za privatne osnovne šole za 5 milijard lir, o ponovni vzpostavitvi postavke za 4 milijarde lir za radiotelevizijske sporede, namenjene Italijanom v tujini in jezikovnim manjšinam v Italiji, in o postavki 5 milijard lir, ki bo pri predsedstvu vlade namenjena za tisk in informiranje.

Poslanci so nato odobrili 1. člen finančnega zakona, ki zadeva tako imenovan davek za Evropo, sicer tihi protagonist vsakega dogajanja v poslanski zbornici in zunaj nje. Čeprav je bil ukrep o davku odobren se včeraj, je srz finančnega zakona

na oziroma dodatnega zategovanja pasu, ki ga vlada zahteva od državljanov za vstop v Evropsko monetarno unijo. Ta zrtv se bo po pravih, ki jih je prvotno besedilo doživelo v proračunski komisiji, konkretizirala v enkratno izredno odvrženje dohodkov, pri čemer bodo izzvezeti samo najnižji. Po predvidevanju zakladnega ministrstva naj bi davek za Evropo navrgel državi 12.500 milijard lir, vendar bi se ta vsota po zagotovilih ministra Ciampi lahkota znižala za kako tisočico, ko bo vlada ob koncu leta naredila obračun prihranka zaradi znižanja obrestnih mer. Kljub temu, da »eurotax«, kot davku »po domače« ze pravijo Italijani, se ni v celoti razkrit, je gotovo, da bo zagledal luc sveta se v tem letu in da bo enkratne narave.

V zvezi z davkom za Evropo se je včeraj oglašil Bruselj, saj je Evropska komisija objavila odgovor na poslansko vprašanje dveh evroparlamentarcev Forza Italije in v njem

zagotovila, da ni sugerirala in se manj vsilila tega davka Prodijevi vladi. V odgovoru Evropska komisija poudarja, da je nedolgo tega opozorila na potrebo, da Italija napravi nadaljnje korake na področju davčne konsolidacije, vendar ni predlagala nobenega posebnega posega. Vlada Evropske unije zato ponavlja, da ni mogoče, da bi bil davek za Evropo plod pritiska iz Bruslja, in to se toliko manj ob dejstvu, da je Komisija v svojih smernicah za izboljšanje javnih bilanc držav članic vedno svetovala ekonomsko politiko omejevanja izdatkov, nikakor pa ne povišanja davčnega pritiska.

Odgovor Evropske komisije je bil seveda kot narocen za predstavnike Pola svoboscin, ki za jutri pripravljajo novo protestno manifestacijo, tokrat v Milano. Udeležili se je bodo vsi stitje prvaki tega zavezništva, sicer pa bodo protestni shodi po vsej Italiji pod geslom »Nedelja za svobodo«.

VIDEM / VREMENSKE RAZMERE

Obilni nalivi prizadeli predvsem Karnijo

Zaskrbljenost zaradi naraslih voda Tilmenta

VIDEM - V Furlaniji Julijski krajini, predvsem pa v Karniji in vzdolž Tilmenta se vremenske razmere postopno izboljšujejo; v včerajšnjih popoldanskih urah je nehalo deževati, kljub temu pa civilna zascita prek svojega centra v Palmanovi pozorno spremlja nov val (po junijskih poplavih) slabega vremena, ki je zajel dežel.

Civilna zascita je včeraj v Karnijo poslala 20 ekip občinskih prostovoljcev, ki so skupno s tehnični nadzorovali najbolj prizadeta področja. V dopoldanskih urah si jih je - skupno z ravnateljem civilne zascite Guidom Bulfonejem - oglel tudi deželni odbornik Gianfranco Moreton, ki se je popoldne v Tolmeču sestal z zupani karnijskega komprensorija (sestavljajo ga 20 občin), ki so ga obilne padavine močno prizadele.

Tehnični civilne zascite iz Palmanove so zelo pozorno spremljali tudi upadanje vodne gladine Tilmenta, ki je v noči na soboto nevarno narasla; v Latisani in v Pusji vasi pa so se vremenske razmere že včeraj popoldne postopoma izboljšale.

Slabo vreme z močnim deževjem je včeraj prizadelo tudi sosednji Veneto, predvsem pa pokrajino Belluno, kjer so številni hudourniki nevarno narasli. Močno dezeveje ni prizaneslo niti Benetkam in njenemu zaledju, kjer so imeli gasilci kar precej dela. V visjih predelih Gornjega Poadizja je tudi snežilo, brennerska železniska proga pa je bila zaradi zemeljskega usada, ki jo je pri Sterzingu prekril, ves dan zaprta, verjetno pa bo tudi danes. Dva delavca, ki jih je zemeljski usad presenetil na progi, sta že zapustila bolnišnico, trije pa se v njej še zdravijo. Stanje se je nekoliko izboljšalo tudi na brennerski avtocesti, potem ko je bila včeraj več ur zaprta zaradi močnega sneženja na avstrijski strani; na avtocesti se je v smeri proti severu v dopoldanskih urah ustvarila kar 23 kilometrov dolga kolona težkih vozil, ki so se počasi premikala proti Avstriji, v poznih popoldanskih urah pa je promet stekel skoraj normalno.

Iz Lombardije pa gasilci poročajo, da je zaradi obilnega dezeveja naraslo več rek in hudournikov.

Pirova zmaga

PETER BOZIC

Ce si ze kolumnist, potem je seveda obvezno, da se dan ali dva po volitvah ukvarjas s tem, kdo je zmagovalec in kdo porazenec in kdo je na primer nihce drug kot Pir, kot pravi Sonja Vogrič. Njej je vse jasno, tudi to, da od tebe ne ostane nič, ce si pravzaprav edini mandatar, kot je Drnovsek. Manjkajo ti samo potolčene cete pred rimskimi vrati in Rim.

In ker ne sme zaostajati za drugimi imam tri svoje inalice. Po prvi bo vlado sestavil Drnovsek, ker je nihce drug ne more. Ce mu za tak položaj ne zadostuje remi z desnico, potem tudi desni strani ne. To je racunica z racunalom, kjer je deset kroglic na zici v desetih vrstah, in to lahko vsak zracuna, samo tisti, ki se ukvarja s starorimsko zgodovino po nasih volitvah, ne.

Ce je Drnovsek ne bo, je ne bo nihce. To je druga možnost, in sicer zaradi preprostega dejstva, ce vlade ne bo mogoče sestaviti do preteka treh mesecev, lahko izvolimo v novem parlamentu vecinski sistem, ki ga bosta podprli stranki LDS in SLS in bosta imeli po novih predcasnih volitvah tako vecino, da se bo gospe Vogrič samo bliskalo pred ocmi, pa drugim tudi.

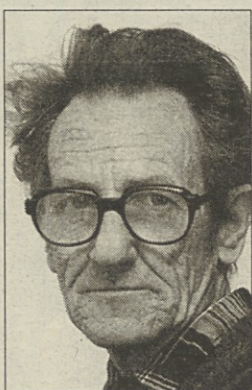
Tretja možnost pa je, da bo Janez Drnovsek rekel: »Veste kaj, dost vas imava, midva z Arturjem. Artur ni navajen živeti ne da bi vladal, zato delajte kar ze hocete, imejmo to obcinsko vlado pod katerimkoli vodstvom, tudi Podobnikovim, jaz vam bom pa vladal iz ZDA kot predsednik Zdruzenih narodov, vsak dan povedal Clintonu, kaj vam ima za ukazati, pa bo. In plesali boste od jutra do večera kar vam bova rekla midva s Clintonom z Amerike. In ce kdo ne verjame, da je to res, naj povem, da sem pred kratkim poslušal gospoda R.K., ki je sicer nase gore list, ima pa v Münchnu drugo največjo consulting firmo za financna svetovanja v Nemčiji, ki je resno razpravljal z enim od direktorjev Gorenja Velenja o tem, kaj se godi najmočnejši evropski gospodarski sili. Ni dolgo tega, ko so jim iz ZDA »ukazale«, da bodo imeli v Zvezni republiki samo se tri velike verige avtomobilske industrije namesto petih, dve so kratkoma ukinili. Osnovno vprašanje neskakega gospodarstva je, ali mu go uspelo ohraniti položaj, ko ima lastno nacrtovanje razvoja in razvojnih ciklusov, ali pa se bo moralo spoprijazniti s tem, da bo visoko razvita servisna industrija o kateri mi se zmeraj lahko samo sanjamo, toda servisna industrija za tisto, ki je v ZDA in zunaj meja

Tako zgleda globalna svetovna vas in zaradi tega ni vrag, da Janez Drnovsek ne bi mogel kot predsednik Zdruzenih narodov vsak dan sproti sepetati Clintonu na uho, kaj ima Podobnik v Ljubljani za poceti.

Mislím, da je ta moja misel o tem tako preprosta in »fajn«, da se mirno lahko kosa z vsemi tistimi, ki so jih polni nasi časopisi, zdaj, dan ali dva po volitvah. Ta zamisel je vsaj toliko dobra kot tista ideja, ko so se pomladniki domislili, da bi zavlekli volitve tja do decembra in do takrat zanesljivo zmagali, ne sicer Pirovsko kot Drnovsek, ampak kar s tako vecino, kot si jo obeta moja druga inalice s predcasnimi volitvami in vecinskim sistemom.

Nazadnje ne bi bilo slabo, ko bi volitve trajale kar od enega razpisa volitev do drugega, toliko casa, dokler ne bi tisti, ki so si to idejo izmislili, zmagali s tako vecino, da nikoli vec ne bi bilo treba z oblasti.

Mislím, da bi to bila edina zmaga, ki bi ne bila Pirovska.

PO DRŽAVOVBORSKIH VOLITVAH / NEKATERI SI REZULTATE VOLITEV RAZLAGAJO PO SVOJE

Kdo bo koga ugnal v kozji rog?

LDS je za sredinsko vlado, Janšo moti Golobič, Peterle je za Podobika

LJUBLJANA - Predsednik države je tretnuno postavljen pred težko nalogo. Zacel naj bi s posvetovanji, komu predati krmilo za vodnje države v naslednjem mandatu. Ceprav je zmagovalec letosnjih državnozbornskih volitev znan ze teden dni, pa si zmago tako imenovane stranke slovenske pomladi razlagajo po svoje. Pozabile so namrec, da zavezništva niso sklenile pred volitvami in zaenkrat se vedno ne tudi po volitvah. Pa vendarle vztrajajo pri koaliciji »pomladanske trojke«.

V vrstah Liberalne demokracije Slovenije, ki je nesporna zmagovalka letosnjih volitev, so ze pripravili natančen in konkreten program prihodnje sredinske koalicije, ki se bo lahko resno spoprijela z zelo pomembnimi vprašanji, ki cakajo Slovenijo v prihodnjem obdobju. Z omenjenim dokumentom in možnostmi za prihodnja koalicijska povezovanja se bo v začetku prihodnjega tedna seznanil novi poslanski klub LDS, na tej osnovi pa bo po napovedih strankinega podpredsednika Igorja Bavcarja v prihodnjem tednu tudi zacela pogovore o oblikovanju nove vlade.

O možnih oziroma nemogućih koalicijskih partnerjih predstavniki LDS zaenkrat ne želijo govoriti, s tem v zvezi je mogoče navesti zgolj izjavo Slavka Gabra

na včerajšnji novinarski konferenci stranke, da želi LDS državo voditi umirjeno in brez ekstremov. Ce pa si kdo predstavlja, da bo prihodnja štiri leta delal inventure, potem to po njegovem najverjetneje ni sredinska politika, za katero si prizadeva stranka. Ob tem je Gaber tudi prepričan, da bo LDS v državnem zboru vsekakor dosegla, po oceni generalnega sekretarja Gregorja Golobiča pa celo presešla, magično mejo 46 glasov, ki so potrebni za potrditev mandatarstva. Podpore poslancev pa naj ne bi dosegli s pomočjo prebegov iz ostalih poslanskih skupin, temveč zato, ker bodo sestavili sredinsko koalicijo, ki bo stvari v državi vodila umirjeno naprej.

Slovenski krščanski demokraci med kombinacijami za sestavo vladne koalicije

dajejo prednost koaliciji strank slovenske pomladi, s stalista stabilnosti države pa se jim zdi optimalna tako imenovana formula 3+1, torej sodelovanje med Slovensko ljudsko stranko, Socialdemokratsko stranko, Slovenskimi krščanskimi demokraci ter Liberalno demokracijo Slovenije.

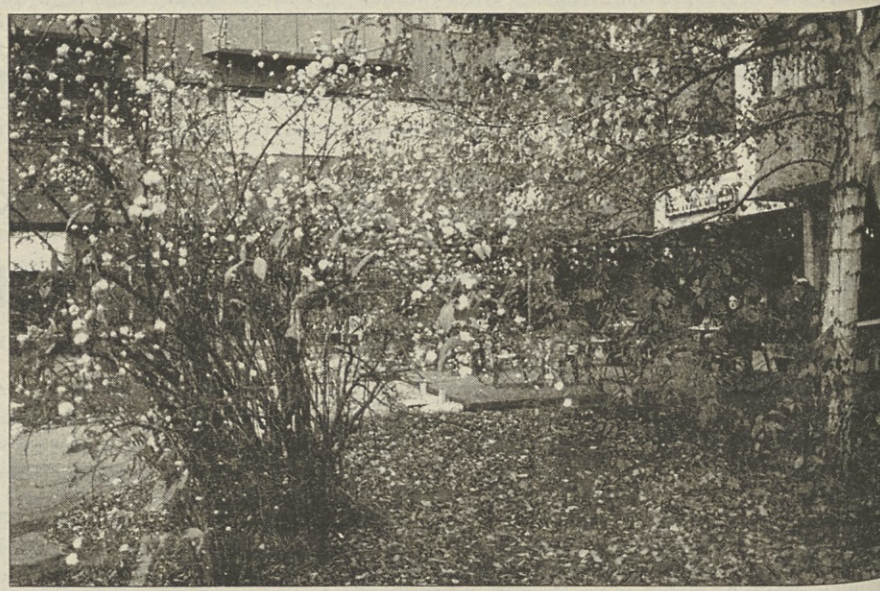
Strankin predsednik Lojze Peterle je na včerajšnji novinarski konferenci ocenil, da bi predsednik države Milan Kučan mandat za sestavo vlade najprej moral zapati strankam slovenske pomladi, saj imajo v parlamentu večino, vprašanje pa je, ali bo to v resnici tudi storil. Peterle je glede tega optimist, saj misli, da ni v nikogaršnjem interesu, da bi

država doživela padec mandatarja v parlamentu, optimizem pa je po njegovem mnenju upravičen tudi zato, ker predsednik države malkrat vleče poteze z negotovim koncem. Tudi zaradi tega upa, da bo dobila koalicija pomladanskih strank prva prilžnost za sestavo vlade.

Med strankami slovenske pomladi sicer potekajo pogovori o sestavi vlade, vendar o kadrovske zasedbi posameznih ministrstev se ne govorijo. V zvezi z vodenjem posameznih resorjev v vladi pa Peterle pravi, da se mu zdi smiselno, da bi krščanski demokraci nadaljevali z vodenjem tistih resorjev, ki so jih v preteklem mandatu zaceli voditi in ki so dobro vpeljani.

Na včerajšnji tiskovni konferenci Socialdemokratske stranke Slovenije pa je predsednik stranke Janez Jansa povedal, da bo koalicija strank slovenske pomladi obstala, po njegovih besedah pa so si ze zagotovili vecino v prihodnjem parlamentu. Na seji predsedstva stranke so podprli Marjana Podobnika kot mandatarja naslednje vlade, podprli pa bi tudi koalicijo 3+1, ceprav jim je prioriteta se vedno koalicijska vlada pomladnih strank. Jansa je na koncu se dodal, da so zadnji poskus dogovora s strani LDS zavrnili, saj se z njimi ne želijo pogovarjati, dokler jih glavni tajnik stranke Gregor Golobič blati v javnosti.

(S. B., A. K. in V. V.)

»Zmaga« pomladanskih strank je prinesla v deželo pomlad; že drugič v letu (Foto: B. Plavec)

USTAVNO SODIŠČE / PRITOŽBI LDS IN SKD

Rezultati volitev ostajajo nespremenjeni

Sporne zakonske določbe bodo veljale pri ugotavljanju izidov teh volitev

LJUBLJANA - Ustavno sodišče je sprejelo pobudi Liberalne demokracije Slovenije (LDS) in Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) za oceno ustavnosti nekaterih določb iz zakona o volitvah v državni zbor, in sicer pobudo liberalnih demokratov v zvezi z delitvijo poslanskih mandatov na ravni države in pobudo krščanskih demokratov v zvezi z možnostjo volitev po pošti oziroma prekratki roki, ki delu slovenskih državljanov v tujini ne omogočajo uveljavljanja njihove z ustavo zagotovljene volilne pravice.

Ustavno sodišče je pobudi obeh strank sicer sprejelo, zavrnilo pa je njun predlog za zacasno zadržanje izvrševanja spodbijanih določb, kar pomeni, da bodo sporne zakonske določbe veljale pri ugotavljanju izidov z nedavnih parlamentarnih volitev. V obrazložitvi pobude za oceno ustavnosti dveh odstavkov 92. člena zakona o volitvah v DZ se je LDS sklicevala na 43. člen ustave, ki med drugim določa, da je volilna pravica splosna in enaka. Sporni zakonski člen pa v nasprotju s tem določa, da se mandati, ki niso bili razdeljeni v volilnih enotah, razdelijo na ravni države na podlagi ostankov glasov, oddanih za istoimenske liste, ki so bile vložene v dveh ali več volilnih enotah, ter da se

ostanki glasov sestejejo, mandati pa razdelijo na podlagi d'Hondtovega sistema. Po mnenju LDS omenjeno določilo zakona o volitvah v DZ krši z ustavo določeno enakost volilne pravice. Zaradi navedenega je LDS Ustavnemu sodišču predlagala, naj sprejme takšno tolmačenje spornih določil 92. člena zakona o volitvah v DZ, po katerem bi se mandati, ki niso bili razdeljeni v volilnih enotah, razdelili na ravni države (druga delitev mandator) na podlagi seštevka vseh glasov (in ne le ostankov), oddanih za istoimenske liste, ki so bile vložene v dveh ali več volilnih enotah, ter da se

nju stranke določata prekratke roke v postopku glasovanja po pošti in na ta način ne omogočata vsem državljanom (volilcem), ki so na dan glasovanja v tujini, ker tam zacasno ali stalno bivajo, da bi uveljavili z ustavo zajamčeno volilno pravico. Sporni 87. člen določa, da okrajna volilna komisija pri ugotavljanju izida glasovanja po pošti, upošteva le tiste glasovnice, ki so prišle po pošti do 12. ure na dan po dnevu glasovanja, v 54. členu pa je zapisano, da se liste kandidatov predložijo volilni komisiji volilne enote najkasneje 25. (petindvajseti) dan pred dnevom glasovanja. Krščanski demokraci so zaradi tega predlagali ustavnemu sodišču, da razveljavi rok iz 87. člena zakona ter naloži državnemu zboru, da uredi zakonske roke tako, da bodo omogočali izvedbo volilnih opravil tudi Slovencem po svetu in jim na ta način zagotovili z ustavo zajamčeno enakost pred zakonom ter enakost človekove pravice in svoboscine, med katerimi je ena temeljnih volilna pravica.

(N. R.)

M. Kučan: Graditi na vprašanih prihodnosti

JESENICE - Na Jesenicah so se včeraj zaceli 9. Cufarjevi dnevi, poimenovani po samoukem pesniku, piscu pripovednih in odrskih besedil Tonetu Cufarju. Letošnji dnevi sovpadajo s stoletnico jeseniske gledališke dejavnosti. Zbrane na otvoritvi je nagovoril predsednik Republike Slovenije Milan Kučan.

O aktualnih dogodkih je Milan Kučan dejal, da smo se v teh dneh, ko so za nami volitve v državni zbor, dolžni spomniti dogajanj v naši ne tako davni preteklosti. Splosna in na plebiscitu o samostojni Sloveniji preverjena ljudska volja je, po njegovih besedah, tudi za nove zakonodajalce in sestavljalce prihodnje vlade temeljna zaveza. Tudi novi upravljalci javnih zadev bodo dolžni uresničevati to voljo ne glede na imena politikov in njihovih strank, ki bodo sestavljali vlado. Kučan je dodal, da je treba končati procese gospodarskih, političnih, pravnih in socialnih sprememb. »Na vprašanih prihodnosti in ne preteklosti je treba doseči čim sirše soglasje o umestitvi Slovenije v mednarodno skupnost«, je dejal, »in izpolniti obljubo državljanom in državljanom, da bo Slovenija ljudem prijazna in v svet odprta družba, v kateri bo zavarovano slovensko, ki pa bo obenem tudi svetovljanstvo.« Evropska unija in Nato, pa tudi druge oblike mednarodnega povezovanja so, po besedah predsednika Kučana, naš življenjski prostor. Prihodnost Slovenije je znatraj njih. Jutrišnja civilizacija tega prostora s svojo duhovnostjo in materialnim svetom bo, kot je dejal, tudi naša civilizacija. Bolj se izbire zdaj ni in je zato ta izbira prilžnost naše države. »Vendar le«, je poudaril Milan Kučan, »če bomo dosegli soglasje o vsem, kar moramo storiti doma, zato da bomo v sodobnem tekmovalnem svetu, ki ni prizanesljiv do zamudnikov in tistih, ki jih slabijo notranji spori in nesposobnost, suvereno in sproti odgovarjati na izzive casa in bomo tako usposobljeni za samostojno življenje in obenem za tvorno sožitje z drugimi.« Samo takšna ravnanja novih upravljalcev države bodo, po Kučanovih besedah, zagotovila Sloveniji stabilen in neprekinjen razvoj v skladu z željami in pričakovanji ljudi, ki se na volitvah niso izrekli za dva razdeljena in sprta politična bloka, temveč za pravico do različnosti in do nujnosti pogovora, ki naj v teh različnostih poišče skupno, daje prednost nacionalnim interesom pred strankarskimi in gradi resnične in ne besedne mostove k prepoznanim skupnim imenovalcem velike večine državljanov Slovenije.

(KaN)

Slovenec: stavka se nadaljuje

LJUBLJANA (STA) - Na včerajšnjem zboru delavcev v podjetju Slovenec d. o. o. je bil z veliko vecino glasvo sprejet sklep, da se prekinjena stavka nadaljuje brez odloga, je sporočil stavkovni odbor. Se vedno namrec nista izpolnjeni določili dogovora med upravnim odborom družbe in stavkovnim odborom zaposlenih, ki zagotavlja izplačilo plač za oktober in izplačilo druge polovice regresa za leto 1995 do 15. novembra. Roke za izplačila je predlagal delodajalec in se jih doslej še ni držal. Najbolj obremenjeni delavci z največjim številom nadur se vedno cakajo na poravnavo plač za avgust in september.

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
SSG - Kulturni dom
Predpremiéra krstne uprizoritve komedije »Afrika ali Na svoji zemlji« bo v sredo, 20. t.m., ob 16.00 (red H) in ob 20.30 (red D) in v četrtek, 21. t.m., ob 20.30 (red E). Premiera bo v petek, 22.t.m., ob 20.30 (red.A). Avtor in režija Boris Kobal.
SSG razpisuje abonma 1996/97: vpisovanje novih abonmentov od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, telefon 632664.

Gledališce Verdi - Dvorana Tripcovich
Jesenska simfonična 1996/97
Jutri, 17. t. m., ob 18.00 (red B) - koncert orkestra gledališca Verdi. Vodi Woldemar Nelsson, bas Anatoli Kotscherga.
Pri blagajni Dvorane Tripcovich je v teku prodaja vstopnic za vse koncerte.Urnik blagajne Dvorane Tripcovich: 9-12, 16-19. Vpisovanje novih abonmajev pa bo možno do 2. decembra.
Gledališce Rossetti
Gledališka sezona 1996/97
Danes, 16. t. m., ob 16.00 (red 2. nedelja) in ob 20.30 (red 1. sobota) »Un'indimenticabile serata« (Nepozabni večer) v izvedbi Stalnega gledališča FJK po tekstu Achilleja Campanile. Režija Antonio Calenda. Nastopa Pie-

ra Degli Esposti. Predstava v abonmaju: odrezek 2.
Jutri, 17. t.m., ob 16.00 (red 1. nedelja). Zadnja predstava.
Ob 19. do 24. t. m.: G. Feydeau »L'albergo del libero scambio«. Režija Mario Missiroli. Nastopa Geppy Glejeses. Predstava v abonmaju: odrezel 6 rumen.
Gledališka sezona 1996/97: abonmaje lahko podpisete pri blagajni gledališča Rossetti (ob delavnikih: 8.30-13, 16-19.30), blagajna v Pasazi Protti (ob delavnikih: 8.30-12.30, 16-19), v solah, na univerzi in pri podjetjih.

Gledališce Cristallo- La Contrada
Danes, 16. t. m., ob 20.30 premierska predstava: Moss Hart in George Kaufman »Quel signore che venne a pranzo«. Režija Ennio Coltorti, nastopata Oreste Lionello in Ivana Monti. Vstopnice dobite pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063-638311) in v gledališču Cristallo (tel. 390613-948471). Predstave za mladino - »Povem ti pravljico« V nedeljo, 17. t. m., ob 11. uri »Skrivalisce« v izvedbi gledališča Papilù.

MILJE
Gledališce Verdi - Gledališce za mladino
V sredo, 20. t. m., ob 11. uri: Stalno gledališče FJK »Quando Iride correva sull'arcobaleno«.

KOROŠKA

CELOVEC
Dom sindikatov (Kolodvorska 44): Danes, 16. t.m., ob 30.00 - 3. maturantski plez Dvojezične trgovske akademije.
Tischlerjeva dvorana v Slomskovem domu: v torek , 19. t.m., ob 10.30 - Predstavitev skupne zgodovine Mohorjevih družb iz Gorice, celja in Celovca.

VELINJA VAS
Gostilna Seher - Danes, 16. t. m., ob 19.30 »Nihce ne ustvarja samo zase« - mala zgodovina arhitekture na Koroskem. Predava Hartwig Wetschko.

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Kinodvorana Madonna del Mare
(Trg Rosmini - Ul. Sturzo 4)
Ciklus filmov »Da bi razumeli odvisnost«, ki ga prireja združenje Hyperion v sodelovanju s Cappello Underground: Jutri, 17. t.m., ob 18.00 - »Giorni perduti«(The Lost Week-end, USA 1945).Vstop prost. Sledi debata »Il cinema e le dipendenze difficili«.

GLASBA

TRST
Glasbena matica
Abonmajska koncertna sezona 1996/97
V torek, 3. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu bo na sporedu koncert Godalnea kvarteta Tartini iz Ljubljane. Na sporedu skladbe Tartinija, Mozarta in Schuberta. Prodaja in dvig abonmajev vsak dan na Glasbeni matici.
Trzasko koncertno društvo
V ponedeljek, 18. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert violinista Pinchasa Zukermana in pianista Mark Neikrug. Na sporedu Mozartove skladbe.

RAZSTAVE

TRST
Miramarski park: v konjušnici je do 7.1.97 na ogled razstava »Praški zaklad«. Urnik: 9-18.
Miramar - Skulptura v parku: v parku je na ogled razstava del slikarjev-kiparjev A. Cavaliere, C. Ciussi, B. Munari, M. Staccioli in N. Zavagno, ki jo organizirajo Trgovinska zbornica, trz. turistična ustanova, Studio Bassanese Združenje Eos pod pokroviteljstvom tržaške občine, pokrajine in dezele FJK.
Kavarna San Marco: na ogled je fotografska razstava v črno-belem Piera Ninfе z naslovom »L'universo del tango«
Galerija Bassanese: na ogled je razstava Alike Cavaliereja z naslovom »Pian Cordova, Romagnano Sesia 28078«.
Galerija Torbandena: Na ogled je razstava slikarja Cveta Marsica z naslovom »Fertilitadess«.
Gostilna »Stalletta« (Sv. Jakob): do 30. t. m. bo na ogled skupinska razstava tržaskih slikarjev z naslovom »Sapori d'autunno«, ki

KOROŠKA

CELOVEC
Bau Holding Kunstforum: se danes ,16. t. m. je na ogled razstava del Christine Zurfliuh.
Nova mestna galerija: na ogled je razstava 100 akvarelov in risb Egona Schieleja.
BELJAK
Muzej mesta Beljak: na ogled je razstava Skriti zakladi (mineralogija in zgodovinsko rudarstvo na Koroskem).
ŠENTJANŽ V ROŽU
K+k center: na ogled je razstava del slikarja

Klavdija Palcica z naslovom »Slike«; Od 17.11. bo na ogled razstava Draga Druskovica »Grafike«; Do 8. decembra bo na ogled razstava »Ko bo cvetel lan«.

TINJE
Dom prosvete Sodalitas: na ogled je razstava Zdravka Luketica iz Maribora.

ŠENTJANŽ V ROŽU
K+k center: na ogled je razstava del Erike, Michaela in Brigit Jenko (olja, akvareli in akril).

GLEDALIŠČA

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

Vilharjeva 11, Ljubljana
SILENCE SILENCE SILENCE
Režija: Vito Taufer
Torek, 19. novembra, ob 19.30.: za KONTO in IZVEN.
Četrtek, 21. novembra, ob 19.30: za IZVEN.

Odpri mladinsko
E. Filipci: **VESELJA DOM**
Režija: Nick Upper
Danes, 16. novembra, ob 19.30: za IZVEN.
Sreda, 20. novembra, ob 22. uri: za IZVEN.

SNG DRAMA
Erjavčeva 1, Ljubljana

D. Mamet: **SEKSUALNA PERVERZIJA V CHICAGU**
Torek, 19. novembra, ob 19.30: IZVEN (KONTO).
Sreda, 20. novembrar, ob 16.30: abonma DIJASKI 3 večerni in IZVEN (KONTO)
Sreda, 20. novembra, ob 19.30: abonma DIJASKI 7 VECERNI in IZVEN (KONTO)

I. Cankar: **HLAPCI**
Danes, 16. novembra, ob 19.30: IZVEN (KONTO).

G. Feydeau: **BOLHA V USESU ali KAPLJA CEZ ROB**
Četrtek, 21. novembra, ob 19.30:

abonma DIJAPKI 8 VECERNI in IZVEN (KONTO)
Petek, 22. novembra, ob 19.30: IZVEN (KONTO).
Znova na programu - ne zamudite: A. P. Cehov: **TRI SESTRE**
Režiserka: Meta Hočevar.
Sobota, 23. novembra, ob 19.30: IZVEN (KONTO).

Mala drama
E. Ionesco: **PLESASTA PEVKA**
Danes, 16. novembra, ob 20. uri: IZVEN (KONTO)

J. Osborne: **OZRI SE V GNEVU**
Sobota, 23. novembra, ob 19. uri: IZVEN (KONTO)

Levi oder (vhod s Slovenske)
I. Horovitz: **INDIJC HOCE U BRONX**
Sreda, 20. novembra, ob 22. uri: IZVEN (KONTO)

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Krekov trg 2, Ljubljana

N. Simončić: **VELIKI KIKIRIKI**
Danes, 16. novembra, ob 17. uri.
Matjaž Loboda: **SEDEM NA MAH**
Sreda, 20. novembra, ob 19.30 uri.

Veliki oder
S. Makarović: **SAPRAMISKA,**
Danes, 16. novembra, ob 16. uri.

PREMIERA:
Barbara Hieng Samobor: **MALA LILI**
Sobota, 23. novembra, ob 19.30 uri.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Čopova 14

E. Albee: **TRI VISOKE ŽENSKÉ**
Danes, 16. novembra, ob 19.30: abonma VIKEND in IZVEN: odpade

T. Partljic: **POLITIKA, BOLEZEN MOJA**
Sreda, 20. novembra, ob 19.30: za abonma RED O in izven.

Mala scena MGL
T. Dunham: **LJUBEZEN&SEKS&TERAPIJA**
Danes, 16. novembra, ob 22. uri: za IZVEN in KONTO (razprodano).
Petek, 22. novembra, ob 22.30: za IZVEN in KONTO.

P. Shaffer: **EQUUS**
Torek, 19. novembra, ob 20. uri: za IZVEN in KONTO (razprodano).

L. Wilson: **ZAZGI**
Sreda, 20. november ob 21. uri: za IZVEN in KONTO (razprodano)

SNG OPERA IN BALET
Župancičeva 1, Ljubljana

L. van Beethoven: **FIDELIO**
Danes, 16. novembra, ob 19.30: razprodano.
Torek, 19. novembra, ob 19.30: abonma Torek, izven in konto.
Sreda, 20. novembra, ob 19.30: abonma SOU, izven in konto.
Četrtek, 21. novembra, ob 19.30: abonma Četrtek, izven in konto.

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

LG JOŽE PENGOV: **ZGODBA O PINGU**
Danes, 16. novembra, ob 17. uri.

Gledališce lutk KONJ: **DON JUAN**
Danes, 16. novembra, ob 20. uri.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR
Rotovski trg 2, Maribor

Jozica Roš: **UGANKE , ZANKE, ZAVOZLANKE**
Jutri, 17. novembra, ob 11. uri: za otroke do tri leta dalje.

CANKARJEV DOM

FILM
Do nedelje 17. novembra:
FILM
ART
FEST:
PREDPREMIERE:
OTROCI,
Larry Clard, 16.11.;
LOM VALOV,
Lars Von Trier, 17.11;
PERSPEKTIVE:
ob 17.30: OLLow REEDI,
Angela Pope:
ob 18. uri: URADNIKI,
Kevin Smith;
ob 21. uri:
TATTOVI,
Andre Techine
ob 23. uri: FELIX,
Bozo Sprajc
DOKUMENTARCI, ob 15.30 (CD) in 20 uri (Kinoteka):
V ISKANJU RICHARDA,
Al Pacino, 16.11.;
ZIVALSKA LJUBEZEN,
Ulrich Scidl, 17.11..

GLASBA
Ponedeljek, 18. novembra, ob 19.30: **SREBRNI ABONMA - Mednarodni mojstrski ciklus: BORIS BEREZOVSKI,** klavir.
Umetnik blescece virtuoznosti in izjemne moči! (Dvorana Slovenske filharmonije)
Sreda, 20. novembra, ob 19.30: **ABONMA MLADI MLADIM.**
Program: C. W. Gluck, W. A. Mozart, G. Rossini, J. S. Bach, A. Vivaldi, K. Abe, R. Golob.

RAZSTAVE
V okviru 7. FAF: **CHIARA SAMUGHEO: V KINU Z ZVEZDAMI.**
Fotografska razstava - 1. predverje, prost vstop
Do srede, 20. novembra: **MILAN PAJK: 13 x 2.**
Razstava črno-belih fotografij - Mala galerija, prost vstop
PLES

Ponedeljek, 18. novembra, ob 20. uri: **PLESNI VECER Z MARGIE GILLIS.**
Plesalka, za katero je življenje ples že od tretjega leta naprej.

GLASBA

K4. Kersnikova 4, Ljubljana
Torek, 19. novembra, ob 22. uri: pesniško glasbeni večer s skupino AUTODAFE: Matjaž Pikalo, Jaka Hawlina in Andrej Hawlina. Predskupini: Andrabrin in Susa pod Blegozem.

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana
Ponedelje, 18. novembra, ob 21. uri: koncert francoske jazz zasedbe BRIEGEL BROS BAND.

Četrtek, 21. novembra, ob 20.30: koncert jazz, blues, soul & funky zasedbe HAMMOND ME TRIO: Zlatko Kaučić, Albert Marisc, Davide Dal Pozzolo
KLUB MKNŽ Bazoviška 26, Ilirska Bistrica
Petek, 22. novembra: PROTEST in DOWN, underground rock skupini iz Sarajeva.
KULTURNI DOM MORAVČE
Danes, 16. novembra, ob 19. uri: Humanitarno društvo M&V NOVINA prireja koncert Družinskega tria NOVINA.

RAZSTAVE

MESTNA GALERIJA
Mestni trg 5, Ljubljana
Na ogled je razstava "Impresije slovenske pokrajine" slikarja Dušana Lipovca

JAKOPIČEVA GALERIJA
Slovenska 9, Ljubljana
Razstava fotoreporterja Primorskega dnevnika, od 1944 do 1955, Mario Magajna. (do 30.11.)
GALERIJA EQUINA
Gregorčičeva 3, Ljubljana
V galeriji je na ogled razstava Sandija Cerveka in Bojana Goreneca. (25.11.)

GALERIJA SKUC
Stari trg 21, Ljubljana
Na ogled bo razstava umetnice Katarine Toman - slike in kipi v ambientalni postavitvi. (od 19.11 do 12. 12)
KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana
Na ogled je razstava "Sarajevo, War Posters..." (do 19.11.)
GRAFIČNI LIKOVNI CENTER, Grad Tivoli, Ljubljana
Na ogled je pregledna razstava grafik Lojzeta Logarja. (do 17.11.)
MODERNA GALERIJA
Tomšičeva 14, Ljubljana
Skupinska razstava umetnikov, ki so podarili svoja dela za nastajajoči Muzej sodobne umetnosti v Sarajevu. (do 1.12.)

BEŽIGRAJSKA GALERIJA
Dunajska 31
Na ogled je razstava akvarelov Otoa Rimeleja (do 8.12.)
GALERIJA KOMPAS
Slovenska 36, Ljubljana
Na ogled je razstava umetnika Alija Hafizović Haf: BRAZGOTINE
Likovni projekti Sarajeva 1992/1996
DLUM, Židovski trg 10 Maribor
Na ogled je razstava Ivana Goisnikerja in Vojka Pogacarja. (do 25.11.)
FARA - prodajna galerija Škofja Loka
Na ogled je razstava slikarja Lojzeta Tarfila (do 5.12.)
GALERIJA LOTERIJE SLOVENIJE
Trubarjeva 79, Ljubljana
Na ogled je razstava slik (olje na platnu) slikarja Vojkote Gasteruta - Gaspera (do 25.11.)
ARS - prodajna galerija, Čevljarska 2, Ljubljana
Na ogled je razstava grafičnih listov Milena Gregorčica. (do 5.12)

NOVICE

Triestina odstopila
Gubellinija Spalu

Vest gotovo ne bo razveselila navijancev Triestine. Vodstvo kluba je namreč v solastništvu odstopila Spalu iz Ferrare napadalca Mirca Gubellinija, ki je bil v tem prvem delu sezone najboljši strelec trzasega tretjeliga. V sporočilu kluba je receno, da so bili Gubellinija prisiljeni odstopiti, ker je bil igralec trdno odločen oditi in ni kljub toplemu pri-govarjanju predsednika hotel obnoviti pogodbe s Triestino.

Danes Inter - Fiorentina

Danes bo v Milanu vnaprej igrana tekma 9. kola italijanske nogometne A lige med Interjem in Fiorentino. Tekma se bo pričela ob 14.30.

Umrli nekdanji vratar Giuliani

BOLOGNA - Za posledicami hude bolezni je v starosti 38 let umrl bivši nogometni vratar Giuliano Giuliani, ki je leta 1990 osvojil naslov državnega prvaka z Napolijem.

Principe na Madžarskem

Tržaški Principe bo danes odigral drugo tekmo četrtfinalne skupine evropske rokometne lige prvakov. V Szegedu na Madžarskem se bo pomeril z mostvom Pick.

Volley land: Italija - Nizozemska

ASSAGO - V okviru tridnevni praznovanj 50. obletnice italijanske odbojarske zveze »Volley land« bo danes v Milanu prijateljska tekma med reprezentancama Italije in Nizozemske. V četrtke zvečer je v Eindhovnu Italija tulipane premagala s 3:1.

Bukovčeva in Cankar atleta leta

LJUBLJANA - Ljubljancanka Brigita Bukovec (Olimpija, 100 m ovire) in Celjan Gregor Cankar (Kladivar Cetis, daljina) sta po pričakovanju osvojila prvi mesti v absolutni konkurenci tradicionalne ankete atleta leta, ki jo je organizirala Atletska zveza Slovenije (AZS). Bukovčeva je dobila vseh 156 možnih točk, Cankar pa 154.

OI v Atlanti s pozitivno ničlo

CANCUN - Med najzanimivejšimi dogodki prvega dne zasedanja izvršnega odbora Mednarodnega olimpijskega komiteja je bilo finančno poročilo organizacijskega komiteja OI v Atlanti (ACOG). Predsednik ACOG Billy Payne je povedal, da OI v Atlanti niso prinesle dobička. Payne je dodal, da ACOG morda pričakuje »zares minimalne prihodke«, ki pa bodo znani sele prihodnje leto. Pojasnil je, da so bili izdatki in prihodki OI približno enaki - 1,7 milijarde dolarjev. »Nas glavni cilj je bil, da ne poslujemo z izgubo ter da meščanom Atlante ne bo treba plačevati za OI. Oboje nam je uspelo,« je bil Payne kljub vsemu zadovoljen.

P. Graf bo lahko zapustil zapor

MANNHEIM - Dezelno sodišče v Mannheimu je odločilo, da lahko Peter Graf, oče najboljši teniske igralke na svetu Steffi Graf, ob kavčiji pet milijonov DEM zapusti zapor, kjer je zaradi domnevne utaje davkov (19 milijonov DEM) preživel zadnjih 15 mesecev.

NOGOMET

Doberdobska
Mladost
zamenjala
trenerja

Pri doberdobski Mladosti, ki nastopa v 3. nogometni amaterski ligi, so med tednom zamenjali trenerja. Mesto Giorgia Castellana je prevzel Bruno Campi iz Gorice, ki ima dolgoletne trenerske izkušnje. Vodil je namreč že Audax, Juventino v 1. amaterski ligi, Cormonese in nato Mosso.

Kako to, da je društvo ze po samih 6 kolih zamenjalo trenerja? Kaze, da se Castellani ni prevec »ujel« z igralci in tudi s pripravo moštva pri društvu niso bili najbolj zadovoljni. Mladost je po 6 kolih na 3. mestu lestvice s tremi zmagami, dvema neodločenima izidoma in enim porazom. Jutri čaka Doberdobce neugodno gostovanje v San Vitu. Bo zamenjava trenerja, kot se to rado dogaja, tudi Mladosti prinesla srečo?

KOŠARKA / VČERAJ V TRSTU

Novi dresi, toda
tudi zanimivi
pobudi Genertela

Projekt internet in minibasket
Moderen pristop sponzorstva

TRST - V prostorih »Gallerie Genertel« v Trstu je bila včeraj tiskovna konferenca, na kateri so predstavili nove drese trzasega košarkarskega prvoligaša Pallacanestro Trieste. Predstavniki zavarovalne družbe so izrazili željo, da bi z novim sponzorjem društvo spet poseglo po nekdanjih uspehih.

Poleg novih dresov so včeraj predstavili tudi pomembni pobudi, s katerima Genertel zeli spremeniti običajno športno sponzorstvo, to je s projektoma Genertel Internet Basket in Genertel Minibasket.

S prvo pobudo sponzor brezplačno nudi poleg poslovnih podatkov tudi podroben opis zadnje tekme trzaseke ekipe, lestvice in druge

podatke ter se vrsto zanimivosti košarkarske A1 lige. Tako bodo lahko ne samo navijači trzasega kluba, temveč tudi vsi ljubitelji kosarke imeli podrobno sliko prvenstva.

Dokaj zanimiv je tudi projekt Genertel Minibasket. Da bi Genertel pripomogel k propagiranju kosarke med najmlajšimi v Italiji, bo ob gostovanju ekipe po raznih mestih v Italiji poklonil določeno število zgo minibasketa domačim mestnim klubom, ki se ukvarjajo z minikosarko.

Genertel je gotovo pokazal moderen in »dinamičen« pristop do društva. Navijači pa sedaj upajo, da bo ekipa držala korak s sponzorjem in da bo dosegla letosnji cilj, to je obstanek v ligi.

ROKOMET / MOŠKA C LIGA

Krasovci danes v gosteh
proti Campoformidu

V Campoformidu pri Vidmu se bo danes Krasova rokometna ekipa pomerila z videmskim CUS-om. Po prvem kolu se obe ekipi nahajata na vrhu lestvice z dvema točkama. Krasovi rokometasi so v prvem kolu prepričljivo premagali ekipo Team iz Trsta, Videmčani pa so v gosteh prevladali nad trzaskim Principom.

Razen zamenjave trenerja, se postava CUS- ni bistveno spremenila. V lansk sezoni je iz neposrednih bojov Kras odnesel vse stiri točke, ki so bile na razpolago, vendar se je za to moral obakrat posteno namučiti. Visoka postava Videmčanov je povzročala nemalo preglavic bodisi v napadu kot v obrambi, zaradi tega bo nedvomno potrebno, da se Krasova sedmerica tokrat ze od vsega začetka bori za vsako zogo ter pazljivo in organizirano vodi igro bodisi v obrambi kot v napadu.

V ženski B ligi bodo krasovke jutri igrala v Mestrah proti Mestrinu.

KOŠARKA / V 10. KOLU B LIGE

Za Jadran je zmaga
proti Collegnu nujna

Tekma bo drevi v Trstu ob 20.30 - Naša ekipa
v popolni postavi - Brez podcenjevanja

Dean Oberdan v prodoru (Foto Balbi/KROMA)

»Igranje med tednom nam očitno prinaša srečo. Premagali smo Gesteco, ta teden pa Monzo. Skoda pa, da nimamo veliko casa, da bi se teh zmag veselili, saj moramo igrati ze čez nekaj dni,« se je poslal Jadranov trener Iz-tok Cehovin po sredini zmagi proti Monzi.

Res je, jadranovci niso imeli veliko casa, da bi se veselili sredinega uspeha in jih ze drevi caka nova preizkušnja. Spet bodo igrali na lastnem igrišču, tokrat proti Collegnu, ki je v preteklem kolu doma premagal ekipo Africa iz Firenc (80:71), tako da ni več sam na dnu lestvice.

Sanfilippo Collegno, ki sele tretje leto nastopa med drugoligasi, sodi med slabše ekipe v tej li-

gi. Kosarkar, ki ima največ nastopov (172) s tem moštvom, je center Andrea Lanzavecchia (letnik 1969, visok 200 cm), ki je tudi stebel letošnje postave Collegna. Drugi vidnejši predstavniki tega moštva so: Eros Novatera (letnik 1969, »playmaker«, 190 cm), Massimiliano Ceron (1974, »play«, 186 cm), Renato Dho (1964, krilo, 198 cm), Andrea Nicola (1966, bek, 197 cm).

V devetih kolih je Collegno zmagal le dvakrat in ima torej dve točki manj od jadranovcev, ki morajo drevi absolutno jutrisati na zmago. Sredini uspeh proti Monzi je vnesel v naso ekipo novega zanos. Vzdušje je torej idealno za osvojitve novih točk.

Treba pa bo igrati kot v sredo proti Monzi: umirjeno, zbrano, odločno in postrtovalno. Za naše kosarkarje bi bilo seveda usodno vsako podcenjevanje. Zelo pomemben bo zato pristop do same tekme. Tega se verjetno Jadranov trener Cehovin najbolj boji.

»Zares škoda bi bilo, da bi si tekmo sami zapravili, kot se je to že nekajkrat zgodilo. Zelel bi, da bi igrali tako zbrano kot na tekmi z Monzo ali pa z Gestecom. Če bomo osvojili novi točki, bomo spet v boju za toliko pričakovano sesto mesto, ki nam bi omogocilo obstanek v ligi ze po prvem delu prvenstva,« je se dodal Cehovin.

Dve koli pred koncem prvega dela prvenstva je namreč stanje na lestvici se dokaj nejasno. Seveda to velja za 6. mesto, za katero se bori vsaj pet ekip, kajti vse kaže, da je prav toliko mostev, razen nepricakovanih zapletov, ze na dobri poti, da se uvrsti v »koncnico prvenstva«. Ta pa so: Gesteco 14, Borgomanero, Riva del Garda, Pavia in Bergamo 12. V boju za 6. mesto pa naj bi bili: Oderzo 10 točk, Cassano in Sesto 8, Jadran in Monza 6.

Vsi Jadranovi računi pa se bodo lahko uresničili, samo če nasi kosarkarji drevi premagajo Collegno. Nasprotno bo njihova naloga izredno težka, ce ne brezupna. Naj omenimo se to, da bo Jadran drevi (začetek tekme ob 20.30) igral v popolni postavi.

(bl)

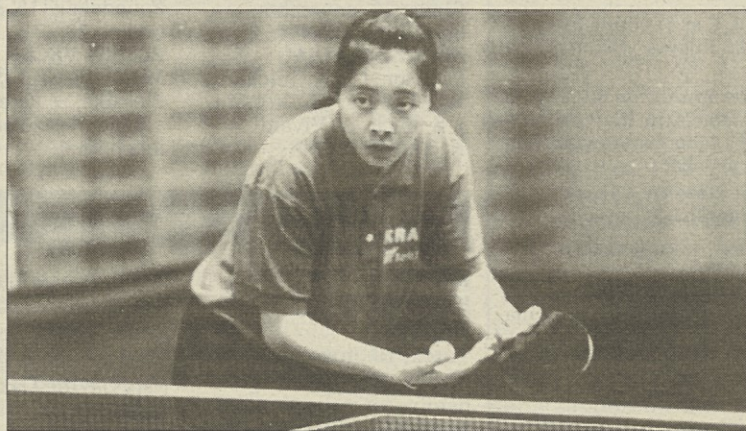
NAMIZNI TENIS / V ZGONIKU DANES IN JUTRI TRI TEKME

Krasovke v Castelgoffredu
verjetno brez Wangove

Osem Krasovih namiznoteniskih ekip bo zaposlenih na prvenstvenih tekmah v glavnem na zunanjih igriščih.

Prva ženska postava Kras Generali bo drevi gostovala pri aktualnem državnem prvaku Castellani, ki je tudi v tej sezoni glavni favorit za naslov. Tekma petega kroga v ženski A1 ligi v nobenem primeru ne bi bila lahka, ker je Castelgoffredo zbral okoli sebe najboljše igalkke, kar jih premore namiznoteniski trg. Zanj igrata članici državne reprezentance Flaura Bulatova in Laura Negrisoli ter Kitajka Chen Yun. Vse dosedanje nasprotnike je Castellani odpravila z gladko zmago in nasprotnikom ni prepuštila niti enega seta.

Tudi Krasu Generali je slo doslej gladko. Na zacasni lestvici tesno sledi drevisnjemu nasprotniku. Sedaj pa je zbolela Wangova (na sliki), udarna Krasova igalka. Kdo se bo namesto nje pridružil Ani Bersan in Vanji Milic na tekmi proti najmočnejšemu nasprotniku prvenstva, v tem trenutku se ni znano. Rezerva

Katja Milic ne pride v postev, ker v istem krogu ne more nastopiti v dveh različnih ligah. Četudi bi igrala Wangova pa je jasno, da tokrat varovanke trenerja Ge Keja v Castelgoffredo ne gredo po nove prvenstvene točke.

V zgoniski telovadnici bodo tri tekme. Drevi ob 18. uri se bosta pomerili v okviru ženske B lige Kras Activa proti ekipi San Marco iz Verone. V nedeljskem dopoldnevu ob 10.

uri v ženski C2 ligi si bosta stali nasproti obe krasovi ekipi, v promocijski pa bo moštvo Krasa gostilo postavila Roianese. Danes bo Adriatica Libertas iz Acoli Picena gostila krasovo žensko ekipo v tretji državni ligi, Cus Udine pa mosko v C2 ligi. Prva postava drugoligasskega prvenstva Kras Corium bo v Coccagliu jutri dopoldne skušala osvojiti svojo peto zaporedno zmago. (J.J)

Obvestila

SD MLADINA - smučarski odsek
prireja od 22. decembra do 1. januarja 1997 zimovanje v Mariboru (pohorska smučisca). Podrobnejše informacije in pojasnila dobite na sedzu društva v Domu Alberta Sirkca vsak ponedeljek od 19.30 do 21. ure, kjer je možen tudi vpis. Informacije nudijo tudi odborniki društva ali na tel. št. (040) 213518.

SPD GORICA - smučarski odsek

Zimovanje bo od 31. decembra 1996 do 5. januarja 1997 v Cerklju na smučarskem tečaju na Crnem vrhu. Informacije in prijave na sedzu društva, Ul. Malta 2 ob sredah od 11. do 12. in ob četrtkih od 19. do 20. ure. (tel. 0481/33029).

SK BRDINA

organizira zimovanje v Mariboru. Vpisovanje in informacije na sedzu kluba vsak ponedeljek, od 19. do 20.30. Ponudba je zelo ugodna. Vabljeni!

SK DEVIN

obvesca, da je se nekaj prostih mest za novoletno zimovanje v smučarskem centru Falcade (BL) od 26. decembra do 1. januarja 1997 ter od 1. do 6. januarja 1997. Javite se cimpelj!

SK DEVIN

obvesca zamudnike, da lahko dvignejo smučarsko izkaznico FIS ob torkih na sedzu v Cerovljah. Tajništvo deluje od 20.30 dalje, tel. št. 2916004.

TPK SIRENA

vabi clane na društveno večerjo, ki bo danes, 16. t. m., v gostilni Sardoč v Prečniku. Obvezna rezervacija. Informacije na sedzu, tel. št. 422696.

ZSSDI

obvesca, da bo v torek, 19. t. m., ob 20.30 v Domu Alberta Sirkca Krizu seja smučarske komisije.

JK CUPA

vabi clane na društveno večerjo, ki bo v soboto, 23. t. m., ob 20. uri v restavraciji Sardoč v Prečniku. Prijave sprejemajo do petka, 22. t. m., na sedzu društva in pri optiki Malalan na Opcinah.

MOŠKA B2 LIGA / IMSA KMEČKA BANKA DOMA PROTI SANTA GIUSTINI

Utečen Valov stroj ostal brez podajalca

Poškodovanega S. Černica bo zamenjal veteran Marchesini - Koimpex v Fosso po drugo zmago

Odbojkarji Imse Kmečke banke bodo po zmagi v derbiju s Koimpexom spet igrali na domaćih tleh, tokrat pa bo njihov nasprotnik novinec v ligi Santa Giustina. Po uvodni zmagi proti skromnemu Cordenonsu je sesterka iz Belluna dvakrat ostala praznih rok, vendar sta jo premagala San Miguel in veronski Red Level, ki menda sodita med favorite za končno zmago. Skratka, Santa Giustina je za sedaj se precejšnja neznanka, seveda pa bodo tokrat valovci sami. Cemu? Ker si je na četrtkovem treningu izpahnil prst standardni podajalec Simon Černic. V bolnišnici so mu prst imobilizirali s prognozo desetih dni, danes bo torej tekmi sledil s klopi. Potem ko je Stefano Rignonat zapustil ekipo dan pred pričetkom prvenstva je postal Simon »najdragocenejši« igralec mostva, saj je bil edini brez enakovredne menjave. Društvo je pohitelo z registracijo Fabrizia Marchesinija in tako je furlanski veteran po dveh letih spet oblekel Valov dres v drugi ligi. Namenjena mu je bila vloga rezerve, danes bo na igrišču od začetka do konca. Ker eno leto sploh ni igral, letos pa je začel trenirati pred tremi tedni, je jasno, da je se zelo daleč od zadostne forme, to pa seveda vnaša v Valov stroj, ki je v prvih treh kolih pokazal izredno utečenost, precejšnjo neznanko.

»Upajmo, da bomo zmagali s 3:2,« malo za salo malo za res pravi Sandro Corva, ki opozarja navijače, da v dvorani UGG društvo tudi drevi ne bo moglo na-

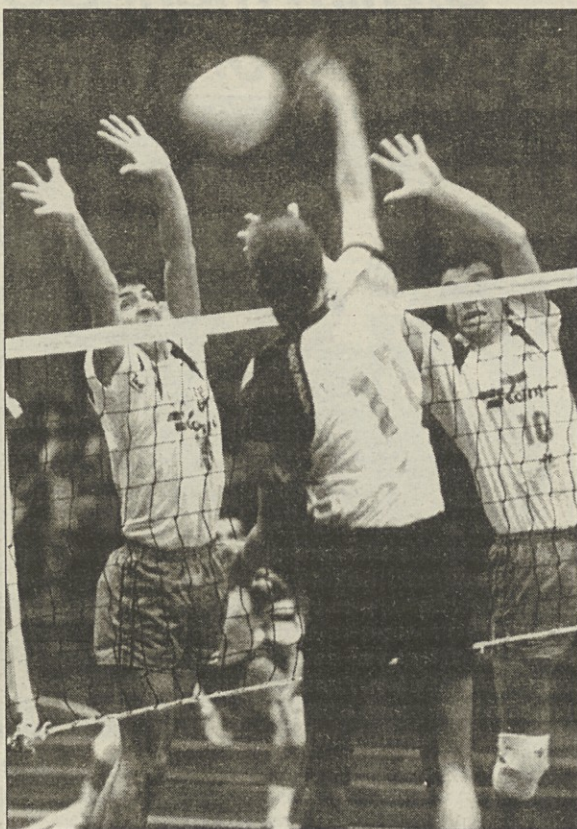
mestiti tribun, da pa naj bi se zaplet v zvezi s tem vprašanjem resil se pred prihodnjim domačim nastopom ekipe.

Igralci Koimpexa bodo skušali v Fossoju doseči svojo drugo prvenstveno zmago. »Fosso je že lani veljal za zagirizerno ekipo, ki nikoli ne popustil, letos pa se j baje okreplil se z enim igralcem, ki je že igral v A ligi. Mi vsekakor gremo tja, da zmagamo,« pred tekmo pravi Slogin trener Peter De Waldenstein. Poraz v derbiju ni potrl igralcev, ki so se vestno pripravili na drevisnji nastop. Trenutno ima trener največ težav z vlogo podajalca. »Standardni podajalec je Rovere, ki je pri izvajanju kombinaciji

najbolj zanesljiv, vendar pa je marskaj odvisno od sprejema servisa. Če nam ta ne gre, nastopijo težave tudi pri podajah, posebej se proti krilnim pozicijam,« pravi trener.

Soča Sobema drevi končno do prvih točk?

V C1 ligi bo Soča Sobema gostila Mussolente iz Vicenze, ki ima na lestvici dve točki. »Srčno upam, da bomo dosegli prvo zmago, saj bi ta zelo dobro vplivala na vzdušje v ekipi. Fantje so proti Vivulu pokazali velik napredek v primerjavi s poraznim nastopom proti Buii. Vivil pa je zelo dobra ekipa, zato lahko pričakujemo današnji

Matej Černic v napadu na derbiju s Koimpexom (Foto Bumbaca)

nastop z optimizmom. Prihodnji teden pa se bo vrnil tudi Ales Klede, ki je v obrambi in sprejemu servisa za nas nenadomestljiv,« pravi

predsednik sovođenjskega kluba Marjan Černic, ki upa, da se bo obnovila lanska sezona, ko je slabemu začetku sledil pravi preporod.

ŽENSKA B2 IN C1 LIGA / V VIDMU PROTI CAMSTU

Teško gostovanje za Koimpex Deželna derbija v Gorici

Govolley proti Cordenonsu, valovke pa proti Volleyu TS

Erika Brisco (levo) in Hadrijana Corsi: nenadomestljiva stebra Kmečke banke K2 sport (Foto Balbi/KROMA)

Videmski Camst, pri katerem bo drevi gostovala združena ekipa Bora in Sloge Koimpex, je lani z uspehom igral v B1 ligi, zaradi finančne krize pa se je moral nastopanju v tej ligi odpovedati in jo je zamenjal z B2 ligo. Posledica tega je bil odhod nekaterih igralcev standardne sesterke. Minenovo je najel »bogati« Eltor iz San Giovannija al Natisone, Trzacanka Fragiato mo je profesionalka v srednji Italiji, nekdanja prvoligasica Gerolami pa je prenehala z aktivnim igranjem. Toda izbor igralcev videmskega kluba je bil tako širok, da je sesterka tudi letos nadvse kompetitivna, kar kažejo tudi njeni dosedanj rezultati - dve zmagi in tesen poraz s 3:2 v Padovi. O tem se je po ogledu videoposnetka s tekme proti Moglianu prepričal tudi trener združene ekipe Branko Sain. Kateri je torej recept za zmago? »Potreben bo zelo napadalen servis, da jim prepričemo igranje kombinacij na centru, saj so podajalci in oba centra Camsta zelo kvalitetni. Z dobrim blokom pa bomo morali cimbolj ublažiti posledice njihovega napada s krila,« pravi Sain, ki pričakuje, da bodo njegove igralke z borbeno igro kompenzirale večjo izkušenost nasprotnic. Paola Gregori si je zvila prost na roki in je vprašljivo, ali bo lahko podajala, vse ostale Koimpexove igralke pa so počutijo dobro in želijo v Vidmu drago prodati svojo kozo.

Oba naša goriska tretjeligaša bosta igrala doma. La Goriziana Zadrzna kreditna banka se bo v telovadnici Kulturnega do-

ma pomerila s tržaškim Volleyjem 93, ki pred pričetkom prvenstva ni skrival svojih ambicij, a je v soboto doživel zelo hladno prho v domačem srečanju s padovskim Sartorijem. Trener Trzacank Manzin razpolaga s sesterko brez izrazitih zvezd, a gre za zelo izkušeno in homogeno skupino, ki bo za Goricanke gotovo predstavljala trd oreh.

Težek nastop caka tudi Kmečko banko K2 sport, ki bo gostila Cordenons. Cilj furlanske sesterke je uvrstitev med prvih pet. Po dveh gladkih zmagah s 3:0 (poleg valovk je odpravil se Fontane in jim prepuštil samo 15 točk) je Cordenons preteklo soboto proti Dolu prvič letos izgubil set. Novi trener Andrea Gava je v igro svoje ekipe vnesel nekaj sprememb, toda sesterka po kakovosti ostaja na lansk ravni.

»Vemo, da nas caka zelo težka tekma, ker pa igramo doma, moramo pred svojimi gledalci dati vse od sebe. Če nam bo to uspelo, se bomo lahko enakovredno kosali z nasprotnikom, ki je zelo neugoden, saj gre za ekipo, ki dela zelo malo napak, igra hitro in zelo dobro izvaja protinapad,« pravi trener Goricanek Marko Kalc, ki meni, da bo potrebno danes dobro servirati in blokirati. Do konca novembra se bodo Goricanke pomerile že skoraj z vsemi najboljšimi sesterkami, se le od decembra dalje se jim obeta nekoliko lažji spored, do takrat pa bo imela vsaka zmaga dvojno vrednost. To, kajpak, velja tudi za današnjo tekmo.

DEŽELNE LIGE / V SAN VITU AL TAGLIAMENTO

»Dostopno« gostovanje za tretjeligaša Sokolovke proti glavnemu favoritu

Odbojkarji goriske Olympie CDR bi lahko ostali nepremagani tudi po 4. kolu moške C2 lige, saj njihov drevisnji gostitelj San Vito ne bi smel biti nepremagljiv. Furlanska sesterka je sicer v dosedanjih treh kolih dosegla že dve zmagi, vendar pa na račun ekip, ki naj bi v prvenstvu odigrali podrejeno vlogo, to sta Itely in VBU. Vse drugače je z Goricani. Čeprav trener Vuković meni, da je treba se marsikaj popraviti, je namreč sesterka letos začela prvenstvo s pravomogo, ze prihodnji konec tedna pa se bo pomerila s tržaškim Prevenirejem, s katerim trenutno deli prvo mesto.

V isti ligi bo Bor Fortrade igral v Prati proti ekipi Demar Mobili. Trzacani lahko resno razmislijo o zmagi, potrebno pa bo seveda igrati boljše kot na dosedanjih dveh gostovanjih, ki sta bili za borovce porazni. Sokolovke bodo v enakovredni ženski ligi igrale proti absolutnemu favoritu za končno zmago Castenettu Sedie iz kraja San Giovanni al Natisone. Gostje so si zadale izredno am-

biciozen nacrt - osvojitev prvega mesta in direkten prodor v B2 ligo preko dodatnih kvalifikacijskih tekem. Igralke Silve Meulje bodo morale napeti vse sile, da se uprejo nasprotniku, ki v telovadnici Ervatti odločno prihaja po novi točki. Sesterka iz nabrežinske občine nastopa letos v objektivno oslabljeni zasedbi, vendar ne sme prehitro obupati, saj spored tekem doslej ni bil najlažji.

Goriški četrtoligas Espago se bo v Trstu pomeril s mostvom Sant'Andrea, ki na lestvici zaseda trenutno zadnje mesto. Goricanom se torej ponuja priložnost, da osvojijo svoj že tretji par točk in se povečajo prednost pred zasledovalci, saj nastopa letos Espago v ligi z edinimi ciljem, da doseže obstanek v ligi.

To je tudi osnovni cilj slogasic, ki pa so že pokazale, da si lahko celo obetajo dobro končno uvrstitev. Danes jih caka derbi z »večno« ambicioznim Sgt, ki pa prvenstva ni začel najbolj uspešno in ima na lestvici samo dve točki.

domači sport

Danes

Sobota, 16. novembra 1996

KOSARKA

MOSKA B2 LIGA

20.30 v tržaški športni palači: Jadran TKB - Collegno

MOSKA D LIGA

18.15 v Trstu, 1. maj: Cicibona Pref. Marsich - Santos; 18.30 v Gorici, Ul. Foscolo: Infoter - Dom Agorest; 19.30 v Brisicikih, Ervatti: Kontovel - Largo Isonzo; 20.30 v Trstu, Ul. Forlnini: Libertas - Bor Radenska

ODBOJKA

MOSKA B2 LIGA

20.30 v Gorici, UGG: Imsa Kmečka banka - Udeal Santa Giustina; 21.00 v Fossoju: Fosso - Koimpex

ZENSKA B2 LIGA

20.30 v Vidmu: Camst - Koimpex

MOSKA C1 LIGA

20.00 v Sovodnjah: Soca Sobema - Mussolente

ZENSKA C1 LIGA

19.00 v goriskem Kulturnem domu: La Goriziana Zadrzna kreditna banka - Volley 93; 20.30 v Gorici, Slovenski športni center: Kmečka banka K2 sport - Ottica Tomasini Cordenons

MOSKA C2 LIGA

18.00 v Prati: Demar mobili - Bor Fortrade; 20.30 v San Vito al Tagliamento: San Vito - Olympia CDR

ZENSKA C2 LIGA

21.00 v Brisicikih, Ervatti: Sokol - Castenetto Sedie

MOSKA D LIGA

18.00 v Trstu, Ul. Locchi: Computer discount - Espago

ZENSKA D LIGA

18.00 v Repnu: Sloga - Appiani Viaggi Sgt

NAMIZNI TENIS

ZENSKA A1 LIGA

20.00 v Castelfreddu: Castellana Città della calza - Kras Generali

ZENSKA B LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras Activa - San Marco Verona

ZENSKA C1 LIGA

21.00 v Portu S. Elpidio: Adriatica Libertas - Kras

MOSKA C2 LIGA

17.00 v Vidmu: Cus Udine - Kras

ROKOMET

MOSKA C LIGA

20.00 v Campoformidu: Cus Udine - Kras

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI

14.30 v Standrezu: Juventina - Primorje

POKRAJINSKI MLADINCI

14.45 v Sovodnjah: Sovodnje - Pro Romans; 15.00 na Opcinah: Olimpia - Vesna

CICIBANI

14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Piedimonte; 14.30 v Staranzanu: Staranzano B - Mladost; 15.00 v Miljah: Muggia - Breg; 15.00 v Repnu: Primorje - Fani Olimpia

Jutri

Nedelja, 17. novembra 1996

NOGOMET

ELITNA LIGA

14.30 v Standrezu: Juventina - Tamai

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Brisicikih, Ervatti: Primorje Adriaker - Cusignacco; 14.30 v Bazovici: Zarja - San Canzian; 14.30 v Trivignanu: Trivignano - Sovodnje

Zadrzna kreditna banka

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Tavagnaccu: Tavagnacco - Vesna

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Trebcah: Primorec - Kras; 14.30 v Dolini: Breg - Audax Sant'Anna

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v San Vito al Torre: S. Vito al Torre - Mladost; 10.30 v Dolini: Breg B - Gaja

NARASCAJNIKI

10.30 v Romans d'Isonzu: Pro Romans - Mladost; 10.30 v Domju: Domio - Zarja

NAJMLAJSI

10.30 v Bazovici: Gaja - Altura Muggia

ZACETNIKI

10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Piedimonte; 10.30 v Repnu: Primorje Telital - Esperia A

NAMIZNI TENIS

ZENSKA B LIGA

10.00 v Coccagliu: Coccaglio - Kras Corium

ZENSKA C2 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras A - Kras B

MOSKA D LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras - Roianese

ODBOJKA

MLADINKE

11.00 v Dolini: Breg - Sloga B

ROKOMET

ZENSKA B LIGA

11.00 v Mestrah: Mestrino - Kras

KOSARKA

KADETI

11.00 pri Brisicikih, »Ervatti«: Jadran - Bicinicco

Pojutrišnjem

Ponedeljek, 18. novembra 1996

KOSARKA

MLADINCI

19.00 v Trstu, Ul. della Valle: Libertas - Jadran; 19.45 v Dolini: Breg Ključ. Miot - Stella Azzurra; 21.15 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Superbas

sket

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Partner bo komaj komaj dohajal vas tempo. Ne pospešujte, saj vam vendar ni treba več dokazovati, da ste sposobnejši; počakajte ga, nato pa odplesita v dvoje.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Ker se zmeraj ne boste upoštevali znakov izčrpanosti, se vam zna zgoditi, da boste postali še bolj nemirni in se manj ustvarjalni. Enodnevni počitek bo postavil vse na pravo mesto.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Na ljubezenskem področju boste začeli opazati zidove, ki se jim ne boste cutili kos. Tako se pač zgodi tistim, ki se zazirajo k oblakom medtem ko se v kleti kopiči navlaka.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Nekomu se boste zeleli izpovedati. Ne oklevajte, kajti tovrstno praznjenje duše je trenutno vaša temeljna potreba. Če boste ostali zaprti, bo svoboda šla po zlu.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Čeprav vam nihče ne bo obracal hrbta, boste vendarle podvomili o iskrenosti bližnjih. Namesto da jih potihem obsojate, raje naglas povejte, kar vas teži, pa se boste prepirali o zmoti.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Vzivali se boste v izpoved bližnjih in jih uspeli potolažiti. Dodajte se kak pаметen nasvet, sicer se vam bo zgodilo, da boste morali odpreti javno spovednico.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Od vas bodo pričakovali več kot ste pripravljeni dati. Trezno se zamislite nad dolžnostmi do sebe in odločno uporabite besedo ne. Moralnega mačka boste zdravili pozneje.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Pri nagibanju k avanturam se za spoznanje bolj opazujte. Če boste sproti pozabljali minule noči, se se dolgo ne boste mogli spomniti, kaj si želite podnevi.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: S partnerjem si bosta priznala, da vajini interesi niso povsem usklajeni, zato jih bosta začela temeljito raziskovati. Najprej jih prevrednotita vsak pri sebi.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Skrajni čas je, da si privoščite počitek, zato nikar ne omahujte. Temeljito si pretegnite ude in si odpočijte oči na jesenskih barvah, pa bo vaša zima zdrava in kratka.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Neprenehoma se boste obesali na partnerja, kakor da ne bi imeli svojih nog. Nic čudnega torej, če boste zvečer telebnili na tla in se prisiljeni spopasti s svojimi slabostmi.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Večina vzrokov za vaše danesnje nezadovoljstvo ima svoje porenke v vasi osebni zgodovini, zato nikar ne stresajte prahu na nekoga, ki bi vam rad iskreno pomagal.

Drznim morjeplovcem je srečno pot zaželel tudi kralj

Španski kralj Juan Carlos se je med tridnevnim obiskom v Čilu ustavil tudi na Velikonočnem otoku, kjer so ga pozdravili člani odprave, ki bodo v začetku prihodnjega leta skušali pripluti do Polinezije na preprostem čolnu iz trstja. (Foto: Reuter)

Življenje s stotimi mačkami

Turkinja Nezahat Ocal že več kot dvajset let skrbi za zavržene mačke. V njenem istanbulskem stanovanju jih trenutno živi kar sto. (Foto: Reuter)

Veslaški praznik na reki Tonle Sap

Na reki Tonle Sap, ki povezuje istoimensko jezero z reko Mekong, se posadke značilnih kamboskih dolgih čolnov pripravljajo na tekmovanja med vodnim festivalom, ki bo potekal od 24. do 26. novembra. S festivalom vsako leto praznujejo spremembo rečnega toka. (Foto: Reuter)

Pariški Hard Rock Cafe zaprt zaradi norih krav

PARIZ (STA/AP) - Bolezen norih krav, ki je pred časom divjala po Veliki Britaniji, je te dni prizadela tudi popularno parisko zbirališče turistov, ki si po napornem obiskovanju znamenitosti zaželejo prigrizka. Francoske oblasti so namreč zaprle lokal Hard Rock Cafe, ker utemeljeno sumijo, da so v njem prodajali jedi pripravljene iz govedine, ki so jo pretihotapili iz Velike Britanije. V pisni izjavi je vodstvo lokala sicer potrdilo, da so bili prisiljeni zapreti svoja vrata, obenem pa je dokazalo, da so 300 kilogramov »osumljene« govedine uvozili z Irske, za katero ne velja francoska zapora uvoza govedine iz Velike Britanije. Kljub temu, da je policija potrdila dokazilo o izvoru mesa, pa je sodnik odločil, da bo lokal ostal zaprt vsaj 15 dni. Hard Rock Cafe pripada verigi lokalov z istim imenom po vsem svetu.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	MALARIJA Z MRZLICO VSAK DAN	SKOFOV POMOČNIK	GRSKI RETOR IN KRITIK	TV REALI- ZATOR VODNIK	NEON	NEVID- NOST OCEN	VELIK CRN PTIC PEVEC	MUSLIM. M. IME	MESTO V NOTR. DALMACIJI	SL. PISATELJ (DANILO)	SREDISCE VRTENJA	IZUMRLI PLAZILEC	AVTOR: LUKA PIBER	SLAVKO KOTNIK	SL. PRIPO- VEDNICA (MANICA)	OBDELO- VANJE ZEMLJE	GERM. BOG VOJNE	ITALEC	PROJEKT- CIJSKA PRIPAVA	BIVSI BRAZ. NOGO- METAS
PROSTOR ZA KAZ- NOVANE IGRALCE													PRIVR- ZENEC DUNSA SCOTA POLJ. ETNOLOG MESTO V ITALIJI							
CUSTVENA RAZ- VNETOST																				
DRŽAVA V ZDA					KRAJ JUŽNO OD DIVACE						EDEN			FR. IGR. (JEAN) KRAJ OB SAVI						
TENKA MREŽATA TKANINA				LANTAN	PRAVO- SLAVNA SVETA PODOBA						SEV. DEL TRSTA ZIVAL Z BODICAMI						GREZILO VNETJE KOŽE			
MALIK					TANTAL LOVEC NA KUNE			MAJHNA DOLINA V GORAH	OGLA- SANJE LEVA									PETER AMERSEK JUDOVSKI MESEC		
NES- KLADJE GLASOV									ZGORNJA OKONCINA	SIN IZAKA IN REBEKE VOGAL					GRSKA MUZA IGRALEC BATES				STAR SLOVAN	
IRENA AVBELJ			DEL VODNE NAPE- LJAVE	UMBERTO SABA IGRALKA STRAC			TOVARNA OROŽJA AFRISKA REKA									UGANDSKI POLITIK AMIN				
STROKOV- NJAK ZA POUDARKE											SMUČAR. CENTER V ZDA NATRIJ					DENAR V BANGLA- DESH MAROKO				
VSEBINA MISLI						STARO GRSKO MESTO							AM. FOTO- GRAFIKA (JULIA)							
EGIPT. POLITIK EL SADAT						MOSKI Z NAOC- NIKI							DEL VIET- NAMA					NIKOLA TESLA		

RESITEV:
VODILOVNO:
KAZENSKA
SKOTST.
VROČERVENOST.
KORITKO.
OHIO.
RODIK.
EN.
MARAI.
TIL.
ROJAN.
LOT.
TAL.
ROVENJE.
PA.
DISAKORD.
EZAV.
ERATO.
IA.
US.
OROZARNA.
JIL.
AKCENTOLOG.
VAL.
TAKA.
NOEMA.
MIKENE.
CAMERON.
ANVAR.
OCALAR.
ANAM.
NT.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Kotiček: Gustav

20.30 TV dnevnik

RAI 1

7.00 Dok.: Kvarkov svet

7.30 Otroški variete La Banda dello Zecchino, risanke

9.30 Variete za najmlajše L' albero azzurro - Plavo drevo, risanke

10.00 La Raichevedrai: Napoved televizijskih progr.

10.35 Film: La stirpe degli dei (dram., ZDA '69, i. A. Quinn, Irene Papas, Inger Stevens, Sam Levene)

12.25 Vreme in dnevnik

12.35 Nan.: Gospa iz Westa (i. J. Seymour, J. Lando)

13.25 Izzrebanje lota

13.30 Dnevnik

14.00 Aktualna odd. o morju: Linea Blu (vodita Puccio Corona in D. Bianchi)

15.15 Sedem dni v parlamentu

15.40 Risanke

17.05 Glasbena odd.: Lo Zecchino d' Oro - Zlati cekin (vodi Paola Perego)

17.55 Izzrebanje lota

18.00 Dnevnik

19.30 Nabozna oddaja Sedmi dan

19.50 Vremenska napoved

20.00 Dnevnik in sport

20.30 Variete: La Zingara (vodi Cloris Bosca)

20.50 Variete: Carramba che sorpresa! (vodi Raffaella Carrà)

23.15 Dnevnik

23.20 Posebnosti TG1

0.00 Dnevnik 1, zapisnik, horoskop, nočni pogovori, vremenska napoved

0.20 Film: Funerale a Berlino (krim., ZDA '66, i. Michael Caine)

2.05 Variete: Sabato sera (r. A. Falqui, '67, 7. del)

3.15 Nočni dnevnik

3.45 Dok.: Srečanje z umetniki stoletja

RAI 2

7.05 Variete: V družini (vodita T. Timperi, B. D' Urso), vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00 dnevnik)

10.05 Evropski dnevi, 10.35 Tgr v Evropi

11.05 Aktualno: Potrebujem te

12.00 Variete: V družini

13.00 Dnevnik, 13.20 Dribbling, vreme

14.00 Film: Non ti conosco più amore (kom., It. '80)

15.40 Izzrebanje lota

15.45 Aktualna odd.: Cercando cercando

16.40 Nan.: Komisar Navarro

18.10 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile

18.45 Nan.: Un caso per due - Primer za dva

19.55 Variete: Go-Cart

20.30 Dnevnik

20.50 TV film: 83 ore fino all'alba (dram., ZDA '90, i. P. Strauss, R. Urich)

22.30 Glasb. komedija: Lahko noč, Bettina (i. M. Micheli, B. Boccoli), vmes (23.35) dnevnik in vreme

0.55 Napoved televizijskih pr.

1.25 Variete: Tenera è la notte - Nezna je noč

RAI 3

6.55 Film: La fuggitiva (dram., It. '41, i. Anna Magnani, C. Matania)

8.15 La Raichevedrai: Napoved televizijskih progr.

8.45 Film: Camelot (ZDA '67, i. R. Harris, V. Redgrave)

11.10 Nan.: ENG - V živo

12.00 Dnevnik

12.15 Film: La danza incompiuta (dram., ZDA '47, i. M. O'Brien, K. Booth)

14.00 Dezelne vesti, dnevnik, Okolje Italija

15.15 Sport: Rally RAI, plavanje, 16.00 odbojka Italija-Holandska

19.00 Dnevnik, dezelne vesti

20.00 Variete: Blob

20.30 Dok. oddaja: V kraljestvu zivali (vodi G. Celli)

22.30 Dnevnik, dezelne vesti

22.55 Aktualno: Harem (vodi Catherine Spaak)

23.55 Dnevnik

0.05 Nočni sport

0.10 Boks: Imparato-De Chiara (IP v srednji kat.), 1.05 dresura

1.10 Variete: Fuori orario

RETE 4

6.00 Nan.: Kojak, 6.50 Love Boat, 7.40 A cuore aperto, 9.00 Wings

9.30 Aktualno: Casa per casa - Nasveti za lepsi dom

11.30 Dnevnik

11.45 Nad.: Cuore selvaggio

12.30 Variete: La ruota della fortuna - Kolo sreče

13.30 Dnevnik

14.00 Rubrika o zdravju (vodi Daniela Rosati)

16.00 Varieteji: Chi c'è.. c'è, 17.00 Chi mi ha visto?, 18.00 Iva show (vodi Iva Zanicchi)

18.55 Dnevnik in vreme

19.25 Variete: Game Boat

20.40 Film: Impiccato più in alto (vestern, ZDA '68, i. Clint Eastwood)

22.30 Film: Ransom - Stato di emergenza per rapimento (dram., VB '74, i. Sean Connery), 0.35 Night Line

0.55 Rubrika o zdravju

CANALE 5

6.00 Na prvi strani

9.00 Nan.: Pappa e ciccio

9.30 Aktualno: Nonsolomoda

10.00 Aktualna odd. o otrokih: Pianeta bambino

10.15 Teleprodaja

10.30 Nan.: V osmih pod isto streho (i. R.V. Johnson)

11.00 Predstavitev televizijskih programov Anteprima

11.30 Aktualno: Forum - So-disce (vodita Rita Dalla Chiesa, Santi Licheri)

13.00 Dnevnik TG 5

13.25 Lezioni private

13.40 Aktualna odd.: Amici - Prijatelji

15.30 Nan.: Happy days

16.00 Otroški variete Bim Bum Bam in risanke

17.25 Nan.: Investigatori invisibili (i. M. Bellavia)

18.00 Nan.: Norma in Felice

18.30 Variete: Tira & Molla

20.00 Dnevnik TG 5

20.25 Variete: Striscia la notizia

20.50 Variete: I guastafeste (vodita Massimo Lopez in Luca Barbareschi)

23.00 Dnevnik

23.15 Film: Bello onesto emigrato Australia sposerebbe compaesana... (kom., It. '71, i. A. Sordi, C. Cardinale), vmes (0.00) dnevnik

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes risanke, Ciao ciao mattina, Ancora insieme con...

10.15 Aktualno: Planet

10.20 Sport: rally

10.50 Nan.: Adam 12, 11.30 Street Justice

12.25 Odprti studio, 12.45 Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio

13.00 Variete za najmlajše, vmes Ciao Ciao Parade in risanke

14.00 Nan.: Masked Rider

14.25 Variete: Niente panico

14.30 Sport: Ponedeljkov «Mai dire gol»

16.00 Aktualno: Planet

16.30 Nan.: Cinque in famiglia, 17.30 Renegade (i. Lorenzo Lamas)

18.30 Odprti studio, vreme, 18.45 Sport studio

18.50 Nan.: Walker Texas Ranger (i. C. Norris, C. Gilyard)

19.50 Kviz: Vinca il migliore - Zmaga najboljšemu

20.50 Nan.: Hercules in satiri (i. K. Sorbo, A. Quinn)

22.30 Film: L' alieno (fant., ZDA '87, i. K. MacLachlan, M. Nouri), vmes (23.30) Fatti e misfatti

0.40 Italija 1 sport

TELE 4

16.45 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi

14.45 Kosarka lige A2

16.30 Dokumentarec

16.55 Film: Il sospetto

18.30 Personaggi e opinioni

20.40 Nan.: Beverly Hillbillies

21.05 Film: Cats & Dogs

22.35 Razmisljanja o dogodkih

MONTECARLO

13.00 19.30, 22.45, 1.15 Dnevnik, 19.50 TMC Sport

11.00 Nad.: Gospodov glas, 11.30 Acapulco Bay

14.00 Nan.: Charlie's Angels

15.00 Varieteji: Tappeto volante, 17.00 Ko bi bil Sherlock Holmes (vodi Jocelyn), 17.50 Zap Zap

19.55 Variete: Sei forte!

20.30 Film: Mani di velluto (kom., It. '79)

23.00 Film

Slovenija 1

8.20 Radovedni Taček

8.40 Jakec in carobna lucka

8.50 O. J.: Prispevki za Pegaza

9.05 Male sive celice, kviz

9.50 Zgodbe iz šoljke

10.25 Učimo se tujih jezikov: Anglescina

10.40 Blaz Arnic: Ples carovnic

10.55 Glasbeni utrinek

11.10 Svet dinozavrov, pon. 9. dela am. dok. serije

11.40 Analitična mehanika

12.10 Tednik, pon.

13.00 Poročila

13.05 Hugo, pon. tv igrice

14.35 Policisti s srcem, 1. del

15.20 Kinoteka: Kosilo na travi, francoski film

17.00 TV dnevnik 1

17.10 Boj za obstanek, 3. del

18.00 Na vrtu

18.30 Ozare

18.35 Hugo, tv igrice

19.10 Risanke

19.30 TV dnevnik 2, vreme

19.45 Sport

19.50 Utrip

20.10 Res je!

21.30 Za TV kamero

21.40 National geographic, 18. del ameriske dokumentarne oddaje

22.40 TV dnevnik 3, vreme, Sport

23.05 Sova: Kvantni skok, 23. del ameriske nanizanke

23.50 Vecni sanjač, 21. del ameriske nanizanke

0.15 Bratje Gravet, fra. film

1.50 TV jutri, videostrani

Slovenija 2

9.00 Euronews

10.00 Tedenski izbor: Planet In

11.30 Mostovi

12.00 Euronews

16.10 **Skrivnostni svet A. Clarka**, 11. epizoda angleske dokumentarne nanizanke

16.35 Zgodovinska kitajska mesta, ponovitev 9. dela ameriske dokumentarne serije

17.30 Rondo kviz, ponovitev

17.55 Maribor. DP v kosarki (M), Satex - Smelt Olimpija, prenos

19.30 V najboljših družinah, 13. del norveške nadaljevanke

20.05 **Ljubezen do polnoci**, ameriski film

Vsebinska je na strani 23.

22.10 Trend, oddaja o modi in vizualni pop kulturi

22.50 Sobotna noč

Koper

15.00 Euronews

16.10 Potovanje po Nemčiji, dokumentarna oddaja

17.10 TVD mladi

17.30 Huckleberry Finn, risanke

18.00 TV Poper

18.45 Primorska kronika

18.55 Nikar

19.00 TV dnevnik - Vsedanes

19.30 Verska oddaja

19.40 Nočni sodnik, tv nan.

20.00 Toskansko otočje in gargan sredi morja, dokumentarna oddaja

20.30 Dvojna resnica, am. drama

22.15 TV dnevnik

22.15 Kosarka NBA: Charlotte Hornmets - Chicago Bulls, posnetek

Vsedanes - TV dnevnik

Hrvaška 1

8.25 TV koledar

8.35 Poročila

8.40 Srečni Luka, 5. del risane serije

9.05 Mornar Sinbad, ameriski cb film, 1947

11.00 Prizma

12.00 Dnevnik

12.20 Otroška oddaja

13.20 Zivi planet, dokumentarna oddaja

14.25 Zgodbe vetra: Duh bojevnikov, kanadski barvni film, 1994

16.00 Filipovi otroci

16.55 Poročila

17.00 Televizija o televiziji

17.30 Poklic

19.05 Na začetku je bila beseda

19.10 Hrvaska spominska knjiga

19.27 Nocoj...

19.30 Dnevnik

20.00 Sport

20.05 Vreme

20.15 Zagrebifest, prenos

21.50 Opazovalnica

22.30 Under Siege, ameriski film

0.10 Polnočna premiera: Frostov pristop - Globoka voda, ameriski barvni film

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 O jeziku; 10.05 Kulturna panorama; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila, osmrtnice; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Aktualni mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Besede, besede, besedno; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturno; 23.30 Igra.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.30 Sobotni val; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Poppevki; 9.45 Sobotna akcija; 11.00 Moped Show; 13.40 Obvestila; 14.00, 17.00, 18.00 Glasbene želje; 16.15 Popevki tedna; 19.30 Sport in Vaše melodije; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Jazz, blues...; 11.05 Naši umetniki; 11.25 Sobotni koncert; 14.05 Zgodnja dela; 15.00 Zbori; 15.30 Dogodki in odmevi;

16.05 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Glasbena tradicija 20. st.; 18.05 Roman; 18.25 V podvečer; 19.30 Beyreuth 96; Valkira (R. Wagner); 23.35 Do polnočiči; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska, vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.50 Pesem tedna, koledar; 9.45 Dy jes!, zabavno in humorno; 10.40 Power play; 10.45 do 11.20 Primorski zaliv; 11.30 Turistična poročila; 11.50 Primorski zaliv; 12.30 Opoldnevnik; 12.55 Primorski zaliv; 13.45 Okno v svet; 14.00 Glasba po željah; 15.00 Power play; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Svežih 20 modrih; 19.15 Šport; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbirali ste; 9.33 Sabato insieme; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Lucianova pisma; 10.33 Souvenir d' Italy; 11.15 Doroty in Alice; 12.55 Pesem tedna; 13.00 Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 14.00 Fish eye;

14.33 Redazione teen; 16.00 Hot hit; 18.15 Iz parlamenta; 18.45 Folk studio; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik in sport.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Orkestri; 9.00 Literarne podobe; 9.20 Potpuri; 10.10 Koncert: Simf. orkester RTV Slovenija, pianistka Dubravka Tomšič; 11.30 Filmi na ekranih; 12.00 Ta rozajanski glas, nato Orkestri; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Krajevne stvarnosti: Nediški zvon, nato Evergreen; 15.30 Duh časa in čar odra; 16.00 Soft music; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Zaključne akademije GM v Trstu; 18.00 Dramska pesnitev: Tragedija človeka - V Bizancu (r. A. Jurc); 18.25 Glasba za vse okuse; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Foyer; 13.00 Glasba po željah; 17.00 Morski val (vsakih 14 dni); 20.30 Prenos Jadranskih košarkarskih tekem.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomski propagand: Publist SRL

Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568

tel. 040-361888, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglašji
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT

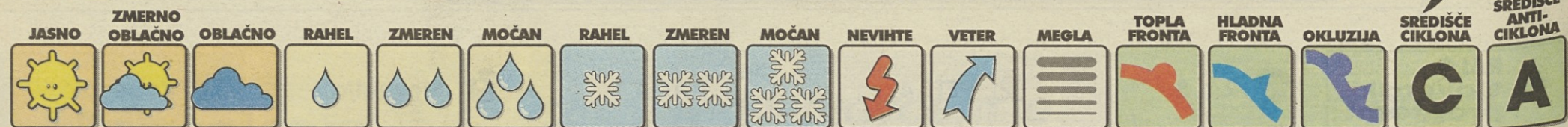
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodnim Sredozemljem se ponovno pogloblja območje nizkega zračnega pritiska in se počasi pomika proti Italiji. V visinah priteka z jugozahodnimi vetrovi tople in vlažne zrake.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vstalo ob 07.04 in zšlo ob 16.29. Dan bo dolg 9 ur in 27 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vstala ob 11.42 in zšla ob 22.00.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.10 najvišje 28 cm, ob 6.36 najnižje -4, ob 11.56 najvišje 24 cm, ob 19.02 najnižje -42 cm.
Jutri: ob 2.25 najvišje 27 cm, ob 8.20 najnižje -2, ob 13.06 najvišje 13 cm, ob 20.11 najnižje -34 cm.

BIOPROGNOZA

Pri najbolj občutljivih ljudeh se bodo pojavljale težave, ki se bodo kazale kot slabo počutje, notranji nemir, razdražljivost ali potrtost in hitreje pojavljanje utrujenosti ter motnje v spanju.

Podatke posreduje Hidrometeorološki zavod RS

TEMPERATURE REK

POSTAJA	st. C	POSTAJA	st. C
Mura Gornja Radgona	9,4	Iska Iska	8,3
Sava Radovljica	8,2	Savinja Veliko Sirje	-
Sava Hrastnik	10,4	Paka Sostanj	-
Sora Suha	10,4	Soca Solkan	9,8
Ljubljana Moste	10,9	Idrija Podrečje	9,3
Gradascica Dvor	9,7	Vipava Dolenje	9,9

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	13
1000 m	11
1500 m	7
2000 m	4
2500 m	0
2864 m	-2

DANES

Slovenija: Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno, občasno bodo padavine, deloma plove in tudi posamezne nevihte. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 11, najvišje dnevne od 10 do 15 stopinj Celzija.
Sosednje pokrajine: Predvsem v krajih zahodno in severno od nas bo oblačno vreme z občasnimi padavinami.

JUTRI

Slovenija: V nedeljo bo prevladovalo oblačno vreme z občasnimi padavinami, ki se bodo popoldne v zahodni Sloveniji okrepile in se porcasi širile proti vzhodu. V ponedeljek bo oblačno s padavinami.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Pozor! Ženske se lahko razjezijo

RIO DE JANIÉRO - V Braziliji vse bolj pogosto beležijo napade na moškost tamkajšnjih državljanih v stilu Lorene Bobbitt. Tako je na primer prav pred kratkim neko 16-letno dekle odrezalo spolovilo svojemu zaročencu, češ da jo vara. Nekaj dni prej je v kraju Belo Horizonte 62-letna upokojenka počakala, da jo zaspi, nakar mu je z ostrim nožem odrezala modo in ga vrgla v septično jamo. V opravičilo je povedala, da se je pač naveličala moža, ki se je vsak večer vračal pijan domov in jo redno pretepoel. Sicer se je že skesala in zaprosila policaje, ki so jo aretirali, naj jo pustijo doma.

To se ni vse, neke pri San Paulu je 28-letna gospodinja, ki jo mož prav tako pretepal in varal, praktično pomastila moškost svojega soproga.

In končno včeraj v Pernambucu se je 19-letna žena razjezila na moža, ki jo je pretepal, zgrabila kozico z vrelo vodo in jo zlila na sprogova moda. Po mnenju kirurgov bo potrebno kar nekaj plastičnih operacij, da bi popravili škodo, ki jo je dekle storilo nasilnemu možu.

Redke ptice

Acrobatnig Fonsecai je drobna ptica, ki živi v Braziliji med listi kakovovca, približno tako je na svojem olju naslikal Paul Donahue. Ptica je tudi v Braziliji izredno redka

Nacistično zlato orožje hladne vojne

PARIZ - 337 ton zlata, kolikor so jih nacisti nagrabili v okupirani Evropi, je po vojni slo v glavnem za boj zoper »komunistično nevarnost«. Postopek za vrnitev zlata legitimnim lastnikom je bil zapleten in se delno vleče se danes. Postopek je bil dokaj jasen v primeru Italije in Francije. Tako vsaj piše francoski tehnik Nouvelle Observateur, ki se je dokopal do tajnih dokumentov, ki jih je izdelala francosko-anglesko-ameriška komisija, ki ima svoj sedež v Bruslju.

Za Italijo se je vse začelo leta 1943, ko je Mussolini izročil italijanske zlate rezerve nacističnemu reichu: zlato so najprej shranili nekeje v severni Italiji, nakar je romalo v Nemčijo, kamor je prispelo oktobra 1944. Po koncu vojne je Italija zahtevala od komisije, naj ji zlato vrne, kar se je zgodilo 23. julija 1948, mesec dni po veliki komunistični manifestaciji po atentatu na Togliattija.

Podoben je primer Francije, kjer sta komunistična partija in levicarski sindikat bili zelo močni in je obstajala nevarnost, da komunizem pride na oblast. Američani so po hitrem postopku sklenili vrniti Franciji njenih 90 ton zlata, potem ko je vrsta stavk, ki ga je proglasil sindikat CGT, dejansko ohromila državo.

Skratka, zlato, ki so ga naropali nacisti po Evropi, je služilo kot orožje v ob-

dobju hladne vojne. Francoski tehnik poroča o shrlih epizodah: tako je na primer poljski predstavnik leta 1947 zahteval nazaj 20 ton »krščanske« in 80 ton »židovske« zlata. Od tega je bilo 50 kg zlata samo od zob Židov, ki so jih ugonobili v taboriščih.

Albanija je na primer morala počakati do letos, da so ji končno vrnili njeno pol-drugo tono zlata. Zahvalo so blokirali Anglez, ki so zahtevali odškodnino za dve britanski ladji, ki so ju Albanci potopili med drugo svetovno vojno.

Katerinino darilo

V Lausannu bodo te dni prodali na dražbi dragoceno ogrlico iz zlata, samaragrov in demantov, ki jo je ruska cesarica Katerina Velika leta 1762 podarila drugemu vojvodi Buckinghamshirskemu. Za nakit naj bi iztržili milijon dolarjev.